

12/2019

LOVEC

GLASILO LOVSKE ZVEZE SLOVENIJE
DECEMBER – GRUDEN

Srečno novo leto 2020!

**V decembru
15% popust
na puške iz zaloge!**

MERKEL
Markel Helix

Najhitrejša premovlečna puška

Blaser
Blaser R8

Heym SR30

Premovlečna puška z možnostjo naprožila ("šnelarja") in brez doplačila levo kopito in zaklep!

HAENEL

Haenel Jaeger 10

Na zalogi nočni nastavki PARD!

Prodaja vrhunskih izdelkov

- **Optike:** Swarovski, Kahles, Zeiss, Delta, Aimpoint, MTC, Pard
- **Puške:** Merkel, Haenel, Blaser, Sauer, Steyr Mannlicher, CZ, Heym, FX Airguns in Mauser
- **Strelivo:** RWS, Geco, Blaser, KJG, Sellier & Bellot, Rottweil, Sax, LFB, Nobel Sport Italia
- **Oblačila:** Chevalier

Izvajamo vsa puškarska dela.

Puškarnstvo Špendal

Gramozna pot 9, 1000 Ljubljana

gsm: 041 399 307, 031 393 664 email: puskarstvo@siol.net

Spletna trgovina:

<http://guns-spendal.com/shop/>

Lovec Že 30 let z vami...
LOV • RIBOLOV • PROSTI ČAS **Koptex**

Na zalogi velika izbira
dolgocevnega in
kratkocevnega orožja!

NOVA TEL.ŠT.!
01 541 24 11

PE LJUBLJANA

**OD 1. DECEMBRA 2019
NA NOVI LOKACIJI**

MULTIFUNKCIJSKA
STRELNA PALICA
TRIPOD GEN5
STRELNA PALICA
MONOPOD GEN5

**NOČNA OPAZOVALNA
KAMERA**

**NOVO! NOVO!
NOVO!**

Trgovina Lovec
Obrtna ulica 39
9000 Murska Sobota
Tel.: (02) 515 17 28

Trgovina Lovec
Ferrarska 10
6000 Koper
Tel.: (05) 639 10 28

Trgovina Lovec
Šuceva 23
4000 Kranj
Tel.: (04) 204 24 37

Trgovina Lovec
Vodovodna pot 11
5000 Nova Gorica
Tel.: (05) 330 86 60

Trgovina Lovec
Tržaška c.65
2000 Maribor
Tel.: (02) 252 47 44

Revija za lovstvo, lovsko
kinologijo in varstvo narave
Letnik CII., št. 12
december – grudni
Lovec je z odločbo Ministrstva za
kulturo RS, št. 61510-129-2009/8,
od 6. 7. 2011 vpisan v razvid
medijev pod zap. št. 1633.
ISSN 0024-7014

Glasilo izdaja

Lovska zveza Slovenije

Priprava in tisk
Tiskarna Evrografis, d. o. o., Maribor
Poštnina je plačana pri pošti
1102 Ljubljana

UREDNIŠKI ODBOR:
Predsednik dr. Arpad Köves

Odgovorna urednica
Jasna Kovačič Siuka

Bojan Avbar, Franc Černigoi,
Leo Fabiani, dr. Boštjan Pokorny

Lektorica in korektorica
Marjetka Šivic
Tehnični urednik Milan Samar
Tajnica uredništva Eva Strajnar

Lovec izhaja v začetku vsakega meseca,
razen poletne številke 7–8, ki je združena
in izide v začetku julija.
Ta številka je izšla v 22.000 izvodih.
Po zakonu o DDV je glasilo LOVEC
obdavčeno po 9,5% stopnji.

Besedila za objavo obvezno pošljite po
e-pošti v Wordovem formatu, uradne do-
pise pa podpisane in zigosane naknad-
no tudi po navadni pošti. Fotografije
sprejemamo v formatu jpg, in sicer v
nezmanjšani resoluciji (velikost 1–2 MB;
300 dpi); lahko tudi na CD. Pošiljatelj naj
pripíše tudi svojo telefonsko številko.

Uredništvo glasila Lovec
Župančičeva 9
1001 Ljubljana
e-naslov: lovec@lovska-zveza.si
Tel.: (01) 24-10-922
Predstavitvene strani LZS:
<http://www.lovska-zveza.si>

Mali oglasi

Male oglase (besedilo in dokazilo
o vplačilu) sprejemamo na e-naslov:
lovec@lovska-zveza.si ali na naslov
uredništva revije.

Cene malih oglasov: do 15 besed 4 €, od 15
do 25 besed 5 €, od 25 do 30 besed 6 €, za
vsako nadaljnjo besedo 0,2 €.

Male oglase je treba plačati vnaprej.
Položnic ne pošiljamo. Preštetje besede in
ustrezno vsoto nakažite na TRR Lvske
zveze Slovenije: Nova Ljubljanska banka,
d. d., št.: SI56 02010-0015687097;
SWIFT oz. BIC koda: LJBAS12X.
Sklic naj se glasi: SI 00 in zraven datum
plačila. Primer za nakazilo 18. 9. 2015:
SI 00 18092015.
Pod namen plačila morate obvezno
napisati: MALI OGLAS.

Foto: Jasna Kovačič Siuka

IZ VSEBINE:

I. Žizek:	Izobraževanje kot temeljni del lovčevih aktivnosti	556
ZAPISANO, IZBRANO, PREBRANO ...		558
MNENJA IN PREDLOGI		560
J. Petek:	Čevlje sodi naj kopitar	560
LOVSTVO		561
S. Žerjav:	Sodelovanje in partnerstvo z lovci in drugimi prebivalci lokalnih skupnosti je ključno za dolgoročno ohranitev risa pri nas	561
S. Žerjav:	Dušilci zvoka in njihova uporaba pri lovu	564
G. Vengušt, D. Žele:	Primer pljučne aspergiloze pri srnjaku	567
RASTLINE IZ LOVSKIH REVIRJEV		570
T. Angerer:	Gozdni slezenovec	570
LOVSKI NABOJI		571
G. Hodnik:	.300 AAC Blackout (7,62 x 35 mm)	571
NA KRATKO IZ TUJEGA TISKA ...		574
LOVSKO PRIPOVEDNIŠTVO		575
D. Muršec:	Zoranov most	575
LOVSKO PESNIŠTVO		582
J. Svetelšek:	Spomini	582
LOVSKA ORGANIZACIJA		583
J. Kovačič Siuka:	Delovni sestanek strokovnih tajnikov usposobljenih članic	583
U. Kmetec:	Na razstavi Med čopičem in naravo se je predstavilo več kot 50 ustvarjalcev	584
F. Rotar:	Deset let sodelovanja dravograjskih častnikov, veteranov in koroških lovcev	585
M. Janc:	20. srečanje lovskih strelskih ekip LZS in HLS	586
Z. Mastnak:	Šesti Memorial Braneta Kurnika	583
M. P.:	Razstava lovskih trofej Primorskega LUO	587
J. Marhl:	Dvodnevni lovski tabor mladih na Remšniku	587
Z. Mastnak:	Šesti tabor mladih v Savinjsko-Kozjanski ZLD Celje	587
S. Gabrijel:	Tabor mladih 2019 v organizaciji ZLD Novo mesto	588
JUBILANTI		589
MLADI IN LOVSTVO		590
I. Trček:	Otroci na obisku v LD Mlajtinci	590
LOVEC ZA MLADE SRAKA (Pica pica)		591
LOV NA ČRKE IN ŠTEVILKE		592
LOVSKI OPRTNIK		593
S. Gabrijel:	Naše ptice, povezovalna nit Likovne kolonije 2019 v ZLD Novo mesto	593
B. Žunič:	Zeleni most – Ribnica 2019	594
B. Žerdin:	LD Bogojna obeležila 20 let Hubertovih maš	594
F. Rotar:	Hubertovi maši v Mežiški dolini	595
M. Malek:	Lovska ekskurzija lovcev LD Starše	596
M. B.:	Na novega leta dan mora biti lovka prva v lovišču	596
M. Toš:	Ivan Hribar	597
Žan, Eva:	Dušena jed iz polhov s polento	597
V SPOMIN		598
LOVSKA KINOLOGIJA		599
V. Rakovec:	40 let LKD Gorenjske	599
J. Verčko:	Delo po strelu za nemške lovske terierje s podelitvijo CACT v LD Kapla	599
B. Peterneji:	PNZ in UP za šarivce, PNZ za prinašalce ter mladinska in vzrejna preizkušnja za prepeličarje	601
L. Steinbacher:	Ocenjevanje psov barvarjev v Slovenski Bistrici	601
KZS:	Predvidena legla lovskih psov	602

SLIKA NA NASLOVNICI:

Volk – *Canis lupus*

Foto: Michael Migos

Na računalnik natipkane prispevke pošiljajte na elektronski naslov lovec@lovska-zveza.si.
Poslanih prispevkov in fotografij ne vračamo. Uredništvo si pridržuje pravico do objave ali
neobjave, krajšanja, povzemanja ali delnega objavljanja nenaročenih prispevkov v skladu s
svojo uredniško politiko in prostorskimi možnostmi. Mnenje avtorjev ni tudi nujno mnenje
uredništva in Lvske zveze Slovenije.

LOVNE DOBE:

Ur. list, št. 101/17, 9. 2004
in št. 81/14, 11. 2014

Srna

srnjak, lanščak:
1. 5.–31. 10.

srna, mladici obeh spolov:

1. 9.–31. 12.

mladica:

1. 5.–31. 12.

Navadni jelen

jelen:

16. 8.–31. 12.

košuta:

1. 9.–31. 12.

teleta:

1. 9.–31. 1.

junica, lanščak:

1. 7.–31. 1.

Damjak

damjak:

16. 8.–31. 12.

košuta:

1. 9.–31. 12.

teleta:

1. 9.–31. 1.

junica, lanščak:

1. 7.–31. 1.

Mufflon

oven, lanščaki obeh spolov in

jagnjeta obeh spolov:

1. 8.–28. 2.

ovca:

1. 8.–31. 12.

Gams

kozel, koza, kozlički obeh spolov,

enoletni obeh spolov:

1. 8.–31. 12.

Kozorog

kozel, koza, kozlički obeh spolov,

enoletni obeh spolov:

1. 8.–31. 12.

Divji prašič

merjasec:

1. 1.–31. 12.

svinja:

1. 7.–31. 1.

ozimci in lanščaki obeh spolov:

1. 1.–31. 12.

Poljski zajec

1. 10.–15. 12.

Kuna belica, kuna zlatica

1. 11.–28. 2.

Jazbec

1. 8.–31. 12.

Lisica

1. 7.–15. 3.

Šakal*

1. 7.–15. 3.

Rakunasti pes (enok)

1. 8.–31. 3.

Navadni polh

1. 10.–30. 11.

Alpski svizec

1. 9.–30. 10.

Pižmovka

1. 1.–31. 12.

Nutrija

1. 1.–31. 12.

Fazan

1. 9.–28. 2.

Poljska jerebica (gojena)

1. 9.–15. 11.

Raca mlakarica

1. 9.–15. 1.

Šoja

1. 8.–28. 2.

Sraka

1. 8.–28. 2.

Siva vrana

1. 8.–28. 2.

Medved in volk

Po veljavnem Pravilniku in Odločbi o odvzemu
osebkov vrst rjavega medveda (*Ursus arctos*) in
volka (*Canis lupus*) iz narave

* Po monitoringu

Izobraževanje kot temeljni del lovčevih aktivnosti

Ivan Žižek,
predsednik Komisije
za izobraževanje

Vedoželjnost in želja po učenju sta nam bila položena že v zibelko. Od začetnih zvedavih pogledov do prvih negotovih korakov, od želje po oponašanju starejših do učenja črk in števil, od povezovanja besed v povedi in urejanja števil v zahtevne matematične procese do stopnje, ko smo še sposobni dojemati in sprejemati. Z vedoželjnostjo in željo po učenju je povezana tudi pravica do izobraževanja. K sreči živimo v delu sveta, kjer je izobraževanje ne samo privilegij, ampak tudi naša pravica.

Že ob ustanovitvi krovne lovske organizacije je bil eden njenih glavnih ciljev prav izobraževanje slovenskega lovca. K izobraževanju je pomagala že prva številka revije *Lovec*, s polnim naslovom *Lovec – list za lov in ribolov*. Čas med obema vojnama je prinesel izobraževanje lovskih čuvajev, tudi kinologija ni bila zapostavljena. Pravi razcvet pa je bil čas po drugi svetovni vojni. Leta 1952 je bil z zakonom predpisan lovski izpit, leta 1971 je bil sprejet program Zlatorogove knjižice. V samostojni Sloveniji se obseg lovske publicistike z namenom izobraževanja širi.

Smo pred koncem mandata v tem sklicu organov Lovske zveze Slovenije (LZS). Prav je, da v nekaj stavkih pregledamo opravljeno delo komisije za izobraževanje. V času delovanja je bilo delo komisije razdeljeno v več sklopov: prvega predstavlja izobraževanje pripravnikov, drugega vseživljenjsko izobraževanje lov in lovcev, tretjega z zakonom določene oblike izobraževanja, četrtega pa publicistika v obliki brošur in učnih pripomočkov.

Izobraževanje lovskih pripravnikov in pripravnikov je že ustaljen proces, a pri obisku članic smo opazili kar nekaj razhajanj od predpisanega učnega procesa. Prav povsod odstopanja utemeljujejo tako, da z njimi proces poenostavijo oziroma prilagodijo slušateljem. Moram pa poudariti, da zato nobeno izobraževanje ni bilo okrnjeno ali slabo izpeljano. Na tem mestu moram izreči vse priznanje vodstvom območnih lovske zvez, tajnikom, predsednikom komisij za izobraževanje in vodjem izobraževanja. Predavateljski aktivni in predavatelji so visoko strokovno usposobljeni in sposobni na razumljiv način predstaviti posamezno predavano temo. Predavatelji podajo številne informacije za kritično presojo, kaj vnesti v katalog znanja oziroma tudi iz njega umakniti. Na spletni strani LZS je katalog znanja tudi objavljen. Zadnji dobri dve leti delovanja komisije je bil deležen pregleda in posodobitve. Lotili smo se celovite prenove akta o izobraževanju lovskega pripravnika, predvsem z namenom akt urediti in ga narediti

razumljivega. Navodila za izvajanje praktičnega in teoretičnega dela lovskega izpita ter vodenje zbirk podatkov so pravna podlaga za izobraževanje.

V sklopu vseživljenjskega učenja lov in lovcev smo hoteli biti aktualni, zato smo v razpise vključevali vedno nove teme, kot so afriška prašičja kuga, pravilna priprava divjačinskega mesa za pripravo hrane, šege in običaji ter stalna izobraževanja za lovovodje in mentorje. Letos smo uvedli izobraževanje za starešine oziroma odgovorne osebe. Dvakrat smo poskusili izvesti izobraževanje za praporščake, vendar na poslano okrožnico ni bilo pravega odziva.

V tretjem sklopu – z zakonom predpisanih oblik izobraževanja – smo pozvali k izobraževanju odgovorne osebe za pregled divjačine. V četrtem, publicističnem sklopu pa naj omenim brošuro za pravilno pripravo divjačinskega mesa za pripravo hrane, izdajo plastificiranih navodil o določanju starosti uplenjene parkljaste divjadi s pomočjo čeljustnic, pred izidom pa je tudi brošura Lovske šege in navade. V program smo si zapisali tudi pripravo brošure *Lovska latinščina*, ki pa je nismo uresničili. Zaradi kompleksnosti in raznolikosti izrazov je potrebno za tovrstni slovar večletno delo že samo pri zbiranju in urejanju materiala.

Pri delu komisije ponovno opažamo, da je članstvo premalo seznanjeno z vrstami izobraževanja in kje takšna izobraževanja potekajo. Po navedbah iz območnih lovske zvez so vse informacije posredovane članicam. Kakšen je prenos obvestil v lovske družine, pa nimamo informacij. Izobraževanje je temeljna dobrina slovenskih lov in lovcev in jo ima pravico uživati vsak, ki to hoče in želi ne glede na kraj izobraževanja. Nedopustno je, da se ta pravica krati katerikoli slovenski lovki ali lovcu.

Kakšno pa bo izobraževanje v prihodnje? Prav gotovo bo imela pomemben vpliv digitalizacija, velik del izobraževanja pa bo še vedno potekal v naravnem okolju, kjer bodo lovski pripravniki spoznavali veščine lova in spremljali divjad vse leto ter, kar je mogoče najpomembnejše, razvijali pozitiven odnos do narave, njenega ohranjanja, divjadi, drugih lovcev in svojega lovskega psa. To pomeni, da bomo spoštovali Etični kodeks slovenskih lovcev. Samo izobražen lovec bo kos vsem nalogam, pred katere smo in bomo postavljani.

Veliko se pogovarjamo o digitalizaciji Dnevnika lovskega pripravnika. Sam se nagibam k ročnim vpisom v dnevnik, saj je poleg opismenjevanja še bolj namenjen razmišljanju in povezovanju, zakaj sta z mentorjem posamezne dele programa opravila v lovišču ob določenem času. Za vse tiste, ki bi raje digitalno obvladali lov, pa je že veliko programov in iger, da se dokazujejo na tem področju. Lovska organizacija ne potrebuje takih lovcev, saj samo za računalnikom ne koristijo divjadi. Da utemeljim to trditev, se moram vrniti v zgodovino k dr. Ivanu Lovrenčiču, ki je rad povzemal izjavo grofa Silve Tarouceja: »Kdor ne goji – naj ne lovi.«

Ker se bližajo prazniki v veselem decembru, vam vsem lovkam, lovcem, pripravnicam in pripravnikom želim dober pogled, veliko užitkov pri delu in opazovanju ter varen lov. Veselite se življenja, sprejemajte drugačnost, bodite lovke in lovci s širokim srcem, širite lovsko kulturo in nacionalno zavest. Prav vsem v letu 2020 želim vse dobro.

»Izobraževanje je temeljna dobrina slovenskih lovk in lovcev in jo ima pravico uživati vsak, ki to hoče in želi ne glede na kraj izobraževanja. Nedopustno je, da se ta pravica krati katerikoli slovenski lovki ali lovcu.«

Foto: Lojzi Avenik

Foto: Marjan Toš

LOVSKI DOM PEKEL: ŠOLARJI NA OBISKU

VEČER, 12. 10. 2019 (ŠTR)
– Učenci Podružnične osnovne šole Košaki in cicibani Vrtca Borisa Pečeta, enota Košaki, so se z vzgojiteljicama Ireno Samec in Mojco Schonweter odpravili na pot mimo »preše« in košaške cerkve med vinogradi proti lovskemu domu v Peklu. Veseli živčav so z zanimanjem opazovali mimoidoči in prebivalci naselja Na prehodu in Pekla. V lovskem domu jih je prijazno sprejel in pozdravil lovec in ob enem starešina košaških lovcev Benjamin Metličar. Ob počitku in malici pod prijetno nadstrešnico ob lovskem domu je na mah izginila utrujenost. Lovske trofeje in fotografije v dvorani lovskega doma so pritegnile pozornost obiskovalcev. Posebno vznemirljivo je bilo, ko so v tišini obkrožili majhno oboro s fazani. Lovci namreč dobro skrbijo za podmladek prostoživečih živali v naravi. Prijetna okolica lovskega doma s travnikom, omejenim z belimi brezami, je nudila prijetno vzdušje, tako da so prišle na vrsto tudi športne igre. Poleg vsega naštetega so si ogledali še različne

makete raznih zgradb, ki jih izdeluje bližnji sosed. Čas je res hitro minil in učenci in cicibani so se zbrali v koloni, se lovcu zahvalili za njegov čas, prijazen sprejem in razlago, posebno še za možnost ogleda obore s fazani. Vsi so menili, da so preživeli zares lep in poučen dopoldan. Ob morebitnem ponovnem obisku bodo seveda dobrodošli.

DRŽAVNI GOZDOVI, V KATERIH SE PTICE STRELJA IZ UŽITKA

DNEVNIK, 9. 10. 2019 (Tomaž Klipšteter) – Nekoč so v Prekmurju redili fazane zato, da bi preprečili njihovo izumrtje; poljske kure je namreč ogrožalo ekstenzivno kmetovanje. Vzreja fazanov poteka še zmeraj, a ne zaradi ogroženosti živali, temveč zaradi lovnega turizma. Gostje iz Slovenije in tujine v državnem lovišču zavoda za gozdove postrelijo skoraj 15.000 kosov vzrejene perjadi na leto. Fazanerija Beltinci vzredi okoli 30.000 fazanov, do 5000 jerebic in 2500 rac mlakaric na leto. Nekaj jih prodajo v različnih fazah razvoja različnim lovskim družinam, preostale vlagajo v svoje lovišče.

KAM VODI KRVAVO UMIRJANJE STRASTI IN KAKO UPRAVLJATI S PRETIRANO SLO PO STRELJANJU?

WWW.ANAASIC.COM, 21. 10. 2019 (Ana Ašič) – Strast do lova in streljanja je živa in vroča; nikoli se ne bo plegla. Zato se bo prav kmalu nujno ob vprašanih upravljanja velikih zveri in sploh prostoživeče divjadi in ptic zamisliti ter najti odgovore, kako upravljati s pretirano slo po streljanju, obenem pa tudi ugotoviti, v kolikšni meri prav ona v resnici tudi pri nas »upravljak« z upravljanjem velikih zveri in divjadi. O tem se bo treba res iskreno, odkrito in pošteno pogovarjati. Brez obsojanja tistih, ki so kritični do lova in streljanja; pa tudi brez manipuliranja tistih, ki so lovu in streljanju privrženi. In narediti vse, da bo kljub obstoju močne sle po streljanju in ob dejansko popolni nerealnosti pričakovanj, da je ne bo več, da bo njen vpliv na usodne odločitve o življenju in smrti ter na stanje v naravi in družbi čim manjši, omejen, ozaveščen in pod

nadzorom. »Če je orožje nekomu izziv, če ima nekdo močno željo, potem je najbolj pametno ljudi, ki si to želijo, čimprej naučiti varnega ravnanja z orožjem. Najslabše je, če takšni vzgibi ostanejo skriti in neizživeti. Tak človek bo prej ko slej prišel sam do orožja in ga brez nadzora vzel v roke, kar pa je lahko zelo hitro direktna pot v nesrečo. Afiniteto do orožja je nujno socializirati, jo ukrotiti z znanjem, z večšino, s poznavanjem vseh dimenzij, ki jih ravnanje z orožjem prinaša,« je v našem poletnem intervjuju o miku orožja povedal predsednik Lovske zveze Slovenije mag. Lado Bradač. Slovenski lovci se v okviru priprav za lovski izpit, brez katerega ne morejo dobiti lovske izkaznice, dobro poučijo o vsem, kar v fizičnem pomenu prinaša ravnanje z orožjem; nenazadnje se na tem področju s poučevanjem zelo angažira tudi predsednik sam. A morda bo počasi vendarle modro razmisliti tudi o ozaveščanju vseh drugih ravni lova in streljanja, med katerimi so na prvem mestu prav gotovo čustvene dimenzije z vsemi njenimi zavednimi in nezavednimi razsežnostmi. Ne zato, da bi tisti, ki so obsedeni z lovsko slo po

streljanju, s tem prenehali, ampak zato, da vsaj nekateri med njimi ozavešajo, kaj se jim sploh dogaja in bi si morda na tak način vsaj malo pomagali, da v ključnih trenutkih ne bi prestopili mej družbeno sprejemljivega vedenja. Pa da bi morda vendarle razvili toliko poštene samorefleksije, da bi lažje obvladali svojo slo in lažje identificirali njene skrivne vzgibe, ko pride do vprašanj in odločitev, ki posledično zadevajo naravo in družbo ter življenje nas vseh.

VOLK PRVIČ NAPADEL TUDI NA IDRIJSKEM

DELO, 15. 10. 2019 (A. I.) – Na Cerkljanskem in Gorenjskem se je v zadnjem času zvrstilo precej napadov volkov, zdaj pa je žival prvič napadla tudi na Idrijskem. Ponoči, 14. oktobra, domnevno v zgodnjih jutranjih urah, je volk napadel čredo ovac v vasi Ledine, so zapisali na idrijski občinski upravi. Lastnik Primož Jesenko je iz črede, ki je štela 55 ovac, tako izgubil štiri ovce in jagnje, negotovo je tudi preživel jagnjet, ki so v napadu izgubila matere. Napad volka se je zgodil v neposredni

bližini osrednjega prireditvenega prostora v vasi, Na Platu.

LOVSKI ČUVAJ ODSTRELIL DVA VOLKA NA MAH

SLOVENSKE NOVICE, 22. 10. 2019 (Jaroslav Jankovič) – V nedeljo, 20. oktobra zvečer, je lovski čuvaj Mitja Matjaž, član Lovske družine (LD) Gornji Grad, na pašniku kmeta Ivana Rihterja pri Novi Štifi pri Gornjem Gradu dobesedno pri večerji odstrelil dva volka. Živali sta padli v skladu s 7. oktobra izdanim dovoljenjem agencije za okolje, da je na območju lovišč Luče, Gornji Grad, Stahovica in na območju državnega Lovišča Kozorog Kamnik dovoljen odstrel petih volkov in križancev med volkom in domačim psom. Rihter je tistega dne zgodaj zjutraj na pašniku pod hišo opazil, da ovce brezglavo bežijo sem ter tja po ograjenem pašniku. Nato je pomislil, da jih preganjajo štirje psi, saj je bil eden črn. Kljub temu se mu je zdelo sumljivo in je poklical lovskega čuvaja Mitjo Matjaža, ki je takoj ugotovil, da so Rihterjevo čredo napadli volkovi, in sprožil akcijo. Proti večeru se

je nekaj lovcev LD Gornji Grad po dogovoru razpostavilo po pašnikih okoliških kmetov, kamor bi volkovi najverjetneje prišli na pojedino. Takole nam je povedal: »Čakal sem na mrhovini, bila je svetla mesečna noč. Prišli so štirje, in ko se je eden postavil pokonci, sem ustrelil. Volk je padel in drugi so se razbežali. Šel sem pogledat, in ko sem prišel do uplenjenega, sem ob mreži pašnika opazil še drugega, ki se je zapletal, pa sem sprožil še enkrat.«

NA POMOČ, UBILI NAS BODO!

VESTNIK, 24. 10. 2019 (Tomo Koleš) – Na pomoč. Naj mi kdo pomaga. Kdorkoli. Še malo, pa bodo prišli tudi do mene. Vem, da nisem ravno v prvih vrstah v njihovih očeh, ampak prej ali slej jim bom tudi jaz padel v oko. To je jasno kot beli dan. Kajti gonja je rasla iz tedna v teden. In bo kmalu zajela celotno območje. Brez pomena se je na drugi strani dvigal glas civilne javnosti in društev za zaščito in dobrobit živali. Kdo pa ga upoštevava? Zakaj sploh dvigate svoj javkajoči glas, uboge pare. Ko se Vlada enkrat odloči, je stvar

končana. Gotovo. Finito. Ende. Vege (hvala, Gustav). Ad acta. Vlada ne posluša malega človeka. Nikoli ga ni. Zato se sprijaznite in sprejmite usodo. Tako kot jo bom jaz, če mi ne bo nihče pomagal. Saj bi se kam skril, ampak ne vem več, kam. V gozd?! To bi bil samomor. Tam bom prvi na tapeti. Oziroma na muhi, če sem bolj natančen. Ampak volk si je za gonjo, ki so jo sprožili proti njemu, sam kriv. Kaj pa išče tam, kjer ga ni treba? Vsakdo ve, da se je pojavil šele v zadnjih sto letih, medtem ko je človek tu že od pamtiveka. Človek je imel že od prvih stoletij hiše in ceste na podeželju in pri gozdovih, saj so nas učili, da so jih naredili že Rimljani. In zdaj se naenkrat tu pojavi volk. Kaj pa iščeš tu, nebodigatreba?! Seveda vsak ve, da je volk rastlinojed, da se prehranjuje z listi in koreninami, skorajda bi mu že lahko rekli, da je živalski vegan. Zdaj pa kar naenkrat trga meso in napada uboge ovčice, ki se mi tudi smilijo. Kaj so one krive, če jim je kmet naredil pašnike vse globlje in globlje v gozdu, ki ga je prej sam izsekal. To je njihovo ozemlje, ki so si ga pridobile.

Pripravil: dr. Marjan Toš

Foto: Pixabay

Čevlje sodi naj kopitar

Za pisanje tega članka sem se odločil, ker lovci še posebno v zadnjem obdobju doživljamo razne očitke, da se za divjad zavzemamo le zaradi zbiranja lovskih trofejev in svojega lastnega užitka. Zaradi premilega odzivanja oziroma celo neodzivanja naših odgovornih na Lovski zvezi Slovenije (LZS) na različne dogodke sem se odločil, da svoje videnje trenutnih razmer opišem v tem prispevku.

Že veliko let s ponosom nosim znak slovenske lovske organizacije. Ponosen sem na svojo prehojeno pot v lovstvu in obenem razočaran nad dogajanjem v zadnjem času. Vodenje enega od gojitvenih območij je bila zame velika izkušnja, ki me je dodatno motivirala za delo v lovstvu. Številne naloge sem opravljal tudi v lovski družini. Tako sem bil med drugim veliko let starešina lovske družine, trenutno pa sem lovski čuvaj. Pridobil sem si tudi naziv lovski mojster. V zadnjem obdobju kot član Izvršnega odbora Zahodnega visokokraškega lovskoupravljaljskega območja (LUO) vodim komisijo za zveri. Svoje dosedanje delovanje v lovskih vrstah sem v prispevku navedel, da se boste lahko seznanili z mojimi izkušnjami, ki so pomembno vplivale na moj trenutni pogled na lovstvo.

Sem za dialog z drugače mislečimi, vendar se vodstvo LZS na številne kritike lovstva, kot sem že omenil, redko odziva ali se sploh ne. Menim, da moramo biti odločnejši in bolj nepopustljivi pri naših jasnih stališčih in zahtevah, kajti očitno je, da upravljanje z divjadjo v veliki meri prevzemajo »gozdarji«. Imam občutek, kot da smo mi lovci neplačani delavci Zavoda za

gozdove Slovenije, kar je očitno ignoriranje lovske stroke in poniževanje slovenskih lovcev. Pri načrtovanju morajo biti bolj upoštevani predlogi lovskih družin, saj lovci še kako dobro poznamo razmere v loviščih. Nemir v gozdovih je velika težava – dandanes lahko namreč vsi v gozdu počnemo vse, kar nam pride na misel. Rek »nič ni prepovedano, samo upati si je treba« zelo dobro opiše obstoječe stanje. Povsem resnične so tudi izjave nekaterih lastnikov gozdov: »To je moj gozd in vi nimate kaj početi v mojem gozdu.«

In še o zvereh, ki jim še posebno v zadnjem času mediji namenjajo veliko pozornosti. Moram reči, da sem tudi kot predsednik prej omenjene komisije za zveri večkrat opozarjal na številčno nedopustno povečanje zveri in s tem tudi na prihajajoče posledice. Povečanje števila volkov v skoraj vseh naših loviščih je posledica nerazumnega odločanja odgovornih in neupoštevanje predlogov iz lovskih vrst. Vprašam se, kaj se skriva za vsem tem. Lovci se zavzemamo za dogovorjeni večji odstrel, saj je škoda, ki jo povzročajo zveri, prevelika –

tako pri pokolu živine kot tudi škoda na divjadi v loviščih.

Nerazumno je, da manjša skupina protestnikov prepreči izvajati dogovorjeni odstrel. Kaj pa bi se zgodilo, če bi na organiziranem mirnem protestu več tisoč slovenskih lovcev zahtevalo pred parlamentom večje spoštovanje lovske stroke in večjo vlogo lovcev pri upravljanju z divjadjo? To bi bil v resnici naš skrajni ukrep. Slovenski lovci se z nekaterimi odločitvami odgovornih za upravljanje z divjadjo v naši državi žal ne moremo strinjati. Zasluge, da je v naših loviščih še toliko divjadi, imamo v veliki meri tudi mi lovci. Seveda nam tega ne priznavajo tisti, ki nas blatijo in pri vsem tem ne priznavajo naše pozitivne vloge.

In še o medvedih, ki so še posebno v zadnjem času izpostavljeni kritikam. Število medvedov se je res povečalo. Številka 1200 ali celo več, izrečena na javni televiziji, je očitno pretirana. V naših loviščih je medvedov v resnici nekoliko manj. Presenetljivo je, da komentarje o zvereh in njeni številčnosti v medijih pojasnjujejo ljudje, ki niso dovolj strokovni. Res pa je, da vsak

lahko komentira stvari po svoji volji. V lovskih vrstah imamo strokovni kader za dajanje pravih informacij in moramo ga aktivirati, kajti zavedati se moramo, da z neustreznimi komentarji ustvarjamo negativen odnos do divjadi in povzročamo paniko med prebivalstvom. Če bi bili medvedi res tako nevarni, potem bi lovci imeli največ težav s srečanji z njimi. Res pa je, da moramo biti v gozdu previdni, še posebno spomladi, ko medvedke pripeljejo svoje mladiče iz brlogov. Z izvajanjem interventnega zakona se je število medvedov res nekoliko zmanjšalo, česar pa ne moremo reči za interventni odstrel volkov, kajti dovoliti odstrel samo dveh oziroma enega volka na območju našega celotnega LUO je v resnici samo metanje peska v oči.

Slovenski lovci smo doslej svoje poslanstvo opravljali strokovno, odgovorno in prostovoljno. Želim si, da bi tako tudi ostalo. Nisem prepričan, da bo temu še tako. Kot kaže, bodo kopitarji imeli v prihodnje še veliko dela in upajmo le, da jim bosta za to hvaležni vsaj narava in divjad.

Janez Petek

Avtorje besedil, namenjenih za objavo v rubriki *Mnenja in predlogi*, obveščamo, da uredništvo sprejema besedila z največ 4000 znaki brez presledkov.

Uredništvo

Foto: Pixabay

SODELOVANJE IN PARTNERSTVO Z LOVCI IN DRUGIMI PREBIVALCI LOKALNIH SKUPNOSTI JE KLJUČNO ZA DOLGOROČNO OHRANITEV RISA PRI NAS

Sedemletni projekt LIFE Lynx, o katerem redno poročamo tudi v reviji Lovec, začneja svoje tretje leto delovanja. V času trajanja projekta (med letoma 2017 in 2024) bomo zaradi kritično nizke genetske pestrosti pri naših risih, kar je posledica parjenja v sorodstvu, v Slovenijo in na Hrvaško doselili 14 risov iz Slovaške in Romunije. Prva risa, Goruja in Doruja, smo pripeljali maja letos iz Romunije: enega v Slovenijo, drugega na Hrvaško. Oba sta že vzpostavila svoja teritorija: Goru se je ustalil na Mali gori nad Ribnico, Doru pa na območju Javornikov pri Postojni.

Foto: Janez Tarmen

Slika 1: Izpust risa Goruja v naravo

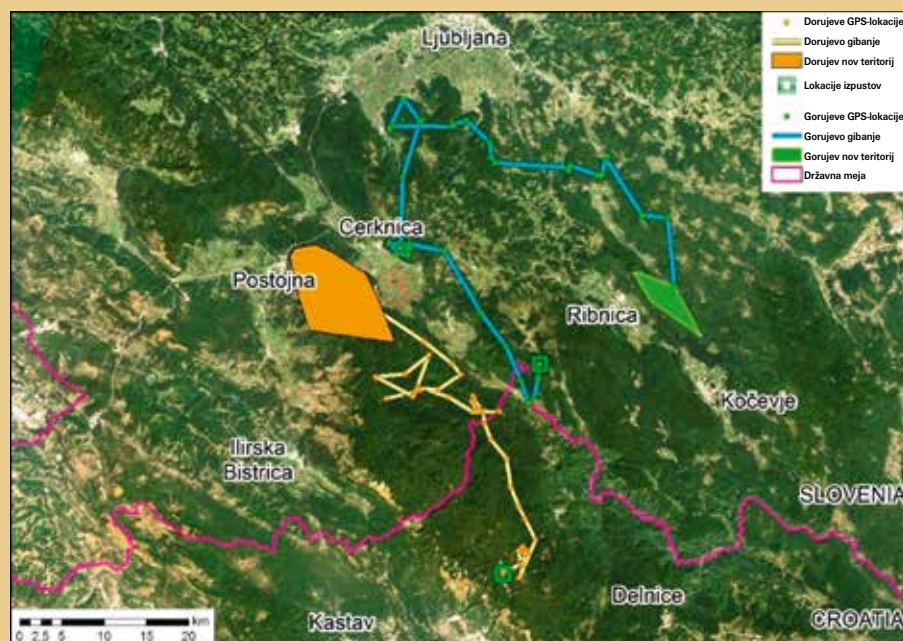
Foto: Janez Tarman

Slika 2: Od leve: lovci Maks Konečnik, Stanko Anzeljc in Janez Sterle so izpustili risa Goruja iz obore v Loškem Potoku.

Za nami je prva sezona monitoringa risov

Z »osvežitvijo« krvi bomo preprečili zmanjšanje in slabo stanje populacije risov, kar je eden glavnih ukrepov tega sedemletnega

mednarodnega projekta. Ker pa je vsako varstvo ogroženih vrst na dolgi rok odvisno tudi od podpore družbe ali natančneje lokalnih prebivalcev, so aktivnosti sodelovanja z lovci in lokalnimi prebivalci ključne za uspešno ohranitev risa v prihodnosti.

Pripravi: Jaka Črnič, LIFE lynx

Slika 3: Teritorija risov Goruja (zelena) in Doruja (oranžna) v Sloveniji. Z zelenima kvadratom sta označeni mesti izpusta.

bili intenzivno vključeni v izpust prvega risa **Goruja**, doseljenega iz Romunije (**slika 1**). Sodelovali so pri pripravi območja izpusta, postavitvi izpustitvene obore, skrbi za risa v obori in pri samem izpustu v naravo (**slika 2**). Tudi drugega risa, ki smo ga poimenovali **Doru**, smo pripeljali maja letos iz Romunije, in sicer na Hrvaško. Oba sta že vzpostavila svoja teritorija – Goru se je ustalil na Mali gori nad Ribnico, Doru pa na območju Javornikov pri Postojni (**slika 3**).

Poleg rednega sodelovanja z lovci je ključno tudi sodelovanje z drugimi inte-

Foto: Maja Sever

Slika 4: Prvi lokalni posvetovalni dogodek na območju Pivke

resnimi skupinami – prebivalci območja prisotnosti risa. Z redno in predvsem odprto komunikacijo o ciljih in aktivnostih projekta si želimo z lokalnimi prebivalci graditi partnerstvo, ki bo pripomoglo k reševanju populacije risa. Zato smo v decembru 2018 vzpostavili prvo lokalno posvetovalno skupino (LPS), kjer so lahko zastopani interesi vseh lokalnih deležnikov, ki so se ji pridružili.

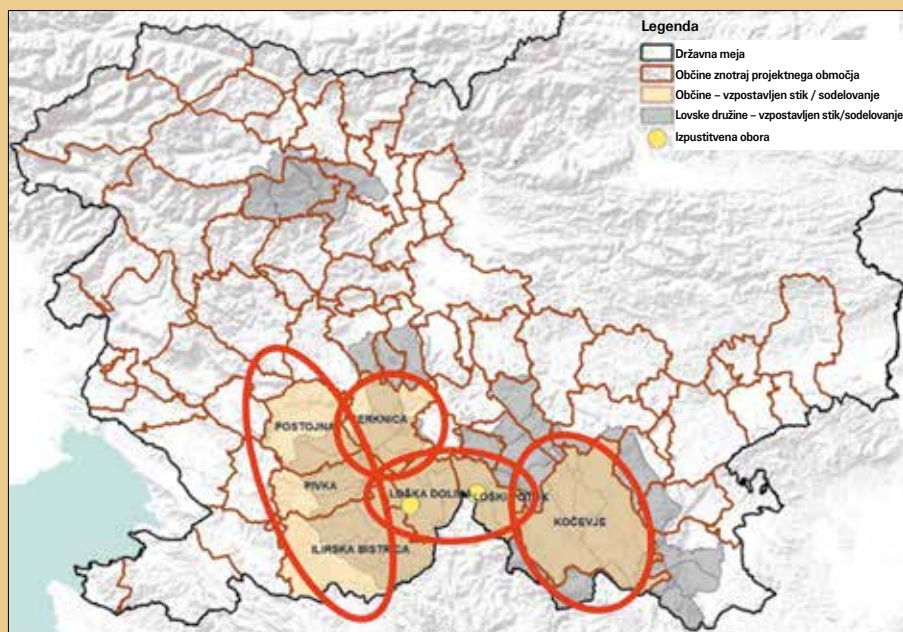
LPS za zastopanje vseh interesov lokalnih skupnosti

Posvetovalne skupine delujejo kot forum, na katerem lokalno prebivalstvo informiramo, se z njim posvetujemo in tesno sodelujemo (**slika 4**). Tako želimo sproti reševati potencialne konflikte in graditi zaupanje do projekta in tudi med deležniki. Doslej smo vzpostavili tri LPS ter se pridružili že vzpostavljenemu svetu

Poleg rednega sodelovanja z lovci je ključno tudi sodelovanje z drugimi interesnimi skupinami – prebivalci območja prisotnosti risa. Z redno in predvsem odprto komunikacijo o ciljih in aktivnostih projekta si želimo v okviru projekta *LIFE Lynx* z lokalnimi prebivalci graditi partnerstvo, ki bo pripomoglo k reševanju populacije risa.

V okviru projektnih aktivnosti so lovske družine z območja prisotnosti risa skupaj s projektnimi sodelavci v letih 2018 in 2019 izpeljale prvo sezono spremljanja (monitoringa) risov v Sloveniji. Rise spremljajo z avtomatskimi kamerami (tako imenovanimi fotopastmi) in zbirajo vzorce za genetske analize. Za uspešno doselitev risov so poleg projektnih ekipe *LIFE Lynx* poskrbeli tudi lovci **Lovske družine (LD) Loški Potok**, ki so

Če bi želeli biti redno obveščeni o projektnih aktivnostih in risih v Sloveniji, sodelujte v okviru svoje lovske družine pri spremljanju risov in/ali se vključite v lokalne posvetovalne skupine (LPS). Pošljite nam elektronsko sporočilo na lfe.lynx.eu@gmail.com. Več informacij o projektu *LIFE Lynx* najdete na spletni strani <https://www.lifelynx.eu/>.

Slika 5: Zemljevid območja vzpostavljenih lokalnih posvetovalnih skupin (LPS)

V decembru 2018 smo vzpostavili prvo lokalno posvetovalno skupino (LPS), kjer so lahko zastopani interesi vseh lokalnih deležnikov, ki so se ji pridružili. Posvetovalne skupine delujejo kot forum, na katerem lokalno prebivalstvo informiramo, se z njim posvetujemo in tesno sodelujemo.

Pripravi: Urška Marinko in Maja Sever

projekta *LIFE Stržen* in z vsemi skupaj imeli osem srečanj. Prvo vzpostavljena LPS vključuje zainteresirane predstavnike in prebivalce občin Loški Potok in Loška dolina, druga območje občin Kočevja, Ribnice, Sodražice, Kostela in Osilnice, tretja pa območje občin Pivke, Postojne in Ilirske Bistrice (slika 5).

Na prvih srečanjih LPS smo se z udeleženci posvetovali o temah, pomembnih za projekt in lokalno skupnost, kot so: sodelovanje s šolami, sodelovanje in razvoj turizma, povezanega s prisotnostjo risa, kmetijstvo in risi ter delovanje lokalnih posvetovalnih skupin. Od sodelujočih smo dobili ogromno predlogov za izvedbo projektnih aktivnosti, ki bodo prilagojene potrebam lokalnega okolja. Le-te smo strnili v poročila, ki so na voljo na projektni spletni strani pod projektnimi aktivnostmi – *Lokalne posvetovalne skupine*.

Na območju Dinaridov preko telefonske ovratnice spremljamo kar tri

Foto: Urška Marinko

Slika 6: Lovci LD Loški Potok so peljali člane lokalne posvetovalne skupine na ogled Goruja (v ozadju prilagoditvena obora).

rise (poleg doseljenih tudi »domačo« risinjo Tejo), zato smo za drugo srečanje LPS Loški Potok/Loška dolina organizirali edinstven ogled risa Goruja v prilagoditveni obori, še preden je bil

V prihodnosti LPS tudi na Gorenjskem

Udeležba na vseh LPS je bila številčna in predvsem raznolika. Lokalne posvetovalne skupine v največjem številu predstavljajo lokalni lovci, nato kmetijski svetovalci, gozdarji, učitelji, predstavniki turističnih delavcev, naravovarstva in zainteresiranih občanov vseh omenjenih občin.

V prihodnje si želimo lokalno posvetovalno skupino vzpostaviti tudi na Gorenjskem, kjer že potekajo aktivnosti glede sodelovanja in informiranja lovcev ter lokalnih prebivalcev. V januarju 2019 smo organizirali večji dogodek na Bledu s predavanjem o projektu, načrtovanih aktivnostih in predvajanjem dokumentarnega filma *Risova pot*. V novembru je sledil tovrstni dogodek tudi v Bohinju. Od 12. novembra do 3. decembra pa je bila na ogled razstava likovne kolonije projekta *LIFE Lynx* v Galeriji Šivčeva hiša v Radovljici.

Urška Marinko in Maja Sever

Foto: Urška Marinko

Slika 7: Ogled zabojne pasti na območju Grčaric

Foto: Pixabay

DUŠILCI ZVOKA IN NJIHOVA UPORABA PRI LOVU

Po sprejemu Evropske orožne direktive v letu 2017 so tudi na našem Ministrstvu za notranje zadeve začeli s pripravo novega Zakona o orožju, ki bi moral upoštevati spremembe direktive. Imenovali so delovno skupino in kot Lovska zveza Slovenije smo bili povabljeni, da imenujemo svoja predstavnika. Izbrali smo strokovnjaka s tega področja, ki sta uspešno zastopala naše interese in najpomembnejše spremembe tudi uspela vgraditi v prvi osnutek zakona, ki je nato šel v usklajevanje v okviru ministrstva, kjer pa je v več kot letu doživel veliko sprememb. Žal o tem nismo uradno obveščeni in samo iz razgovorov s predstavniki različnih ministrstev lahko sklepamo, da bo uporaba dušilcev zvoka pri lovu še naprej prepovedana. Zato je ta prispevek predvsem kot informacija, kaj dušilci zvoka so, kakšen je njihov učinek pri lovskem orožju in kakšni so trendi glede njihove uporabe v državah Evropske unije.

Dušilci zvoka in supresorji zvoka

Najprej je treba opredeliti, kakšne naprave so dušilci zvoka, kako jih pravilno poimenujemo in kakšen učinek imajo. V slovenščini uporabljamo izraz **dušilec zvoka**, v nemščini je uveljavljen izraz *Schalldämpfer*, v angleščini pa sta v rabi izraza *sound moderator* in *sound suppressor*.

Praviloma so to cevaste naprave, ki jih namestimo na ustje cevi. Po navadi jih privijemo na za to izdelan navoj, nekatere pa lahko na cev kar potisnemo in utrdimo. Pri nekaterih izvedbah pušk so lahko že vdelani v cev. Dejansko pri lovu uporabljamo **supresorje zvoka**, ki so oblikovani za izstrelke nadzvočne hitrosti in so tudi edini dušilci, o katerih pišem v tem prispevku, zato bom v nadaljevanju uporabljal izključno ta izraz.

Učinek supresorjev

Njihov učinek pri lovskih puškah in uporabi običajnih lovskih nabojev je, da zvok samo ublažijo, nikakor pa ga ne zadušijo na nekaj deset decibelov, kot pogosto vidimo v filmih. Nekoliko vplivajo tudi na zmanjšanje odsuna puške in odpravijo blisk izgorjavajočih plinov. Vsaka izstrelitev krogle iz risanice povzroči pok, ki je – tehnično gledano – sestavljen iz štirih ločenih zvokov; prvi nastane ob eksploziji netilke in smodnika v cevi puške in izhodu smodniških plinov iz cevi, drugi nastane, ko krogla prebije zvočni zid, tretji, posebno izrazit v gorati in gozdni krajini pa je odmev prvih dveh.

Dušilci zvoka so cevaste naprave, ki jih namestimo na ustje cevi, po navadi jih privijemo na za to izdelan navoj, nekatere pa lahko kar potisnemo na cev. Pri nekaterih izvedbah pušk so lahko že vdelani v cev. Dejansko pri lovu uporabljamo **supresorje zvoka**, ki so oblikovani za izstrelke nadzvočne hitrosti in so tudi edini dušilci, o katerih pišemo v tem prispevku.

Evropska zakonodaja ne postavlja nobenih ovir glede nakupa, posedovanja in uporabe supresorjev zvoka in je sedaj njihova uporaba pri lovu v izključni pristojnosti nacionalne zakonodaje!

še *Evropsko direktivo o hrupu 2003/10/EC*, ki določa, da morajo biti zaposleni in tudi vsi, ki pri delu uporabljajo strelno orožje, torej tudi lovski čuvaji, zaščitni proti pretiranemu hrupu. Zato lahko zapišemo, da **evropska zakonodaja ne postavlja nobenih ovir glede nakupa, posedovanja in uporabe supresorjev zvoka in je sedaj njihova uporaba pri lovu v izključni pristojnosti nacionalne zakonodaje!**

Uporaba supresorjev v Evropi

Trenutno je uporaba supresorjev pri lovu dovoljena v dvanajstih evropskih državah, v šestih pa je postopek v zaključni fazi. Te države so Avstrija, Danska, Estonija, Finska, Francija, Irska, Latvija, Norveška, Švedska, Švica, Združeno kraljestvo in Bolgarija, postopek pa poteka v Belgiji, Nemčiji in Romuniji ter na Nizozemskem, Češkem in Portugalskem. Med prvimi Danska, Švica in Združeno kraljestvo tudi izrecno priporočajo njihovo uporabo, v nekaterih grofijah slednjega pa je uporaba celo obvezna. Zakonodaja nekaterih držav določa za njihov nakup nabavno dovoljenje in ga tudi vpišejo v orožno listino, druge pa zgolj registracijo kupca pri prodajalcu, kot je na primer pri nas pri nakupu krogelnih nabojev.

Ob izbruhu afriške prašičje kuge na Češkem in pozneje v Belgiji se je njihova uporaba pokazala kot nujna za hiter odstrel divjih prašičev na okuženem območju. V vseh z omenjeno boleznijo okuženih državah so dovolili ali celo predpisali obvezno uporabo dušilcev na okuženem in ogroženem območju, saj je pridružen zvok bistveno manj moteč za divje prašiče, ki se zato tudi manj selijo in ne širijo okužbe.

Prednosti in slabosti uporabe supresorjev

Veliko je razlogov, zakaj naj bi bila uporaba supresorjev dovoljena oziroma

Trenutno je uporaba supresorjev pri lovu dovoljena v dvanajstih evropskih državah, v šestih pa je postopek v zaključni fazi. Te države so Avstrija, Danska, Estonija, Finska, Francija, Irska, Latvija, Norveška, Švedska, Švica, Združeno kraljestvo in Bolgarija, postopek pa poteka v Belgiji, Nemčiji in Romuniji ter na Nizozemskem, Češkem in Portugalskem.

Supresor (zgoraj) in dušilec zvoka (spodaj)

Zadnji nastane ob udarcu krogle v cilj. Povsem razumljivo je, da s supresorjem zvoka na ustju cevi lahko vplivamo le na smodniške pline, ki zapuščajo cev. Supresorji so izdelani tako, da omogočijo nadzorovano širitev (ekspanzijo) plinov tako, da jih usmerijo v vrsto komor s pregradami v ekspanzijskem prostoru supresorja na koncu cevi. Tam se plini vrtinčijo in tako zelo upočasnijo, cev pa zapustijo pozneje kot izstrellek.

Številni testi, tudi test 19 različnih supresorjev, nameščenih na sedem različnih lovskih pušk, kalibrov .308 Win. in .30-06 Spr., je pokazal, da moč zvoka zmanjšajo za najmanj 27 decibelov do največ 36

(Der Anblick 6/19). To pa pomeni, da ga tudi najboljši supresorji zvoka ne uspejo zmanjšati z začetnih približno 170 decibelov na manj kot 130; pri kalibru .30-06 Spr. praviloma ostane nad 140 decibelov. To pa je še vedno zelo glasen in dobro slišen pok!

Supresorji in zakonodaja

Prejšnja *Evropska direktiva o orožju* je še omejevala uporabo supresorjev zvoka, sedaj veljavna, sprejeta leta 2017, pa jih ne omenja več niti kot delov orožja in jih tako tudi ne navaja več v aneksu I, ki določa prepovedano orožje in njegove dele. Brez dvoma tudi zato, ker skoraj ni kaznivih dejanj, pri katerih bi bili uporabljeni supresorji zvoka!

Direktiva o optičah, Habitatna direktiva in Bernska konvencija jih ne obravnavajo in tako prepuščajo prosto pot za njihovo uporabo na nivoju zakonodaje **Evropske unije**. Smiselno pa je pogledati

Presek supresorja s številnimi ekspanzijskimi komorami, ki prestrežejo pline, jih v njih zavrtijo ter tako upočasnijo in zmanjšajo pok.

Vir: www.wikipedia.org

Supresor je nameščen na ustju cevi in blaži zvok eksplozije v cevi. Prav temu primarnemu viru poka je strelčevo uho najbližje, zato s svojim delovanjem supresorji bistveno prispevajo k varovanju njegovega sluha. Uporaba supresorjev pri lovu je brez dvoma tudi v interesu javnega zdravja, saj smo tveganju poškodbe sluha izpostavljeni praktično vsi lovci.

celo priporočljiva. **Supresor je nameščen na ustju cevi in blaži zvok eksplozije v cevi. Prav temu primarnemu viru poka je strelčevo uho najbližje, zato supresorji s svojim delovanjem bistveno prispevajo k varovanju njegovega sluha.** Hrupu več kot 130 decibelov smo izpostavljeni tudi na malo glasnejšem rok koncertu s tem, da je tam časovno daljša izpostavljenost, kar pa že lahko povzroči trajno poškodbo sluha. Tudi posamičen pok že z jakostjo okoli 160 decibelov lahko povzroči poškodbe sluha, pri pokih do 140 decibelov pa je možnost za poškodbo sluha bistveno manjša.

Zato je uporaba supresorjev pri lovu brez dvoma tudi v interesu javnega zdravja, saj smo tveganju poškodbe sluha izpostavljeni praktično vsi lovci. Nikakor pa ne smemo pozabiti tudi na zvočno občutljivost naših zvestih štirinožnih pomočnikov oziroma lovskih prijateljev. Individualni lov v bližini stanovanjskih objektov in naselij, čemur se v mnogih loviščih ne moremo izogniti, v naši zakonodaji praktično ni omejen. Strel v zgodnjih jutranjih urah pa tudi poznih večernih zelo pogosto vznemiri občane, ki nemalokrat prijavijo kršitve javnega reda in miru policiji, nedvomno pa

Nekoliko drugačna notranja struktura supresorja za kaliber .30

gre tudi za zvočno onesnaženje. Seveda manjši pok bistveno manj vznemiri tudi divjad v neposredni bližini območja lova, zato izgublja manj energije, ne zapušča svojega ožjega bivalnega območja in povzroča manj škode.

V strokovni literaturi navajajo tudi nekaj slabosti uporabe supresorjev pri lovu: predvsem zmanjšano okretnost pri ravnanju s puško z nameščenim dušilcem in nekaj dodatne teže. Puška je tako, glede na dolžino uporabljenega supresorja, lahko daljša od 100 mm do tudi več kot 200, teža pa se poveča od slabih 200 pa vse do 800 g. Prav tako je treba po namestitvi dušilca ponovno pristreliti puško, sicer se v mnogih primerih raztrosi zadetkov ob uporabi supresorja celo zmanjša.

Pogost je tudi pomislek, da bo uporaba

supresorjev povečala nezakonito ubijanje prostoživečih živali. Pregled statistike v zadnjih letih odkritih primerov pove, da jakost poka praktično ni vplivala na uspešnost odkrivanja nezakonitega lova. Ob tem argumentu se je smiselno vprašati tudi, zakaj so potem kot lovsko orožje dovoljene puške v kalibru .22 LR, ki z večino nadzvočnih nabojev ne dosega niti 140 decibelov, kar je podoben pok, kot ga dosežemo z uporabo supresorjev. Tudi v Združenem kraljestvu, na Švedskem in Finskem je večletna praksa uporabe supresorjev pokazala, da to nikakor ne velja. V Švici so državljani njihovo uporabo v nižinskih delih države, ki so gosteje poseljeni, izredno lepo sprejeli, zato so oblasti v določenih kantonih izrecno priporočile njihovo uporabo.

Supresor, nameščen na lovsko puško

Upam, da že novi *Zakon o orožju*, ki je v pripravi, ne bo postavljaj strožjih omejitev, kot jih predpisuje *Evropska orožna direktiva*, in bo prepoznal dobro prakso držav članic Evropske unije, saj njihova uporaba prinaša koristi posameznemu lovcu in tudi širši skupnosti. Tako tudi ne bi bili med prav zadnjimi evropskimi državami, ki bodo dovolile njihovo uporabo.

Srečko Žerjav

Foto: Gregor Bolčina

Foto: Stefan Vesel
Fotografija je simbolična.

PRIMER PLJUČNE ASPERGILOZE PRI SRNJAKU

*Z aspergilozo označujemo različne vrste bolezenskih sindromov, ki jih povzročajo različne vrste gliv iz rodu *Aspergillus*. Skupek bolezenskih znamenj povezujejo z nastankom mikotoksikoz (zastrupitve, ki so posledica hranjenja s krmo, onesnaženo s strupenimi produkti gliv), alergičnih reakcij dihalnega sistema, okužb kože, sinusov in zunanjšega slušnega kanala ter invazivnih okužb pljuč, od koder se lahko širi v krvni obtok in na druge organe.*

Kaj povzroča aspergilozo?

Najpogostejši vzrok za aspergilozo pri živalih je povezan s prisotnostjo glive *A. fumigatus*. Sicer so glive iz rodu *Aspergillus* saprofiti (živijo na razpadajoči organski snovi), kar pomeni, da reciklirajo ogljik in dušik iz organskih virov, predvsem iz razpadajočih, plesnivih rastlin in drugih oblik plesnive hrane, kar je hkrati v naravnem okolju za omenjene glive pomembnejši delež hranilnih snovi. Ob prelaganju ali premetavanju takšnega materiala (razpa-

dajočih, plesnivih rastlin in drugih oblik plesnive hrane) nastajajo prašni delci (aerosoli) s sporami (konidiji). Omenjene produkte žival vdihne in se tako okuži. Spore (produkti gliv) so po navadi v zraku, vodi, zemlji, odmrli in razpadajoči vegetaciji, gnoju, stelji, krmi, na živalih in ptičjih iztrebkih. Način življenja omenjenih gliv zelo spominja na zajedavski način življenja. Omenjene glive izločajo strupene snovi, ki škodljivo delujejo na kri in krvotvorne organe, živčevje ter tkiva. Prisotnost gliv iz rodu *Aspergillus* na osnovi njihovih mikro- in makroskopskih

značilnosti je v odvzetem vzorcu (živali ali organa) preprosto potrditi.

Razvoj bolezni

Ob vdihu okuženih prašnih delcev produkti gliv (spore) potujejo po zgornjih dihalnih poteh v pljuča in naprej vse do pljučnih mešičkov (alveol). Večji delež škodljivih prašnih delcev skupaj s sporami organizem uspe zadržati ter pozneje tudi izločiti s pomočjo obrambnega mehanizma dihalnih poti (sluznica, dlačice – tako imenovano mukociliarno gibanje sluznice dihal). Preostali delež delcev s sporami se zadrži na površini sluznice dihal (zlepljen

Najpogostejši vzrok za aspergilozo pri živalih je povezan s prisotnostjo glive *A. fumigatus*. Prisotnost gliv iz rodu *Aspergillus* na osnovi njihovih mikro- in makroskopskih značilnosti je v odvzetem vzorcu (živali ali organa) preprosto potrditi.

Čas od okužbe do prvih znakov bolezni (inkubacijska doba) traja od dveh dni do treh mesecev. V naravi obolele živali pogosto odstrelijo zaradi nenavadnega obnašanja ali pa jih najdejo poginjene.

na epitelijske celice), ki večinoma prepoznajo in uničijo obrambne celice - požiralke v sluznici dihal (alveolarni makrofagi). Le manjšemu deležu spor se zaradi lastnih obrambnih mehanizmov uspe izmuzniti (še posebno, če je obrambni mehanizem sluznice dihal gostitelja oslavljen) in v polni moči napadejo gostiteljevo tkivo.

Omenjeni napad v pljučih dokazujejo drobni gnojni vozlički (premera od 1 do 10 mm), ki so posledica omenjenega spopada spor ter celic obrambnih celic gostiteljevega tkiva in njihovih ostankov. V vozličih najdemo nitaste tvorbe (hife), ki pri hitrem poteku bolezni rastejo žarkasto iz centra. Pri kronični obliki je hif manj, spremembe pa so različne oblike. Spremembe v pljučih so občasno lahko tudi obsežnejše (več kot 10 cm premera). Gliva se lahko naseli tudi na celice žil, posledica česar je pojavljanje tromboz. Pri razsejani obliki se gliva iz pljuč razširi, zato so gnojni vozlički po vsem telesu. Pri srnjadi opisujejo kostno obliko bolezni (Mariejeva bolezen ali akropahija), ki se kaže kot kronično vnetje pokostnice kosti nog (hipertrofična osteopatija). Glive se po zaužitju lahko naselijo tudi v prebavilih, od koder se lahko preko žilja razširijo še na druge organske sisteme, najpogosteje možgane, organe v trebušni votlini in maternico s plodom.

Čas od okužbe do prvih znakov bolezni (inkubacijska doba)

Inkubacijska doba ni natančno določena, traja od dveh dni do treh mesecev. Klinična slika je odvisna od količine spor, ki je vdrla v zdrav organizem, njihove razporeditve, morebitnih drugih gostiteljevih bolezni in imunskega stanja gostitelja. Pri sesalcih bolezni lahko poteka brez kliničnih znakov. Pri pljučni obliki se lahko pojavijo težave pri dihanju, izcedek iz nosu in hujšanje živali. V naravi obolele živali pogosto odstrelijo zaradi nenavadnega obnašanja ali pa jih najdejo poginjene.

Primer pljučne aspergiloze s hipertrofično osteopatijo smo ugotovili pri starejšem srnjaku iz Lovski družine Lukovica. Srnjaka so uplenili zaradi slabe telesne kondicije, nenavadnih razširitev nog in podaljšanih parkljev.

Foto: Gorazd Venguš

Srnjak – spremembe na okončinah: noga v naravnem videzu; rentgenski posnetek noge; očiščena in obeljena kostnina noge (razraščanje pokostnice je označeno z rdečo zvezdico).

Primer srnjaka iz LD Lukovica

Primer pljučne aspergiloze s hipertrofično osteopatijo smo ugotovili pri starejšem srnjaku iz **Lovski družine (LD) Lukovica**. Srnjaka so uplenili zaradi slabe telesne kondicije, nenavadnih razširitev nog in podaljšanih parkljev. Na veterinarski fakulteti smo opravili rentgensko slikanje, sekcijo ter mikroskopsko preiskavo tkiva in bakteriološko preiskavo. Rentgensko slikanje je pokazalo več različno velikih kroglastih sprememb v pljučih in razpršeno razraščanje pokostnice dolgih kosti nog ter kosti gležnja, zapestja, dlani, stopalnic in prstov. Pri sekciji smo ugotovili izredno slabo kondicijo živali, popolno odsotnost maščobe in slabo razvito mišičnino. Makroskopska preiskava pljuč je pokazala prisotnost več z vezivno ovojnico obdanih sprememb, velikosti 4–6 cm, napolnjenih z belkasto-sivo sirasto maso. Pljuča so bila na več mestih z vezivnimi trakovi pritrjena na porebrnico. Kostni okončini so bile zadebeljene, površina kosti pa zelo hrapava. Drugi organi so bili brez patoloških sprememb.

Z bakteriološko preiskavo vzorcev pljuč in bezgavk smo izključili prisotnost mikobakterij, povzročiteljev tuberkuloze. Mikroskopska preiskava kulture na gojišču in mikroskopska preiskava obolelega tkiva (patohistološka preiskava) sprememb na pljučih je pokazala strukture, značilne za glivo vrste *A. fumigatus*. Za spremembe na

Pri živalih ugotavljamo aspergilozo, ko se praznijo silosi koruze, pšenice ali silaže oziroma bale s krmo, ki jih je napadla plesen in se večja količina take krme odvzre v naravo. Pri prstoživečih sesalcih v Sloveniji jo občasno ugotavljamo pri srnjadi in jelenjadi. Bolezen ni nalezljiva, ne prenaša se z živali na žival niti na človeka.

pljučih je bila postavljena diagnoza *multifokalna granulomatozna nekrotizirajoča pljučnica s prisotnostjo hif glive*, ki je vzročno povezana in ustreza značilnosti okužbe z vrsto *Aspergillus* sp. Spremembe na kosteh so bile prepoznane kot razširjena, porozna zadebeljena nova kost pokostnice, ki ustreza izrazu sekundarna hipertrofična osteopatija. Pojav imenujejo tudi Mariejeva bolezen.

Sekundarna hipertrofična osteopatija je redek pojav, ki je povezan z gnojnimi spremembami v prsni in trebušni votlini, vključno s tistimi, ki jih povzročajo novotvorbe in okužbe. V literaturi navajajo različne hipoteze o nastanku sekundarne hipertrofične osteopatije. Mehanizem nastanka verjetno vključuje povečan pretok krvi v okončine, kjer zastaja tekočina, čemur sledi razraščanje vezivnega tkiva žil in pokostnice ter posledično nastajanje nove kostnine na površini kosti. Prav tako še ni znano, kaj je pravi vzrok za pojav tega mehanizma, najpogosteje pa

Vse preiskave na divjadi, ki jih opravljamo na Inštitutu, so za lovske družine brezplačne, zato vas pozivamo, da to možnost izkoristite. Pri ravnanju s trupli, ki jih nameravate poslati v preiskavo, obvezno uporabljajte zaščitne rokavice oziroma si po končanem opraviilu razkužite roke. Če svežega trupla ni mogoče dostaviti v krajšem časovnem obdobju (dva do tri dni), vas prosimo, da truplo zamrznete.

Prosimo vas, da trupla živali po najdbi ali odstrelu v najkrajšem mogočem času pošljete zaprta oziroma neočiščena na naslov:

Veterinarska fakulteta

Inštitut za patologijo, divjad, ribe in čebele – s pripisom »Sekcija divjadi«
Gerbičeva 60
1000 Ljubljana

se omenjajo hormoni, pomanjkanje kisika, motnje v žilju in draženju živcev.

Pri jelenjadi opisujejo posamezne primere hipertrofične osteopatije pri navadnem jelenu, srnjadi in belorepem jelenu v povezavi z razsejano obliko aspergiloze, kronično intersticijsko pljučnico in okužbo z glivo vrste *Conidiobolus incongruus*.

Pri živalih ugotavljamo aspergilozo, ko se praznijo silosi koruze, pšenice ali silaže oziroma bale s krmo, ki jih je napadla plesen in se večja količina take krme

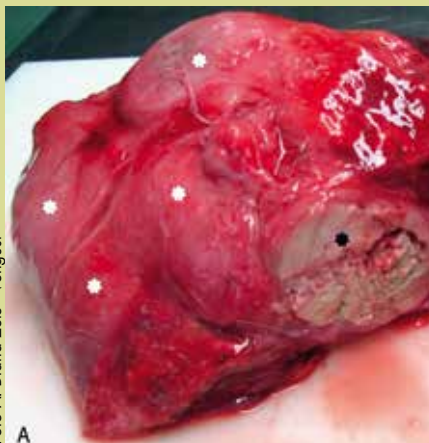

Foto A: Diana Žele - Vengušt

Fotografija A: Pljučna aspergiloza pri srnjaku (prerez aspergiloma – označen s črno zvezdico; aspergilomi v pljučnem tkivu – označeno z belo zvezdico)

odvrže v naravo. Pri prostoživečih sesalcih v Sloveniji jo občasno ugotavljamo pri srnjadi in jelenjadi, po navadi brez hipertrofične osteopatije. Bolezen ni nalezljiva, ne prenaša se z živali na žival niti na človeka. Pri človeku z oslABLJENIM imunskim sistemom se lahko samostojno pojavi kot

Za vsa morebitna vprašanja s področja zdravlja divjadi smo vam na inštitutu na voljo osebno ali na telefonskih številkah (01) 47-79-196 in (01) 47-79-847, in sicer vsak delavnik od 7. do 15. ure.

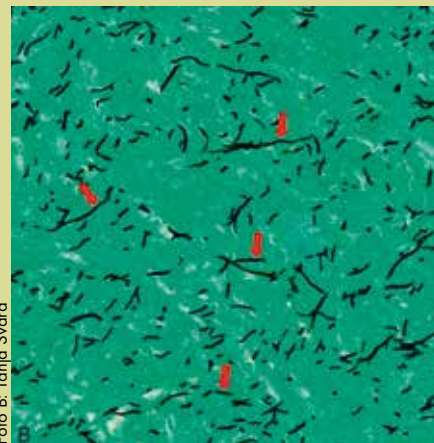

Foto B: Tanja Švara

Fotografija B: Histološka slika pljučnega granuloma (zeleno: kazeozna masa granuloma, črno: hife aspergilusa – označeno z rdečo puščico)

alergija (npr. alergijska bronhopulmonalna aspergiloza), lokalna sprememba (na primer aspergilom) ali invazivna oziroma razsejana tkivna oblika bolezni.

Za poslani material se iskreno zahvaljujemo lovcu **Mitji Kersniku**, članu LD Lukovica.

dr. Gorazd Vengušt in dr. Diana Žele - Vengušt

Univerza v Ljubljani,
Veterinarska fakulteta,
Inštitut za patologijo, divjad,
ribe in čebele

Viri so na voljo pri avtorjih.

Fotografija je simbolična. Foto: Jaroslav Pap

Gozdni slezenovec

(*Malva silvestris* L.)

Glavne značilnosti

Gozdni slezenovec je od četrta do enega metra visoka večletna ali trajna rastlina. Poleglo, zelo razvejeno steblo je gosto poraslo z dlačicami. Dlakavi so tudi dolgopecljati, dlanasti na pet do sedem krp razdeljeni listi. Rožnati cvetovi z vzdolžnimi škrlatnimi progami rastejo v šopih iz zalistij in na vrhu poganjkov. Cvete od maja do septembra. Značilen je okrogel, sploščen plod, ki razpade v devet do enajst plodičev.

Gozdni slezenovec uspeva v zmerno toplem in subtropskem pasu v Evropi, ZDA, Kanadi in Mehiki do 1000 m nadmorske višine. Raste na gozdnih obronkih, njivah, vrtovih in v vinogradih.

Zanimivosti

Že v 8. stoletju pred našim štetjem so ga uporabljali kot živilo in zdravilno rastlino, o čemer poroča tudi rimski pesnik Horacij. V 16. stoletju so ga v Italiji imenovali *omnimorbia*, kar pomeni *zdravilo za vse bolezni*.

Učinkovine

Cvetovi vsebujejo sluzi, eterično olje in specifičen glikozid, listi pa sluzi, čreslovine in vitamine A, B in C.

Nasveti

Cvetove in liste nabiramo od maja do septembra.

Gozdni slezenovec pomaga pri vnetnih obolenjih ustne sluznice in grla ter pri kataralnem bronhitisu (bronhitisu z izločanjem sluzi). Kopeli pomagajo tudi pri vnetju nohtove posteljice in pri kožnih izpuščajih, zlasti pri aknah. Ker krepi obrambno moč organizma, ga vključujemo tudi v vsakdanjo hrano.

Poganjke in mlade liste lahko nabiramo daleč v poletje. Skuhamo jih v slani vodi in zabelimo z maslom. Pri nabiranju moramo biti zelo pazljivi, da rastlin preveč ne poškodujemo in da ne ogrožamo njihove rasti. Iz mladih listov lahko pripravimo tudi špinači podobno prikuho.

Tatjana Angerer, dipl. biol.

Narislala: Tatjana Angerer

Foto: Tatjana Angerer

Za rubriko o rastlinah iz lovskih revirjev sem izbrala take, ki so tudi koristne. Mednje spadajo predvsem zdravilne rastline, ki v obliki čajev, kopeli ali obkladkov pomagajo pri določenih težavah, nekatere pa lahko s pridom uporabljamo tudi v vsakdanji prehrani.

Nekatere med njimi vsebujejo določene učinkovine, ki so v majhnih količinah koristne, v večjih pa lahko povzročajo neželene učinke. Zato pazimo, da majhni otroci ne pridejo nenadzorovano v stik z njimi. Obenem ob teh rastlinah izkoristimo priložnost za vzgojo in poduk otrokom o pravilnem ravnanju z njimi (ne trgaj, ne daj v usta ...).

Tatjana Angerer, dipl. biol.

.300 AAC BLACKOUT (7,62 x 35 mm)

.300 AAC Blackout so ustvarili pri podjetjih Advanced Armament Corporation (AAC) in Remington. Namen naboja je bil omogočiti ameriški vojski, da samo z menjavo cevi iz priljubljenih sistemov M4/AR15 strelja krogle kalibra .308“. Čeprav se vojska vanj ni zaljubila, pa ga je civilni del sprejel navdušeno. Postal je izjemno priljubljen za več namenov. V ZDA je kaliber zelo priljubljen za lov belorepega jelena in nočni lov divjih prašičev. .300 AAC Blackout je idealen, če strelec želi uporabljati dušilce zvoka, saj je zasnovan, da zlahka omogoča podzvočne hitrosti krogel.

Mere in združljivost

Krogelni kaliber .300 AAC Blackout (znan tudi kot .300 AAC BLK in .300 BLK), metrične oznake 7,62 x 35, je kopija kalibra .300 Whisper, ki je licenčno zaščitena. .300 AAC Blackout je podoben tudi znanemu naboj 7,62 x 39, le da .300 AAC Blackout odlikuje večja uporabnost¹, saj uporablja cevi s hitrim vzponom navoja 1 : 7“ ali 1 : 8“ ter običajne krogle premera 0,308“. Naboj si deli mere glave in telesa tulca z .223 Remington (slika 1). Ne samo, da to omogoča združljivost z obstoječimi

¹ 7,62 x 39 uporablja manj običajne krogle premera 0,311“.

nabojniki in zaklepi sistemov M4 in AR15 – omogoča tudi, da si tulce izdelamo iz tulcev 5,56 x 45 mm oziroma .223 Remington, ki jih je v izobilju. Dobavljivost novih tulcev je tudi pri nas dobra, saj so na voljo tulci Lapua (Artek) in Nosler (Proarmis).

Izvor naboja in sorodni kalibri

.300 AAC Blackout je nastal leta 2011 in je podoben prejšnjim nestandardiziranim kalibrom (ang. »wildcats«) oziroma različicam, kot sta .30-221 in .300 Fireball. Naboj si, kot omenjeno, deli zunanje mere z licenčno zaščitnim .300 Whisper,

kar pomeni, da sta identična. Matrice in podatki za ponovno polnjenje so med njima izmenljivi. Razlikujeta se samo v dolžini prehodnega konusa cevi; pri .300 BLK je ta 0,381 mm daljši (0,015“). .300 BLK je bil prvi izmed omenjenih, ki ga je standardiziral SAAMI². Za razliko od .300 Whisper lahko vsako podjetje izdeluje tako orožje kot strelivo v kalibru .300 AAC Blackout. Tudi iz tega razloga je .300 AAC Blackout med navedenimi krogelnimi kalibri identičnih lastnosti najbolj priljubljen, drugi pa so utonili v pozabo.

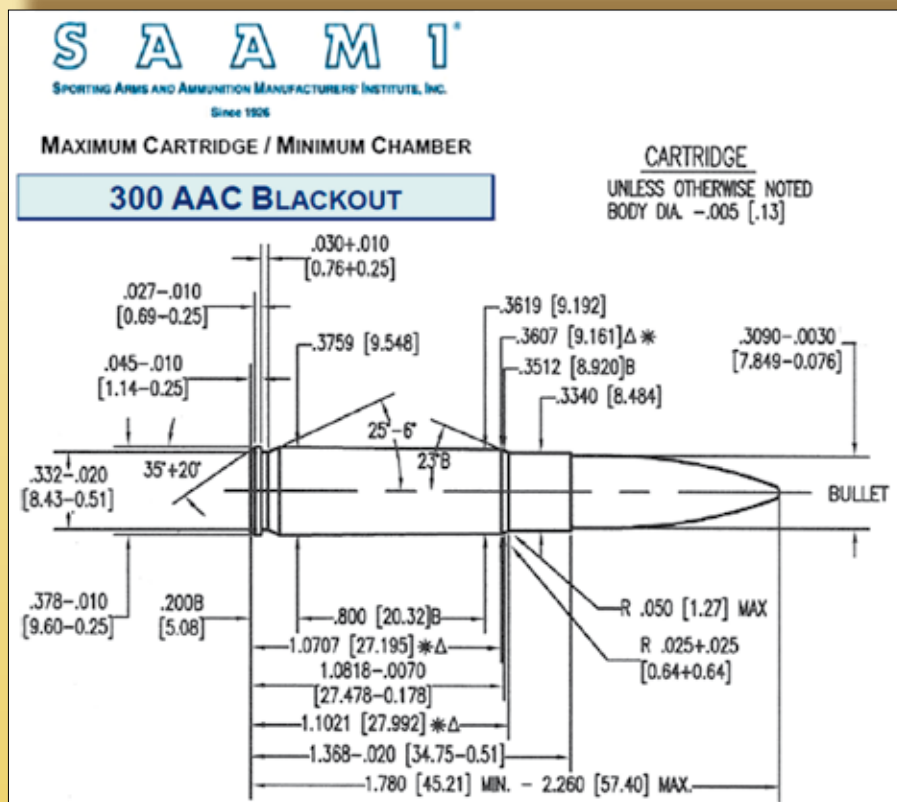
.300 Whisper

Whisper je registrirana in zaščitena blagovna znamka inovatorja J. D. Jonesa iz podjetja SSK Industries. Whisper (»še-pet«) je nastal v 1990-tih in ima svoje korenine v puškovnem naboj .222 Remington, iz katerega je najprej nastal pištolski naboj .221 Fireball (za uporabo v enostrelnih pištolah tipa Contender podjetja Thompson Center). .221 Fireball je nato služil kot osnova naboja .300 Whisper, ki je bil zasnovan za uporabo v puškah. Jones ga je zasnoval prav za poseben namen. Za vojaško uporabo na razdaljah do 200 m je zasnoval natančen naboj s težko podzvočno kroglo, ki se zlahka prilagodi obstoječim sistemom M4/AR15, obenem omogoča dostojno nadzvočno hitrost z lažjimi masami krogel. Predvsem pa je bil zasnovan, da odlično deluje z uporabo dušilcev. Vse od nastanka so .300 Whisper uporabljali za lov, vadbo, tekmovalno streljanje na papirnate in kovinske tarče (ang. silhouette shooting), za intervencijski odstrel živali v naseljih in za razne tajne operacije.

Podjetje RUAG na svoji spletni strani navaja, da z .300 Whisper zlahka preskačujemo iz neslišnega načina na nadzvočni način ter da omogoča natančne in tihe strele v urbanem okolju. RUAG navaja, da ima njihovo strelivo v .300 Whisper operativni doseg okoli 150 m. Zaradi svojih lastnosti je primerno za policijsko ali vojaško specialno rabo v urbanih naseljih za onesposobitev sekundarnih ciljev, kot so alarmni sistemi, nevarni psi in varnostne kamere.

Jones je .300 Whisper zasnoval v priljubljenem kalibru .30“ okoli takrat najbolj napredne krogle za strele na daljavo, težke 16,2 g krogle podjetja Sierre, tip

² SAAMI – Sporting Arms and Ammunition Manufacturers' Institute

Slika 1: Mere naboja po SAAMI

Slika 2: Tulec in naboj .300 AAC Blackout, prerez

MatchKing. Če bi tulcu .223 Remington samo razširil vrat, bi bil naboj predolg. Zato je za osnovo vzel tulec naboja .221 Remington Fireball, ki je nastal leta 1963. Uporaba tega tulca je omogočila enako celotno dolžino naboja, kot jo ima .223 Remington oziroma 5,56 x 45 mm NATO. To je omogočilo uporabo obstoječih na-

Prednosti: kratka cev, dušilci, življenjska doba cevi

.300 AAC Blackout naravnost blesti z uporabo dušilcev zvoka. V puški risanici je celo tišji kot pridušena brzostrelka Heckler & Koch MP5 v pištolskem kalibru 9 x 19 s podzvočnimi krogli.

(slika 2). Majhne smodniške polnitve in velik premer cevi omogočajo dolgo življenjsko dobo cevi. To in manjši pok je eden od razlogov, da ga vse bolj uporabljajo športni strelci. Največja prednost krogelnega kalibra .300 AAC Blackout pa je enostavnost streljanja s podzvočnim strelivom. Tako si je tudi namen skoraj identičnega kalibra .300 Whisper zamislil njegov konstruktor Jones.

Seveda je mogoče hitrosti krogel zmanjšati tudi drugim kalibrom .30, kot so močnejši .308 Win., .30-06 in 7,62 x 39. To je mnogo težje, ko se spustimo pod 320 m/s. Težje krogle in manjša hitrost v teh kalibrih ni vedno skladno z njihovim vzponom navoja. Pri nas dušilci še niso dovoljeni – a mogoče bodo kmalu. Tudi brez uporabe dušilca je pok strela podzvočne krogle precej tišji, saj nastane dokaj zmeren pok le na ustju cevi. Ker krogla ne preseže hitrosti zvoka (ni preboja zvočnega zida), ni tistega rezkega zvoka, ki odmeva preko treh dolin. Zato je vadba s tem nabojem kje na robu naselja precej lažja. Pok strela podzvočne krogle .300 AAC Blackout je podoben poku .22 LR; še vedno slišen, a precej bolj prijazen do okolice.

Ponovno polnjenje .300 AAC Blackout

Hiter vzpon navoja omogoča uporabo vse od lahkkih 6 g do 8 g krogel s hitrostjo 650 m/s do zelo težkih 15,6 g krogel s hitrostjo 360 m/s. Hitrosti vseh mas krogel zlahka zmanjšamo še pod hitrost zvoka. Zaradi majhnega volumna tulca se pri razvoju polnitve dodaja manj smodnika

Slika 3: Kompaktna risanica Ruger American Ranch, .300 AAC BLK

bojnikov ter zaklepov. Dolge krogle so obenem zavzele veliko prostora v tulcu, kar je omogočalo majhne polnitve, ne da bi bilo treba dodajati polnila. Majhne smodniške polnitve povzročijo manjši odsun in še manjši pok kot običajno, saj količina smodnika vpliva na maso plinov na ustju, le-ti pa na sam pok.

Pri tem .300 AAC Blackout zadostuje dokaj kratka cev dolžine 22,8 cm (9"), s katero je kaliber .223 Remington dokaj neprijeten. Ena od metod reduciranja, kjer ni težav z viškom praznega prostora v tulcu, je ravno uporaba naboja .300 AAC Blackout, ki ima za smodnik že v osnovi namenjeno manjšo prostornino

kot po navadi, saj se vsaka neznatna sprememba pokaže na hitrosti.

Pisal sem že o reduciranih (zmanjšanih) polnitvah oziroma strelivu z zmanjšano močjo. Za hitrosti od 300 m/s do 650 m/s v .300 AAC BLK ne potrebujemo posebnega znanja in postopkov kot pri reducirnem strelivu in ne posebnih

smodnikov. Omenjeni razpon hitrosti je idealen za svinčenke. Kompaktno risanico *Ruger American Ranch* imam v kalibru *.300 AAC Blackout* predvsem za vadbo z doma ulitimi svinčenkami (*slika 3*). Odsun in pok sta majhna, naboj s svinčenko me stane osem centov. S hitrimi pištolskimi smodniki *Unique*, *N310*, *Frex Yellow* (*Lovex S020*), *Cheddite S Fino* ter s puškovnimi smodniki *N120*, *5744* in *D060* brez težav dobim podzvočne hitrosti (320 m/s). Lastnosti svinčene kroglice (mehka, trša, drobljiva, deformacijska, z večjo

razdaljah. Učinkovitost naboja za lov je od 100 do 150 m. *.300 AAC Blackout* je našel uporabnost med lovci, ki ne smejo loviti z *.223* v kateri od zveznih držav ZDA ali pa imajo preprosto raje težje kroglice širšega premera *.308* (7,82 mm), ki so primernejše za lov srednje velike divjadi, predvsem divjih prašičev. Je podobno učinkovit kot *7,62 × 39* oziroma je rahlo šibkejši od *.30-30*, z razliko, da odlično deluje v sodobnih polavtomatskih sistemih. *.300 AAC Blackout* je natančen. Avtor revije *Guns & Ammo* **Steve Gash**

Blackout razvilo lahki 7,1 g (110 grs) in 7,8 g (120 grs) dokaj hitri (716 m/s in 650 m/s) monolitni krogli *TAC-TX* z veliko izvrtino v vrhu, ki se hitro odpirata tudi pri manjših hitrostih.

Strelivo

Pri nas je precej dobra izbira streliva *.300 AAC Blackout*, **Trgovina Rebec** (Postojna) ponuja prej omenjeno strelivo *Barnes TAC-TX 110 grs* (7,1g), *Hornady 110grs V-Max* (7.1g) in *208 grs A-Max* (13,5g) ter strelivo **Remington** v masah 7,8 g in 14,2 g, **Proarmis** (Maribor) pa vadbena strelivo podjetja **S & B** v masah krogel 8 g, 9,55 g in 13 g.

Kaliber *.300 AAC Blackout* je postal drugi najbolj uporabljan kaliber za sistema *M4/AR15*, takoj za *5,56 NATO* oziroma *.223 Remington*. *.300 AAC Blackout* ni bil zasnovan, da bi tekmoval s hitrejšimi in močnejšimi naboji, ki uporabljajo podobne kroglice premera *30*“. Kljub malo manjši moči je bolj vsestranski kot *7,62 × 39*. Tudi razlogi za nakup risanice v kalibru *.300 AAC Blackout* so podobni razlogom za nakup orožja v kalibru *7,62 × 39* – kompaktnost orožja, nežen odsun ter kroglice večje mase in premera kot pri *.223 Remington*. *.300 AAC Blackout* je zaradi vseh svojih prednosti in posebnosti, kljub manjši moči, dobro našel svojo nišo kot športni in lovski kaliber srednje moči v kompaktnih puškah.

Gregor Hodnik

Foto: Gregor Hodnik

Slika 4: Tovarniški naboj *.300 AAC Blackout* z 7,1 g kroglo *Barnes TAC-TX*, kroglice *TAC-TX*, krogla *Hornady IL 12,3 g*, krogla *Lapua Scenar 15,6 g*, naboj s kroglo *Hornady IL* ter svinčenke, ki jih uporablja avtor.

ali manjšo luknjo v vrhu ...) prilagodim hitrosti, ki jo uporabljam. Tako dobim natančnost in preoblikovanje krogel, ki so primerne za vadbo in za lov manjše divjadi. Svinčenke nudijo manj upora v cevi, skupaj z nežno polnitvijo je odsun zato še manjši. Ne povzročajo obrabe cevi in so skoraj zastoj. Strošek takega naboja je le cena netilke in smodniške polnitve, tulci pa zdržijo mnogo dlje (*slika 4*).

Uporabnost za lov in vsestranskost

Mnogo uporabnikov sistema *M4/AR15* in lovcev v tujini ceni vsestranskost *.300 AAC Blackout*, saj omogoča uporabo izjemnega razpona mas krogel, kar mu omogoča hiter vzpon navoja 1:7“. Ta mu omogoča uporabo **lovskih krogel**, mas od 7,1 g (110 grs) vse do izjemnih 15,6 g (240 grs) – v podzvočni in nadzvočni hitrosti. Je izjemno vsestranski predvsem na kratkih

je leta 2012 s 16 različnimi krogami različnih mas in hitrosti s polavtomatsko puško sistema *AR15* dosegal povprečne skupine zadetkov premera 19 mm. Tudi sam imam podobne izkušnje.

Ker je večina lovskih krogel v kalibru *.308*“ zasnovana tako, da zdrži hitrosti več kot 900 m/s, se slabše odpirajo pri hitrosti 650 m/s ali manj. Pri izbiri »**nadzvočne**« kroglice za lov je najbolje, da uporabimo kroglice, teže 8 g ali manj. Izberimo kroglice z velikimi izvrtinami v vrhu oziroma tiste, ki se zelo hitro odpirajo. Hitrost je pomemben dejavnik pri deformiranju krogel. Za *.300 AAC Blackout* so najboljša izbira hitro odpirajoče kroglice, kot sta 8 g *Nosler Ballistic Tip (BT)* in *Hornady SST (Super Shock Tipped)*. Prav manjša hitrost povzroči, da se značaj in delovanje teh, sicer dokaj agresivnih krogel povsem spremeni: postanejo povsem »normalne« in zelo uporabne deformacijske kroglice. Podjetje **Barnes** je prav za *.300 AAC*

Viri:

<https://www.thefirearmblog.com/blog/2017/12/27/new-sierra-bullets-300-aac-blackout-reloading-data/>

<https://sierrabulletsblog.com/2017/12/21/sierra-bullets-300-aac-blackout-load-data/>

<http://bulletin accurateshooter.com/2015/01/why-shoot-a-300-blackout-kirsten-provides-some-answers/>

http://www.ruag.com/fileadmin/ruag/Divisions/Ammotec/defence-law-enforcement/Further_information/Downloads/PDF/300_Wisper_EN.pdf

<https://www.barnesbullets.com/ammunition/300-blackout/>
<http://sskindustries.com/>

<https://saami.org/about-saami/>
The *.300 Whisper*, Stan Skinner, *Guns & Ammo*, August 2001.

Loading the *.300 Whisper*, Aaron Carter, *American Rifleman*, maj 2008.

The *.300 Blackout*, Steve Gash, *Guns & Ammo*, januar 2012.

Na kratko iz tujega tiska ...

Avstrija: Podatki zveznega statističnega urada za lovsko leto 2018/19 kažejo, da je bilo v državi uplenjenih (oznaka – pomeni zmanjšanje, oznaka + pa povečanje glede na lovsko leto 2017/18): 284.916 osebkov srnjadi (–0,3 %), 54.977 jelenjadi (–10,7 %), 20.685 gamsov (–1,7 %), 30.542 divjih prašičev (–24,2 %), 61.371 lisic (–9,4 %), 21.124 kun (–7,4 %), 8.321 dihurjev (–18,7 %), 3.807 velikih podlasic (–10,7 %), 8.494 jazbecov (–2,1 %), 101.846 poljskih zajcev (+8,1 %), 5.986 divjih kuncev (+23,2 %), 7.566 alpskih svizcev (+10,2 %), 59.651 fazanov (+17,5 %), 2.302 poljskih jerebic (–4,6 %), 14.278 divjih golobov (–4,2 %), 39.166 divjih rac (–22,9 %), 1.994 velikih kljunačev (+7,4 %), 2.564 divjih gosi (+64,6 %), 474 črnih lisic (+13,4 %), 279 divjih petelinov (–32,9 %), 1.543 ruševcev (+4,5 %) in 93 gozdnih jerebov (–18,4 %). Pri izgubah seveda prevladuje srnjad s 75.639 osebki in poljski zajec z 28.452 osebki.

Statistik Austria, Jagdstatistik, 11. 10. 2019

Tanzanija: Ko je skupina 50 turistov obiskala najvišjo afriško goro Kilimandžaro, so sloni ob vznožju gore poteptali in ubili štiri domačine, sedem pa jih je bilo pri napadu poškodovanih. Eno od domačink so sloni poteptali med nabiranjem lesa za kurjavo, medtem ko so druge napadli na poljih med iskanjem hrane, predvsem koruze, sladkega krompirja in prosa. Podobni napadi na poljih kmetov so sicer kar pogosti.

Jagen Weltweit internet

Namibija: Ministrstvo, pristojno za kmetijstvo in zdravje, je sporočilo, da je v pokrajinah Kunene in Zambezi za vraničnim prisadom ali antraksom zbolelo vsaj 115 ljudi. Pred tem so v bližini rek našli poginjenih najmanj 39 povodnih konj, ki so znani kot nevarni prenašalci te, lahko tudi smrtonosne bakterijske bolezni. Z njo se je okužila tudi domača živina, predvsem koze in ovce, katerih meso je najpogostejši vir okužbe

pri domačinih. Država je sprejela že številne ukrepe za zaježitev bolezni, številni pa razmišljajo o nujnosti zmanjšanja števila povodnih konj, ki so se ponekod čezmerno razmnožili in so tudi sicer divje živali, ki povzročijo največ smrtnosti med ljudmi v Afriki. Nekatere naravovarstvene organizacije so taka razmišljanja označile zgolj kot željo po čim večjem trofejnem lovu, s čimer so, recimo v sosednji Zambiji, uspeli preprečiti odstrel povodnih konj.

Jagen Weltweit internet

ZDA: Številni mediji so poročali o nesreči lovca, ki ga je smrtno poškodoval jelen, na katerega je lovec streljal. Nesreča se je zgodila v zvezni državi Arizona. 66-letni lovec je streljal na jelena, ki je po strelu padel. Ko se mu je približal, je žival vstala in napadla lovca, ki je dobil številne poškodbe z rogovjem. Poškodovani lovec je sicer še uspel po telefonu poklicati na pomoč svojo ženo, vendar je reševalni helikopter priletel prepozno. Podrobnosti nesreče niso znane, niti ni jasno, katera vrsta jelena je povzročila nesrečo. V tamkajšnjem predelu Arizone so sicer najpogostejši mulasti jeleni. Po nesreči so rangerji poskušali poiskati žival,

ki je poškodovala lovca, vendar neuspešno. Podoben nesrečen primer, vendar s srečnejšim koncem, se je pripetil v začetku novembra v Nemčiji v okraju Siegen-Wittgenstein. Na pogonu je splašeni jelen poskušal preskočiti lovca, pri čemer ga je z rogovjem tako nesrečno zapel, da ga je še nekaj časa vlekel za sabo. Lovec je pri tem utrpel hude poškodbe po obrazu in so ga urgentno prepeljali v kliniko v Marburgu.

Jagen Weltweit internet

Nemčija: Letos so podatki štetja populacije ruševcev na območju Lündener Heide (visoka barja oziroma resišča) na Spodnjem Saškem pokazali zaskrbljujoče rezultate. Potem ko so še leta 2011 našli 260 ruševcev, se je letos številka zmanjšala na vsega 130 ptic, kar je že resna nevarnost obstoja te populacije. Lovska organizacija poziva vse pristojne in uporabnike prostora, naj s skupnimi močmi naredijo vse za izboljšanje stanja in dolgoročno ohranitev ruševcev na tamkajšnjem območju. Na visokih barjih oziroma resiščih v Nemčiji populacije oziroma skupine ruševcev sicer predstavljajo približno 20 % celotne številčnosti ruševcev v državi.

Wild und Hund internet

Nemčija: Potem ko so v bližini kraja Anröchte/Warstein v zvezni deželi Nordrhein-Westfalen našli pet poginulih ozimcev divjih prašičev, je nastalo skoraj izredno stanje zaradi domneve o pojavu afriške prašičje kuge na nemških tleh. Prvi rezultati preiskav pristojnega veterinarskega laboratorija niso potrdili prisotnosti povzročiteljev afriške in klasične prašičje kuge. Do zaključka redakcije uradno vzrok pogina še ni bil znan, ena od domnev pa je, da gre za zastupitev s krmo (jabolčne tropine, ki še vedno vrejo). Na kadavrih so predvsem opazili posledice hude driske.

Wild und Hund internet

Nemčija: V prometni nesreči, ki se je zgodila na cesti pri kraju Sundremda na Bavarskem v noči med 16. in 17. oktobrom, je poginilo 17 divjih prašičev. V nesreči 58-letna voznica osebne avtomobila ni bila poškodovana, medtem ko je bil avtomobil popolnoma uničen, tako da so morali voznico iz njega rešiti gasilci.

Wild und Hund internet

*Pripravil:
mag. Janko Mehle*

Luna, zlata prinašalka, ki je naš družinski član, mi je z značilnim glasom naznanila, da želi na sprehod. »Že grem, že grem,« sem odvrnil. Razumela me je in nemudoma, kot po navadi v popoldanskem času, pograbila žogico in stekla pred menoj proti dolini Trotkove – mimo sosedovega vrta, po obronku travnika, navzdol proti gozdu, pa po vijugasti strmini in kolovozu skozi gozd. Luna se ni veliko oddalje-

domačina z bližnje kmetije, se z njim poročila in preselila v dolino Trotkove. Tukaj kmetuje. Bil sem je vesel, ker je že nekaj časa nisem videl, pa tudi zato, ker je bilo z njo vedno prijetno poklepetati. Kar hitro je potožila, da krajani grdo delajo z naravo, samo da dobijo kakšen cekin iz mošnje, ki se napaja iz evropskih sredstev. Dejala je, da se kmetje sploh ne zavedajo, kakšno škodo povzročajo, ko podirajo vetrobranske pasove ter na tak način omogočajo erozijo in izsušitev zemlje. Pa da pre-

preža, narediti leseno brv, da bi lahko prešli na drugo stran in se tako izognili vožnji po lovišču. Kmalu smo prispeli. Mene, Ano in Luno pa je še isti dan čakala vrnitev v Maribor. Toda vedel sem, da se bomo že čez nekaj dni vrnili na deželo, v moje Slovenske gorice.

Res smo se že čez nekaj dni vrnili. Ker je trava precej porasla, sem se lotil košnje, Luna pa me je, kot vedno, nadzirala. Nisem še končal, ko je prišel sosedov Ivan in dejal: »Prite neke pogled-

DANILO MURŠEC

Zoranolov most

vala in na sprehodih je po večini nisem imel na povodcu. Opazoval sem jo in znova ugotavljal, da je med sprehodi na podeželju in sprehodi v mestu precejšnja razlika. Na deželi so drugačne vonjave zaradi divjadi. Domačini bi dejali 'drugi žmahi'. Luna je lovski pes, ampak nikoli je nisem uporabljal za lov. 'Podedoval' sem jo ob upokojitvi od hčere Saše, v času njenega študija v Ljubljani. Tedaj nisem bil navdušen, pozneje pa mi je pomenila pravo poživitev, pa tudi spoznavanje mnogih vodnikov psov, njihovih izkušenj, sklepanje prijateljstev in izmenjavo mnenj o kinologiji.

Med pogledom na krajino sem razmišljal o okolju, ki postaja za malo divjad vse bolj neprijazno. Nikakor ne morem razumeti, da lahko v sosednji državi zgledno uredijo zadeve, da kršitelje ustrezno kaznujejo, tudi z odvzecom vozil in zapornimi kaznimi, pri nas pa ... In že so mi misli ušle k novemu članu naše lovske družine, Zoranu. Dodelili so ga v 'moj' lovski revir, in tega sem bil zelo vesel. Zaposlen je na Zavodu za gozdove in predvideval sem, da ima veliko znanja, ki bo prišlo prav pri delih v revirju. Še bi razmišljal o njem, pa sta me zmotila glas in mahanje v pozdrav. Bila je rdečelaska, prav tako na sprehodu. Že nekaj časa jo poznam in občasno sva se srečevala, na sprehodih namreč. Pred leti, tako mi je povedala, je na plesu spoznala fanta,

več sekajo robove gozdov, kurijo travinje in grmovnice. Ves čas sem ji prikimal. Nato pa: »Kaj pa mislite vi?« – »Mislim enako. Zakonodaja ni tako slaba, le izvajanja ne nadzirajo,« sem ji odvrnil. Ker me je Luna z laježem opozorila, da se preveč zadržujem, sem se poslovil ter pot nadaljeval v smeri Kovačičevega ribnika. Vedel sem, da ga obnavljajo. Ko pa sem se približal, sem videl, da so ga precej povečali. Zbrana je bila vsa družina in na eni strani so zabijali pilote s strojem kopačem. Oče Ivan, ki se je rad pošalil, me je povprašal: »Kaj sta z Luno zašpilila klobaso?« Odvrnil sem mu, da še ne povsem, ampak ne klobase, pač pa sprehod po dolini Trotkove. Iz vljudnosti sem povprašal, ali potrebujejo pomoč. Dejali so, da bo za tisti dan skoraj dovolj opravljenega, da pa morajo preostanek pilotov še naložiti na prikolico. Hitro sem se odločil, si nataknil rokavice, odložene na prikolici, in začel nalagati masivne pilote. Luna se je namestila v senco in počivala. Kakšne dobre pol ure je minilo in prikolica je bila naložena. Piloti so bili iz kostanja in temu primerno težki. Moje pomoči so bili veseli in po opravljenem delu smo družno krenili proti njihovi domačiji, saj smo sosedje. Med potjo so me povprašali: »Kak pa kaj jaga?« Odvrnil sem, da kar v redu, le da lovci nimajo dovolj razumevanja za problematiko male divjadi in da bi morali revirni lovci ob Drvanji, kjer stoji

nt!« Ker me je mučila radovednost, sem se nemudoma odpravil za njim. »Kako hitro čas teče,« sem si dejal, ko sem ga opazoval, sedaj že odraslega fanta. Še ne dolgo tega, vsaj tako se mi je zdelo, fantiča, ki me je prišel često pozdravit. Namenoma sem ga povprašal po mnenju o tem in onem, npr.: »Ivanček, kako bi moral narediti, da mi voda ne bi odnašala zemlje?« Ali pa: »Kaj misliš, bo tako dobro?« Vem, da mu je veliko pomenilo, da sem ga že kot majhnega povprašal o 'resnih' zadevah. Kakšen dar za opazovanje so mu dale rojenice, skoraj neverjetno! Ni mu ušlo, ko je bilo nekaj premaknjeno ali predstavljeno. Le fotografirati se ni hotel z menoj. Niti za spomin na najino prijateljstvo ni privolil. V njem je bil predsodek, ki ga bom obdržal zase ...

»Bo вреди tak?« je dejal, ko sva prispela do skladovalnice drv. Z roko je pokazal na gmoto za zloženimi deskami. Približal sem se. Pred seboj sem zagledal leseno brv, zbito iz štirih, med seboj povezanih pilotov iz kostanja, dolgo več kot tri metre. Pravzaprav je spominjala na most, še posebno, ker je bilo v njej veliko simbolike, tistega, kar povezuje lovce z domačini, z ljudmi, ki razumejo polanstvo lova, vsaj večina. »Jutri jutro bi lahko mi trije s prikolico to zapelali ta k Drvanji.« Ko je dejal 'mi trije', je mislil na svojega očeta. Vedel je, da imam v sosedovi garaži v hrambi av-

tomobilsko prikolico. Nemudoma sem privolil in dejal, da bom ob deveti uri že pri njih.

Tisti junijski dan, bilo je natanko en teden pred mojim odhodom na dopust, sem se zelo razpoložen odpravil v lovišče na visoko prežo številka šest, naslonjeno na hruško nad cesto pri Poliču. Zmotil me je pritajen šum z leve strani. Zvitorepka! S svojo gracioznostjo mi je še dodatno polep-

rdečo majico za označevanje tovora ne smem pozabiti, pa na vezni trak za povezovanje tovora ...

Odpri sem oči. Ura je bila šest trideset. Nov dan je bil na vidiku. Pretegnil sem si kosti, ko sem začutil rahel udarec. Obrnil sem se in zagledal mojo 'budilko', Luno. »Že grem, že grem,« sem rekel potihoma, da ne bi prebudil Ane. Luna je razumela in stekla k vhodnim vratom, si pripravila žogico in kmalu

odvrnil. Da me je povsem razumel, se je pokazalo pozneje, ko mi je v žep potisnil lonček z ocvirki, jaz pa: »Še so dobri ljudje!«

Srečno smo prispeli v lovski revir. Sledilo je težaško delo. Nositi most do Drvanje ni bilo preprosto. Med nameščanjem čez potok se nam je pridružil bližnji kmet Kraner, ki ga je zanimalo, kaj da počnemo. Sledila je obljava, da bo pazil na most, ter hitro pristavil, da

Narisel: Igor Pičulin

šala dan. Kakšne čudovite barve jo krasijo. Pa jo je kaj hitro odžnurala¹. Verjetno jo je odvrnilo glasno govorjenje na sosednji kmetiji, kjer so fantje igrali nogomet. Morda pa me je zaradi rahlega vetra dobila v nos. Sam sem ponovno začel razmišljati, kako bomo jutri naložili in zapeljali most ter ga namestili čez Drvanjo ob preži v bližini kmeta Kranerja. Pa na

sem jo dohitel. Kako lepa so jutra in sploh naša dežela, moja domovina. Po vrnitvi in zajtrku me je prešinila misel: »Sedaj gre pa zares, saj bomo zapeljali most in ga namestili.« Ivan in njegov oče sta bila že pripravljena in kaj hitro smo začeli z nalaganjem mostu na prikolico. »Uf, je težek,« sem iztisnil iz sebe. – »Niste jeli žgajnkov v jutro,« se je pošalil Ivanov oče, Ivan pa v smeh, kot da bi nekdo raztegnil harmoniko. – »Zmanjkalo mi je ocvirkov,« sem mu

bi rad imel tisto 'olje proti srnam'. V mislih je imel odvrčalo divjadi, ki sem mu ga dan ali dva pozneje tudi dostavil. Most, ki smo ga postavili zelo blizu prostostoječe preže, se mi je zdel sila pomembna pridobitev za lovski revir. »No, sedaj bom pa čez nekaj dni lahko spokojno odšel na morje,« sem se pošalil.

Lepo je iti na dopust, še lepše pa se je vrniti, predvsem v lovski revir. Najbolj me je zanimalo, ali se je most

¹ Odžnurala je – pobegnila je, nar.

LOVEC

GLASILO LOVSKE ZVEZE SLOVENIJE
REVIJA ZA LOVSTVO, LOVSKO KINOLOGIJO IN VARSTVO NARAVE
CII. LETNIK

ODGOVORNA UREDNICA
JASNA KOVAČIČ SIUKA

LJUBLJANA, 2019

Kazalo CII. letnika – 2019

Uvodnik:

Avbar, Bojan: Na tankem ledu podnebnih sprememb	164
Bradač, Lado: Delovanje Lovske zveza Slovenije v letu 2018	4
Bradač, Lado: Po stečini mandata predsednika LZS ali kaj smo naredili in kam gremo	452
Burnik, Radoš: Se zavedamo uporabnosti lovske psov v lovišču?	504
Klemenc, Aleš: Opravljeno delo in načrti komisij ter delovnih teles Upravnega odbora LZS	328
Kóveš, Arpad: Naša pričakovanja v tem letu	56
Malešič, Ivan: Premurje je odprlo srce	108
Potočnik, Hubert: Velike zveri – od naravovarstva do interventnega razrednotenja in nazaj?	400
Tepej, Milan: Kje je mesto slovenske lovske kulture znotraj slovenskega lovstva?	220
Žerjav, Srečko: Izvajanje določenih skupnih nalog usposobljenih članic	272
Žižek, Ivan: Izobraževanje kot temeljni del lovčevih aktivnosti	556

Iz dnevnega tiska:

Toš, Marjan: 6, 58, 110, 166, 222, 274.

Zapisano, izbrano, prebrano ... :

Toš, Marjan: 330, 402, 454, 506, 558,

Mnenja in predlogi:

Avbar, Bojan: Huda ura na Avpič vrtu	332
Gselman, Marjan: Kaj nam pa je ali – kaj je z nami?	404
Kovačič, Vlado: S šestnajstimi leti v lovsko družino: pa se je končno začelo premikati!	168
Marinko, Urša; Sever, Maja: Sodelovanje in partnerstvo z lovci in drugimi prebivalci lokalnih skupnosti je ključno za dolgoročno ohranitev risa pri nas	561
Oven, Nataša; Šuler, Goran: Kmetijska zemljišča in gozdovi v lasti ali upravljanju lovske organizacije – bomo uspeli?	112
Petek, Janez: Čevlje sodi naj kopitar	560
Roter, Matjaž: Dušilec zvoka pri lovske orožju – koliko časa bo še prepovedan v Sloveniji?	457
Smrdel, Tadeja: Skozi dnevno sobo z motorjem	333
Toš, Marjan: Kje je mesto slovenske lovske kulture znotraj slovenske kulture?	335
Toš, Marjan: Medvedi in volkovi v Gornji Radgoni	456
Toš, Marjan: Praznujmo Hribarjev spominski dan	168
Vahtar, Jože. Lovci, Slovenski lovski dan je za vas!	336

Lovstvo:

Avbar, Bojan: 5. Junij, svetovni dan okolja	278
Avbar, Bojan: Da se v očeh divjadi ne bi zrcalilo nepotrebno trpljenje	458
Avbar, Bojan: Ko lovca oglobi lovski inšpektor	508
Avbar, Bojan: Mednarodni dan zaščite ozonske plasti	405
Bolčina, Gregor: Prve pasemske organizacije in njihovi simboli	63
Bolčina, Gregor: Simboli krovne kinološke organizacije	351
Bolčina, Gregor: Simboli lovsko-kinoloških društev – 1. del	465
Bolčina, Gregor: Simboli lovsko-kinoloških društev – 2. del	510
Bradač, Lado: »Verjetno bomo vse manj lovci in vedno bolj naravovarstveniki. Če tukaj zgrešimo, bomo pa res ustrelili mimo.«	230
Bradač, Lado; Brunskole, Maja: Mladolovci, dobrodošli v lovsko družino!	60
Flešar, Urša; Pičulin, Aleš; Bartol, Matej; Černe, Rok; Stergar, Matija: Prvi rezultati sistematičnega monitoringa risa z avtomatskimi kamerami v Sloveniji	347
Hafner, Miran: Kako okoljski dejavniki vplivajo na prisotnost navadne jelenjadi na zimskem krmišču?	408
Hafner, Miran: Kako okoljski dejavniki vplivajo na prostorsko razporeditev smjadi v Gorenjskem LUO	13
Khermayer, Maja: Pazite se klopov	229
Kmetec, Urša: »Po vseh dnevih pod umetno svetlobo se prileže gledati v `zeleno` «	122
Kmetec, Urša: »Pri nas smo preobremenjeni s prometnimi znaki«	11
Kovačič, Siuka, Jasna: 11. Slovenski lovski dan: Spreminjanje in izgubljanje življenjskega prostora divjadi	280
Krofel, Miha; Marenk, Žiga: Spremljanje tropov muflonov na krmiščih na Gorenjskem	461
Mohorič, Nika: Vpliv mrhovišč na ogroženost rejnih živali zaradi velikih zveri	117
Podobnik, Klara: Poškodbe in pogini lovske psov pri lovu	339
Potočnik, Hubert; Pokorny, Boštjan; Flajšman, Katarina; Kos, Ivan: Šakal, opremljen z GPS-ovratnico, se je iz Slovenije (Krasa) napotil proti hrvaškemu Primorju	224
Prodan, Vedran: Aplikacija povoz divjadi pripravljena za uporabo	337
Projektna skupina Carnivora Dinarica: V času interventnega odstrela medvedov in volkov posebna pozornost osebkom s telemetrično ovratnico	407
Robar, Miha: Evrazijski bober po več kot 200 letih v reki Mirni	344
Smolej, Tadeja; Sever, Maja; Černe, Rok; Žerjav, Srečko: Uspešna doselitev prvih risov, Goruja in Doruja	276
Stergar, Matija: Bartol, Matej; Černe, Rok; Marenče, Miha: Štetje medvedov na stalnih števnikih mestih – pomembna metoda za boljše upravljanje naše medvedje populacije	170
Vengušt, Gorazd; Žele - Vengušt, Diana: Primer pljučne aspergiloze pri srnjaku	567
Vengušt, Gorazd; Žele, Diana: Spremljanje zdravstvenega stanja divjadi v Sloveniji v letu 2018	176
Vesel, Štefan; Veternik, Darko: Z odgovornim ravnanjem zagotovimo višjo raven biovarnosti v lovišču	287
Veternik, Darko; Vesel, Štefan; Zadnik, Tomaž: Primer malignega melanoma z multiplimi zasevki na notranjih srnjakovih organih	227

Vogrin, Milan: Invazija pinož s severa	174
Žele, Diana: Vengušt, Gorazd; Dodič Mitja: Bolezen Aujeszkoga – prvi primer bolezni pri lovske psih v Sloveniji	8
Žerjav, Srečko: Dušilci zvoka in njihova uporaba pri lovu	564

Rastline iz lovske revirjev:

Angerer, Tatjana: Robida (<i>Rubus fruticosus</i> L.)	17
Angerer, Tatjana: Glog (<i>Crataegus laevigata</i> Poir.)	68
Angerer, Tatjana: Navadni češmin (<i>Berberis vulgaris</i> L.)	125
Angerer, Tatjana: Potrošnik (<i>Cichorium intybus</i> L.)	181
Angerer, Tatjana: Dišeča perla (<i>Asperula odorta</i> L.)	235
Angerer, Tatjana: Šentjanževka (<i>Hypericum perforatum</i> L.)	292
Angerer, Tatjana: Smetlika (<i>Euphrasia officinalis</i> L.)	354
Angerer, Tatjana: Rumeni dren (<i>Cornus mas</i> L.)	355
Angerer, Tatjana: Navadna nokota (<i>Lotus corniculatus</i> L.)	413
Angerer, Tatjana: Travnika kozja brada (<i>Tragopogon pratensis</i> L.)	468
Angerer, Tatjana: Netresk (<i>Sempervivum tectorium</i> L.)	515
Angerer, Tatjana: Gozdni slezenovec (<i>Malva silvestris</i> L.)	570

Lovski naboji:

Hodnik, Gregor: 6,5 x 68 – Najmočnejši evropski 6,2 mm naboj	69
Hodnik, Gregor: . 22 Hornet	414
Hodnik, Gregor: . 270 Winchester	18
Hodnik, Gregor: .22-250 Remington	182
Hodnik, Gregor: .300 AAC Blackout (7,62 x 35 mm)	571
Hodnik, Gregor: 7 mm Remington magnum	293
Hodnik, Gregor: 7,62 x 39	516
Rebec, Martin: 6,5 x 57	126
Rebec, Martin: 8 x 57 IS	469
Rebec, Martin: 8 x 68 S	236
Rebec, Martin: 9,3 x 62	356

Po lovske svet:

Ekar, Franc: Na avstrijskem Koroškem je postal novi deželni lovski mojster dr. Walter Brunner	417
Janc, Matija: Slovenija evropska prvakinja v kombinacijskem streljanju	416
Križ, Ivica: Letošnja razmnoževalna sezona divjih petelinov v umetni vzreji	519
Logar, Janez: 66. Zasedanje Delovne skupnosti lovske zvez jugovzhodnega alpskega prostora	71
Petretič, Marko: Slovenija evropska podprvakinja v oponašanju jelenjega rukanja ..	358
Rotar, Franc: Klub prijateljev lova Celovec ima novega predsednika	418
Rotar, Franc: Lovske trofeje v pliberškem hramu kulture	239
Rotar, Franc: V Železni Kapli volilni zbor lovcev okraja Velikovec	238
Žerjav, Srečko: Afriška prašičja kuga in prašičereja v Evropski uniji	184
Žerjav, Srečko: Pogovor s Torbjörn Larssonom, novim predsednikom FACE	20

Na kratko iz tujega tiska ...

Mehle, Janko: 24, 73, 128, 187, 240, 296, 361, 419, 472, 522, 574

Lovsko pripovedništvo:

Bone, Bogdan: Prvi plen	364
Bone, Bogdan: Teče, teče rdeča kri	523
Černigoj, Franc: Tonijev lov	26
Černigoj, Franc; Avbar, Bojan; Edvard Krašna: Rezultati javnega natečaja za literarna besedila z lovsko tematiko 2018	28
Grl, Stanislav: Izpoved lovskega čuvaja	362
Hribar, Mitja: Zakaj loviti?	188
Leskovic, Boris: Najin ruševac – s Krničnika	366
Marka, Patrich: Tavelika koza s Stropove police	297
Mlinarič, Evald: Preža	129
Muršec, Danilo: Zoranov most	573
Orlič, Bogdan: Dianin dan	25
Prezelj, Slavko: Srnjak in dekle	75
Toš, Marjan: Lisice in lisjaki	473
Trafela, Emilijan: Zakaj sem šprical pouk?	420
Vučič, Čedomir: Ženin lovec ali trenutek resnice	241

Lovsko pesništvo:

Grl, Stanko: Dragi gozd	525
Grl, Stanko: Gozdni jereb	422
Grošelj, Boštjan: Nauki dobrohotni	190
Košćak, Franc: Lovčeva romanca	80
Lipičar, Vladimir - Lipe: Slovo starega Ščepa	133
Svetelšek, Jože: Spomini	582
Turk, Romana: Povožil nas je čas	371

Lovska organizacija:

Ačko, Branko: 38. Memorial Pohorskega bataljona	247
Ačko, Branko: Medobčinska strelska liga 2019	309
Avbar, Bojan: Novi lovci ZLD Novo mesto	308
Batagelj, Silvo: 70 let LD Čaven	310
Bolčina, Gregor: 2. Delovno srečanje predsednikov komisij oziroma predstavnikov usposobljenih članic, zadolženih za delo z mladimi	304
Bone, Primož; Bone, Bogdan: 70 let LD Hubelj	531

Bradač, Lado: Volitve 2019: Program kandidata za predsednika LZS v mandatu 2020-2024	527	Zakšek, Slavko: Podpis sporazuma obmejnih družin	529
Brunskole, Maja: Izvedba enodnevnega lovskega tabora mladih – vzorčni primer ZLD Bela krajina	244	Zgaga, Olga: Ne zberemo se pogosto na takem dogodku	193
Černigoj, Franc: Izšla je 41. knjiga Zlatorogove knjižnice	31	Žerdin, Bojan: V oponašanju jelenjega rukanja zmagal Janez Podkrižnik	307
Černigoj, Franc: Prvi lovski tabor otrok Brkinsko-Kraške ZLD	84	Žizek, Dušan: Drolčevo lovsko pripovedništvo	192
Drolc Tina; Jerina, Klemen; Skrbineš Majič, Aleksandra, Skrbineš, Tomaž: Kako znanost podpira ohranitevno upravljanje medveda v Sloveniji?	245	Jubilanti:	
Ekar, Franc: 25 let organiziranja veleslaloma na Skutinem ledeniku	193	Ahlin, Marjan: 80-letnik, LD Grosuplje	87
Ekar, Franc: V letu 2018 v LD Jezersko brez lova na gamse	138	Anžin, Silvo: 75-letnik, LD Šmarna gora	379
Gabrijel, Stane: Tabor mladih 2019 v organizaciji ZLD Novo mesto	588	Babič, Jožef st.: 80-letnik, LD Starše	311
Galjot, Branko: 30 let Škofjeloškega pevskega zbora Trbovlje	84	Bitenc, Drago: 85-letnik, LD Rakitna	311
Grošelj, Boštjan: Štiri desetletja strelišča v Šentlambertu	376	Čegovnik, Ivan: 80-letnik, LD Strojna	197
Jakopin, Marija: Slavnostna podelitev lovskih spričeval novim lovcem ZLD Ljubljana	480	Černigoj, Cvetko: 80-letnik, LD Bled	37
Janc, Matija: 20. Srečanje lovskih strelških ekip LZS in HLS	586	Čuk, Franc: 85-letnik, LD Radenci	197
Janc, Matija: Liga LZS za veterane in superveterane 2019	426	Jeznik, Anton: 80-letnik, LD Zeleni vrh Vuzenica	485
Klemenc, Aleš: Tekmovanje v streljanju z risanico 2019 v Postojnsko-Bistriški ZLD	482	Karničnik, Alojz: 80-letnik, LD Zeleni vrh Vuzenica	533
Kmetec, Urša: 40 let delovanja Lovskega pevskega zbora Trbovlje	83	Kosi, Avgust: 75-letnik, LD Tomišelj	37
Kmetec, Urša: Dnevi lovskega strelstva letos z dobrodelno noto	478	Lavrič, Mirko st.: 80-letnik, LD Banja Loka - Kostel	87
Kmetec, Urša: Fotografska razstava dr. Petre Draškovič Pelc	373	Marolt, Vlado: 70-letnik, LD Bled	141
Kmetec, Urša: Na razstavi Med čopičem in naravo se je predstavilo več kot 50 ustvarjalcev	584	Mazej, Vinko: 70-letnik, LD Porezen Cerkno	589
Kmetec, Urša: Slovesno zaprisegla nova generacija zasavskih lovcev	376	Mehle, Janez: 70-letnik, LD Šmarna gora	589
Kmetec, Urša: Tradicionalna novinarska konferenca LZS in RZS	29	Napret, Franc: 70-letnik, LD Rečica pri Laškem	251
Knez, Urška: LD Jurklošter prejela srebrni grb Občine Laško	140	Petrič, Anton: 90-letnik, LD Prežihovo	251
Kogelnik, Marko: 60 let LD Libelice	139	Piršič, Drago: 85-letnik, LD Banja Loka - Kostel	431
Koritnik, Mladen: Tudi s pomočjo lovcev korak bliže pri opremi z AED	249	Skerlovnik, Alojz: 90-letnik, LD Prežihovo	251
Kovačič Siuka, Jasna: 11. Mednarodni sejem lovstva in ribištva	243	Šarabon, Franc: 90-letnik, LD Udenboršt	485
Kovačič Siuka, Jasna: Delovni sestanek strokovnih tajnikov usposobljenih članic	583	Trafela, Emilijan: 80-letnik, LD Podlehnik	431
Kovačič Siuka, Jasna: Delovni sestanek v Preboldu	30	Zadnikar, Jože: 85-letnik, LD Tomišelj	141
Kovačič Siuka, Jasna: Jubilejni, peti Dobrodelni ples LZS	134	Zupančič, Milan: 90-letnik, LD Dobrnič	533
Kovačič Siuka, Jasna: Rezultati natečaja za izbiro fotografij za koledar LZS 2020	530	V tem mesecu praznujejo svoj življenjski jubilej: 37, 87, 141, 197, 251, 311, 379, 431, 485, 533, 589.	
Koveš, Arpad: Delovno srečanje slovenskih in hrvaških obmejnih lovskih družin	481	Mladi in lovstvo:	
Koveš, Arpad: Posvet o sobivanju z bobri na Hotizi	479	Ačko, Branko: Mladi skupaj z lovcom	38
Kramberger, Ludvik: Križevski rogisti ob izdaji prve zgoščenke pripravili koncert	138	Brgant, Branko: Narava nas povezuje	142
Krašna, Edvard: Predstavitev 41. knjige Zlatorogove knjižnice	192	Gačnik, Marjeta: Hribnik, Petra: Naš kraj diha s šolo	380
Kristan, Mitja: 120-letnica organiziranega lovstva na Pivškem	196	Hribar, Jernej: Domžalski rogisti predstavljajo slovensko lovsko kulturo našim najmlajšim	534
Krivec, Franc: Bazenska strelska tekma LGB Lenart	483	Javornik, Vida; Horvat, Aleš: Lovec obiskal slovenjgraški vrtec	88
Krivec, Jani: Postopek oživiljenja, zaustavitev krvavitve, program Svit	347	Kišek, Mateja: Zlata Valentina in srebrna Lucija	312
Krivec, Jani: S pedagogi, učenci in lovci v biološki učilnici na Mostu na Soči	527	Kokalj, Manja: Devotošolci v objemu pohorskih gozdov	198
Krope, Srečko Felix: Obnovitveno usposabljanje lovskih čuvajev 2019	307	Kovač, Franc: Lovca na obisku v OŠ narodnega heroja Rajka v Hrastniku	380
Leskovic, Boris: Življenje v mejicah, izvrstna knjižica Aleksandre Lešnik	250	Krivec, Franc: Iz vrtca v gozd	38
Marhl, Jože: Bazenska lovska razstava na Kapli	246	Krivec, Jani: Naravoslovni dan z lovci LD Radeče	486
Marhl, Jože: Dvodnevni lovski tabor mladih na Remšniku	587	Miklavčič, Maja: Drugošolci OŠ Stična prvič na obisku pri lovcih	252
Marhl, Jože: Lovci obogatili praznovanje praznika Občine Podvelka	528	Petančič, Srečko: Naravoslovni dan v Pišecah	432
Marinčič, Anton: 45. Pregled odstrela in izgub na območju Notranjskega LUO	429	Trček, Iztok: Otroci na obisku v LD Mlajtinci	590
Mastnak, Zdravko: Šesti Memorial Braneta Kurnika	586	Učiteljice Podružnične šole Črniče: Srečanje z lovci LD Čaven	486
Mastnak, Zdravko: Šesti tabor mladih v Savinjsko-Kozjanski ZLD Celje	587	Lovca za mlade:	
Merzel, Ana: Strelska liga ZLD Ljubljana	482	- Alpski svizec (<i>Marmota marmota</i>)	313
Novak, Peter: Dvanajsti tabor ZLD Prekmurje v Prosenjakovcih	529	- Jerebica (<i>Perdix perdix</i>)	487
Novak, Peter: Sokoli so poleteli na lov v Beltincih	33	- Lisica (<i>Vulpes vulpes</i>)	39
Novak, Peter: V Gornji Radgoni tudi slovenski ribiči in sokolarji	304	- Mlakarica (<i>Anas platyrhynchos</i>)	253
Novak, Peter: Žlahtne trofeje ZLD Prekmurje	248	- Navadni polh (<i>Glis glis</i>)	199
Ogorevc, Barbara: Praznovanje pod Mangartom	85	- Nutrija (<i>Myocastor coypus</i>)	89
Oven, Nataša: Občni zbor LZS 2019	372	- Pižmovka (<i>Ondatra zibethicus</i>)	381
Oven, Nataša: Volitve 2019: Volitve predsednika in organov LZS za mandatno obdobje 2020-2024	526	- Rakunasti pes ali enok (<i>Nyctereutes procyonoides</i>)	535
Paljk, Marjan: Razstava lovskih trofej Primorskega LUO	587	- Siva vrana (<i>Corvus corone cornix</i>)	143
Pavli, Tine: KD Domžalski rogisti in nov zlati rog	426	- Sraka (<i>Pica pica</i>)	591
Praznik, Brane: 70 let LD Gabrovka	249	- Šoja (<i>Garrulus glandarius</i>)	433
Prodan, Vedran: Testiranje aplikacije Povolj divjadi	81	Lov na črke in številke: 40, 90, 144, 200, 254, 314, 382, 434, 488, 536, 592.	
Rotar, Franc: 15. Srečanje lovske kulture na Koroškem	136	Lovski oprtnik:	
Rotar, Franc: 46. Srečanje lovskih pevskih zborov in registov 2019	423	Ačko Branko: Lovci skrbijo za preprečitev trka srnjadi in avtomobilov na cestah	383
Rotar, Franc: 50. Zbor lovcev Mežiškega LGB	246	Arko, Jože: Hubertova lovska maša prvič v Sodražici	204
Rotar, Franc: Bazenska lovska razstava v Podgorju	483	Avbar, Bojan: Kdor lovi, zlo ne misli	94
Rotar, Franc: Deset let sodelovanja dravogrjskih častnikov, veteranov in koroških lovcev	585	Avbar, Bojan: Usodni spopad srnjakov	386
Rotar, Franc: Divjačinske salame »dozorele« z oceno na sejmu Lov	305	Bakal, Oste: Trije predsedniki obiskali in obdarili lovskega tovariša Jožeta Vogrina	541
Rotar, Franc: Lovci - smučarji na Odprtem prvenstvu Koroške lovske zveze	194	Bogatec, Renato: Lovca vidi marsikaj	316
Rotar, Franc: Lovci in ribiči odlično vihteli kuharice	306	Černigoj, Franc: Tradicionalna maša v lovišču LD Tabor Dornberk Branik	537
Rotar, Franc: Lovsko in civilno strelišče v Zancanih ima uporabno dovoljenje	32	Ekar, Franc: Nenavadno srnjakovo rogovje	436
Rotar, Franc: Peti občni zbor in lovska razstava LGB Črna	378	Ekar, Franc: Poslovil se je Davo Karničar	538
Rotar, Franc: Sedemnajsta generacija novih lovcev pomladila koroško lovsko članstvo	428	Ekar, Franc: Evropski tradicionalni 31. salzburški sejem Visoki lov in ribištvo 2019	201
Rotar, Franc: Sejmi Lov, Ribolov in Naturo 2019	302	Ekar, Franc: Jezerski večer z lovskimi pevci, rogisti in muzikanti	43
Saftič Daniel: 70 let LD Zemon	195	Ekar, Franc: Jubilejni znak in zahvala častnemu članu LD Jezersko Juriju Skubru	491
Smolej, Tadeja: Preprečevanje nezakonitega ubijanja risov in drugih prostoživečih živali	374	Ferbar, Metod: Kip Diane in lovca	255
Šišernik, Tomaž: Zaključek lovskegostrelske lige v ZLD Prlekija	35	Gabrijel, Stane: Naše ptice, povezovalna nit Likovne kolonije 2019 v ZLD Novo mesto	593
Švab, Janez: O Društvu za ohranjanje lovske kulture Črna	375	Gabrijel, Stane: Tomaž ga ima	148
Tomat, Viljem: Gorenjska bogatejša za 25 novih lovcev	427	Golob, Tomaž: Reševanje srnjaka	204
Toš, Marjan: Delovni posvet o posledicah divjih voženj v naravnem okolju v LZ Maribor	479	Grošelj, Boštjan: Lovski krst ob rekordnem plenu	91
Toš, Marjan: Diplomaska naloga o lovcih in vojni za Slovenijo	191	Jernej Kodrič, Mojca: Karel Schaffer, častnik avstro-ogrske vojne mornarice in lovec	204
Toš, Marjan: Jesenski koroški lovski pozdrav v Polskavi	34	Kanižar, Branko: Strokovna ekskurzija LD Ruše	435
Toš, Marjan: Občni zbor LZ Maribor potrdil dobro delo	82	Kete, Janez: Kako lovski dom postane Casa Monte	256
Toš, Marjan: Slavnostni sprejem za haloško in ptujsko lovsko legendo Mirka Obrana	248	Klajne, Franci: Ideja za poletni izlet v sosednjo Avstrijo	385
Vesenjaj, Darjan: 14. Strelska liga Lovske zveze Maribor	309	Klemenc Blažič, Andreja: Lovsko obarvana skupna življenjska pot	147
Vesenjaj, Darjan: Razstava lovskih trofej Kozjaškega LGB	531		

Klemenc, Aleš: Kuhanje lovskega golaža na 28. Furmanskem prazniku v Postojni	493	Smrn hrbet z jabolkom	152
Kocjančič, Ivica: Društvo slovenskih lovk na sejmu v Gornji Radgoni	436	Smrni zrezki z divjimi šparglji in rižem	260
Koritnik, Mladen: Prvi račji lov dveh sosednjih lovskih družin	202	V spomin:	
Kovač, Bogdan: Prenovljena kuhinja v LD Orlica Vuhred	492	Aljančič, Anton - Tone: LD Dobrča	99
Kozinc, Boris: Izšla je knjižica o gradnji gnezdnih polic za sokola selca	384	Barut, Nelo: LD Izola	208
Krivec, Franc: Druženje z lovsкими prijatelji	148	Bosilj, Anton: LD Boč na Kozjaku	261
Krivec, Jani: Železničarji in lovci na drugem srečanju	42	Božič, Štefan: LD Nanos in LKD Gorica	439
Krope, Srečko Felix: Ali nas okolje priznava?	385	Bulc, Marko: LD Mirna	390
LD Medvode: Žigu v spomin	96	Černe, Vid: LD Kranjska Gora	598
Lepšina, Dušan: Franci Kene je »odmahal«	149	Felician, Milan: LD Gaberk Divača	153
Lepšina, Dušan: Pepče – muzikant, lovec, knap	150	Gabriel, Drago: LD Javornik - Postojna	547
Majerič, Feliks: Destniški lovci v Porabju	95	Holc, Anton: LZS	495
Makari, Oskar: Lovec, kosec, krovec	541	Jerman, Matija: LD Loka Črnomoelj	47
Malek, Marjan: Lovska ekskurzija lovecv v LD Starše	596	Klemenc, Maks: LD Prestranek	153
Malek, Marjan: Prenova lovskega doma LD Starše	256	Kovačič, Stane: LD Dobrič	598
Marhl, Jože: Že 35. lovska maša pri sv. Pankraciju	203	Lanjšek, Štefan: LD Rogašovci	319
Naglost, Oton: Kako se ne hodi v gore fotografirati	145	Lešnik, Anton: LZ Maribor	495
Nared, Pavel; Blažinčič, Karel: Zgodba dveh pobratenih lovskih družin	316	Močnik, Ivan: LD Radenci	261
Nemec, Štefan: Zanimiva najdba na lovu	436	Novak, Anton: LD Vinski vrhovi	598
Pernat, Matija: Lov za goste v LD Puščava	41	Ornik, Franc: LD Voličina	99
Richter, Marko: Lov, namenjen štirim 30-letnikom	92	Panjtar, Branko: LD Podbrdo	439
Richter, Marko: Lovec glasbenega srca	540	Pečovnik, Anton: LD Boč na Kozjaku	47
Rifel, Vilko: Lisička je prav zvita zver	543	Peruša, Srečko: LD Muta	47
Rotar, Franc: 50 let lovskega bivanja na Košenjaku	542	Podgornik, Vojko: LD Duplex in LZ Maribor	547
Rotar, Franc: 80 let prevaljskega lovca Dušana Jukiča	149	Podlesnik, Radoslav: LD Boč na Kozjaku	390
Rotar, Franc: Hubertovi maši v Mežiški dolini	595	Purgaj, Karel: LD Lenart	208
Rotar, Franc: Koroško polhanje se je prišlo in zažvelo	489	Skobir, Ivan: LD Podgorje	439
Rotar, Franc: Med lovsкими krojači tudi šivilja in lovka	492	Smodiš, Drago: LD Radovci	208
Rotar, Franc: Pršut divjega prašiča za konec leta	202	Smolej, Jernej: LD Kranjska Gora	47
Senič, Lidija: Jubilejnih 90 let Vikija Kovača	387	Vrtčanik, Mirko: LD Dole pri Litiji	261
Smolar, Danilo: Alojz Čas skozi čas	258	Zajamšek, Maksimiljan: LD Mislinja	547
Sovič, Sandra: Poseben dan za lovce LD Velunja	96	Zorko, Franc: LD Brestanica	318
Stanojevič, Nikola: Lovski krst mlade lovke Janje Klinčar	315	Iz lovskih vrst so za vedno odšli tudi: 47, 99, 153, 208, 261, 319, 390, 439, 495, 547, 598.	
Steinbacher, Ladislav: Spomin na padle partizane ohranjamo tudi lovci	490	Lovska kinologija:	
Stopar, Lovro: Nova preža, krmišče in solnici v LD Pogorevc	316	Bandelj Robert: Prva Državna tekma visokonogih gonicev za pokal Istre	154
Strupeh, Aleksandra: 34. Srečanje petih lovskih družin na Primožu	93	Dajčar, Tomaž: PNZ in telesno ocenjevanje psov prinašalcev v Dragi	440
Sušnik, Stane: Enajsto srečanje kmetov in lovecv LD Polskava	150	Dajčar, Tomaž: PNZ in UP šarivcev na Pšati	263
Škrlep, Erika: Franc Smolko – dirkač, kolesar in lovec	386	Jurak, Oskar: Sem Dina in to je moja zgodba	320
Šuligoj, Vital: »Jaga« treh lovskih družin	42	Kraševac, Martin: Velik uspeh slovenskega vodnika gonicev na državni tekmi psov za glasno gonjo	262
Švab, Janez: Poslovil se je priljubljeni župnik mag. Anton Vrisk	205	Krivec, Jani: Srečanje vodnikov psov krvosledcev Slovenije	209
Toš, Marjan: Lovsko prijateljstvo, ki traja že več kot 40 let	94	KZS: Koledar lovskih kinoloških prireditev za leto 2019	155
Toš, Marjan: Rudi Majer že pol stoletja zvest zeleni bratovščini	491	Likar, Marijan: Film o šarivcih in prinašalcih	48
Troha, Urban: Lov mladih v LD Hubelj	93	Pirher, Vojko: Jesenska vzrejna preizkušnja Solms	101
Vasa Branko: Na Lovu treh družin	203	Pirher, Vojko: Sežunov memorial 2018	100
Vrhovnik, Matej: Reševanje Jenny	257	Pirher, Vojko: Vsestranska uporabnostna preizkušnja ptičarjev – mojstrski preizkus vodnika in psa	101
Weber, Jane: Jankov lov in drugi dogodki v LD Babno Polje	95	Rakovec, Vili: 40 let LKD Gorenjske	599
Zakšek, Slavko: Zasavsko srečanje lovskih družin	387	Resman, Lorna: Uporabnostna preizkušnja v delu po krvni sledi za vse pasme lovskih psov	441
Žerdin, Bojan: Hubertova maša je povezala lovce	538	Strmčnik, Miro: Preizkušnja naravnih zasnov psov gonicev	100
Žerdin, Bojan: LD Bogojina obeležila 20 let Hubertovih maš	594	Šoba, Vilma Alina: 48. Jesensko pokalno tekmovanje Istre (hr. Jesenski Kup Istre) v delu ptičarjev in gonicev – z odstrelom in podelitvijo kandidature CACIT7CACT-HR	391
Žerdin, Bojan: Na Štefanovem lovu	145	Šumak, Janez: 25. Samostojna državna tekma v delu po krvni sledi za barvarje – CACT	548
Žerdin, Bojan: Ubrano petje lovskega okteta LD Peca Mežica	538	Šumak, Janez: Državna tekma brak-jazbečarjev v delu (CACT-SLO 2018)	210
Žerjav, Srečko: Ujeti muflon	258	Šumak, Janez: Državna tekma brak-jazbečarjev v glasni gonji divjega prašiča v obori	496
Žunič, Branko: Zeleni most – Ribnica 2019	594	Šumak, Janez: Državna tekma gonicev CACT – SLO, 2018	48
Lovkina kolumna:		Šumak, Janez: Telesno ocenjevanje lovskih psov LKD Celje	440
Brunskole, Maja: »Čuj, kaj ne bi šla ti med lofce?«	259	Šumak, Janez: Uporabnostna preizkušnja po umetni krvni sledi v LD Luče	49
Brunskole, Maja: Ali živali prinašajo srečo?	493	Tucovič, Branko: Tekmovanje za Pokal sv. Huberta za ptičarje in šarivce prvič tudi v LKD Posavja – Krško	262
Brunskole, Maja: Amorjeva puščica, prednjača in dušilec	206	Tucovič, Branko: Že petnajstič Arkov memorial	320
Brunskole, Maja: Dianorj svetišče – v Sloveniji!	545	Verčko, Jožef: Delo po strelu za nemške lovske terierje s podelitvijo CACT v LD Kapla	599
Brunskole, Maja: Dobra volja je najbolja!	388	Verčko, Jožef: Srečanje vodnikov koroških žigcev in vzrejni pregled	209
Brunskole, Maja: Lovec brez psa je kakor jezdec brez konja	437	Verčko, Jožef: Ureditev novega umetnega rova	211
Brunskole, Maja: Lovec, paziš na svoj ugled?	97	Predvidena legla lovskih psov: 50, 102, 158, 212, 264, 321, 393, 442, 496, 549.	
Brunskole, Maja: Moj ati ma pa lovske pse!	151	Okrožnice, navodila, predpisi, sklepi, obvestila, popravki, opravičila:	
Brunskole, Maja: Na novega leta dan mora biti lovka prva v lovišču	596	Komisija LZS za lovsko kulturo in odnose z javnostmi: Javni poziv Lovska kultura 2019	103
Brunskole, Maja: Ris(in)ja in lovka	317	Komisija LZS za lovsko kulturo in odnose z javnostmi: Ponovljeni javni poziv Lovska kultura 2019	265
Brunskole, Maja: Ženska na lovu je (ne)sreča	45	Komisija LZS za lovsko strelstvo in lovsko orožje: Koledar strelskih tekmovanj v letu 2019	50
Lovske osebnosti:		Lovska zveza Slovenije, Zveza lovskih družin Prekmurje: Vabilo na 5. Dobrodelni ples	51
Toš, Marjan: Artemida	46	Lovska zveza Slovenije: Javni nagradni natečaj za izbiro odličnih fotografij prostoživečih živali	218
Toš, Marjan: Diana	98	Pisarna LZS: Veliki stenski koledar LZS 2020	484
Toš, Marjan: Franc I. Avstrijski	389	Štrajhar, Jernej: Opravičilo	43
Toš, Marjan: Franc Jožef I.	438	Uredniški odbor Založništva LZS: Javni natečaj za prozna in pesniška literarna besedila z lovsko tematiko v letu 2019	79
Toš, Marjan: Ivan Hribar	597		
Toš, Marjan: Ivan Tavčar	546		
Toš, Marjan: Karel VI. In Franc I. Štefan Lotarinski	260		
Toš, Marjan: Keltski bog Kernun	152		
Toš, Marjan: Nadvojvoda Franc Ferdinand	494		
Toš, Marjan: Napoleon Bonaparte	318		
Toš, Marjan: Sv. Hubert	207		
Okusi narave (Žan in Eva):			
Čili z mletim jelenovim mesom	207		
Divjačinska mesna štruca z grahovim pirejem	318		
Dušenja jed iz polhov s polento	597		
Gosta porova divjačinska juha z ječmenom	46		
Jelenji zrezki z višnjevo omako	389		
Jelenovi zrezki z jurčki	494		
Ledje muflonovega jagnjeta v lončeni posodi	438		
Ličnica divjega prašiča s česnovno omako	98		
Pečen ozimčev hrbet v pomarančni omaki	546		

uspešno upiral visokim vodam, nastalim po deževju in neurjih, ki jih v dneh moje odsotnosti ni bilo malo. Kako naj opišem svoj občutek ob pogledu na brežino Drvanje, kjer ni bilo ne duha ne sluha o kakšnem mostu. Mar imam pri-vid? V glavi se mi je izmenjaje preple-talo, zakaj nismo mostu vpeli v brežino že ob namestitvi in zakaj ga nismo raje pripeljali in položili čez Drvanjo po mojem dopustu. In kaj naj rečem Ivanu, mojemu sosedu? Vsekakor mu bom po-vedal, sem sklenil, ker se mi je zdelo to pošteno.

Napotil sem se proti bližnji kmetiji Kraner. Gospodarja sem našel v hlevu in kaj hitro mi je jel pri-povedovati, kako je neurje odneslo most, pa da ga je skušal re-šiti, a da je na koncu omagal. Opisal mi je, kako sunkovito je vi-soka in deroča voda odnašala most, ki se je vse bolj oddaljeval in na koncu končal bogvekje.

Zvečer tistega dne sem šel opazovat srnjad. Pridružil se mi je Zoran, naš novi član. Na svoji poti sva srečala lovskega tovariša Jureta, ki se je prav tako na-menil v lovišče. Kot se spodobi za jagre, smo poklepetali in med drugim sem mu povedal prigodo z mostom. Potolažil me je, da bomo s skupnimi močmi naredili novega in da bo na domačiji starih staršev zago-tovo našel primeren material. Zoran je ne-

koliko plašno vprašal, ali lahko gre čez kak dan ali dva ob Drvanji. Zaradi pižmovk, ki da ga zanimajo. »Le pojdi, le pojdi, Zoran, pa javi mi, če boš kaj videl,« sem mu odvrnil.

Pravzaprav se natančno ne spomnim, kateri dan je bil, ko mi je zazvonil te-lefon. »Zoran je,« sem dejal na glas, da me je slišala celo Ana v drugo sobo. – »Veš, kaj je novega?« je odmevalo v telefonu. – Odvrnil sem: »Mislim, da vem. Ulovil si pižmovko, morda dve

ali celo več?« – Tedaj pa smeh: »Ne, ne pižmovke, most sem našel. V strugi med vrbovjem.«

Bila je sobota, dan, ko smo se lovci udeležili organizirane akcije čiščenja okolice lovskega doma. Starešini sem že dan ali dva prej najavil, da bom za reševanje mostu potreboval tri korenja-ke, z menoj vred štiri, ter da bomo med delovno akcijo skočili do Drvanje, da bomo prenesli in namestili most na sta-ro, predvideno mesto. Odpravili smo se Zoran, Matija, Jure in jaz. Z avtomobi-lom in voznikom Juretom, smer lov-ski revir Osek. Kar malo nestrpen sem bil. Ko smo prispeli v bližino kraja Pri Poliču, sem dejal Zoranu: »Sedaj si pa ti naš mostovodja!« In smo šli. Zoran nas je vodil ob robu gozda do Drvanje, kjer smo zagledali gmoto, prepleteno s šibjem, ki je kot ledenik štrlela iz vode in se upirala brzicam potoka. Bil je 'moj' most. Zazdelo se mi je, kot bi mi v rahlem pozibavanju velel: »Izvlecite me že tak, ne obirajte se!« Jure, naj-mlajši v skupini, se je brž spustil po nabrežini in skušal premakniti most. »Brez gurtne ne bo šlo, dečki, na srečo jo imam v prtljajniku,« je dejal. Nato se je napotil proti avtomobilu. Hitro se je vrnil, se ponovno spustil do mostu in ga čvrsto povezal s trakom. In začela se je 'operacija reševanje'. Čeprav smo bili štirje, nam ni bilo lahko. Most smo izvlekli dokaj hitro, nositi pa ga ni bilo lahko; krepko se je napil vode. Na predvidenem mestu smo ga hitro postavili čez strugo Drvanje. Seveda smo razmišljali o prepotrebni utrditvi, da se zgodba ne bi ponovila, vendar tisti dan nismo imeli ustreznega mate-riala za učvrstitev. Ko smo hiteli nazaj proti lovskega domu, se je Zoran za-vezal, da bo v svojem gozdu priskrbel pilote, kistanjeve. »Zoran, pa ti si fant od fare. Sam bog te je poslal v moj re-vir, samo da ne vem, kateri, ker včasih je bil en bog, danes pa smo vsi 'boug',« sem mu rekel. Krohot je napolnil pro-stor v avtomobilu, jaz pa: »Fantje, v slogi je moč«.

Naslednjo soboto sem prispel na dogovorjeno mesto že pred deveto uro, zato sem orodje znosil do Drvanje še pred Zoranim prihodom. On je bil točen in pomahal mi je. Hitro se je preoblekel, odprl vrata enoprostorca in na plano začel vlačiti dolge in de-bele kose. »Ja, kaj za vraga pa imaš to?« sem ga vpraševal, ko sem se mu približal. – »Ja, kaj neki, pilote vendar,

tako kot sva se dogovorila,« je odvrnil smeje. – Nisem mu ostal dolžan, pa sem mu vrnil: »Ja, če je Kristus na kri-žu trpel, pa bova še midva, ko jih bova nosila do Drvanje.« Stisnila sva zobe in znosila vse štiri 'velikane', vsak po dva. Oddahnila sva si, ko je bilo vse na predvidenem mestu: vse orodje in vsi piloti.

Ko sva si nekoliko odpočila, sva nadaljevala z zabijanjem pilotov. Sosedova težka macola nama je prišla zelo prav, saj brez nje ne bi bila kos tako robustnim pilotom. »Langsam, aber sicher,«² sva se izmenično vzpod-bujala in hvalila najino napredovanje. Postajalo je vse bolj vroče, premori vse pogostejši, usta pa vse bolj suha. »Veš, Zoran, jaz sem že starejši občan, pa od časa do časa kaj pozabim,« sem dejal. – On, ki me je povsem razumel, pa: »Ja, tudi jaz sem pozabil na pijačo, a bova že preživela, saj sva blizu konca.«

Most je dobival končno podobo, ki so jo poudarjali štrleči masivni piloti iz brežine Drvanje. »Samo še klamfe zabijeva, da bo platforma povezana s piloti in tako bo most čvrsto sidran,« je dejal Zoran. Prikimal sem, a mu hkrati dal vedeti, da vsa opravila še niso kon-čana. Začudil se je in nekoliko utrujen navrgel: »Saj se hecaš, mar ne?« – Nasmejale sem se, nato pa se zaigrano zresnil ter dejal: »Brez nagovora in krsta pa ja ne bo šlo, sicer nama Diana ne bo naklonjena.« Povzpel sem se na brežino Drvanje, obsijano z dopoldan-skim soncem, se obrnil proti mostu, se vzravnaval, nekoliko zamislil, nato pa spregovoril, da me je verjetno slišal še kmet Kraner: »Trd bodi, neizprosno, most lesen, ne pusti se sovražniku, vi-sokim vodam, da odneso te v neznano. Bodi prijazen z lovci in varno ponesi nas na drugo stran. V imenu trdnosti te krstim za ZORANOV MOST!«

Moj novi lovski tovariš me je nekoli-ko ganjen pogledal: »Nisem pričakoval tako prijaznega in naklonjenega spre-jema v vaš lovski revir, resnično ne.« Njegove tople besede so dobro dele tudi meni, v taki meri, da sem preslišal, kaj vse je še navedel. Mislim, da nekaj o obhodu lovišča in solnicah ...

Ko sva odhajala, obtežena z orodjem, pa sem mu le omenil, da sem zelo ve-sel, da so ga dodelili v revir Osek, da pa od njega pričakujem veliko dela z znanjem, ki ga nekaterim lovcem v naši družini primanjkuje. Predvsem tistim, ki živijo v preteklosti, ki jo sam imenu-jem 'kak je negda blo'.

² Langsam, aber sicher. – Počasi, a gotovo. (nem.)

JOŽE SVETELŠEK *Spomini*

Stoji v dolini lovec zrelih let,
se gor v gore ozira,
spomini mu na dan privró
in mu ne dajo mira.

O, Mangart, gora moja, vir strasti in poželenja,
zadala mnogo si mi trpljenja!
Premnogokrat prehodil tvoje sem vršace,
ozke steze, temne globače.
Sem ljubil te, te spoštoval,
življenje zate skoraj dal.

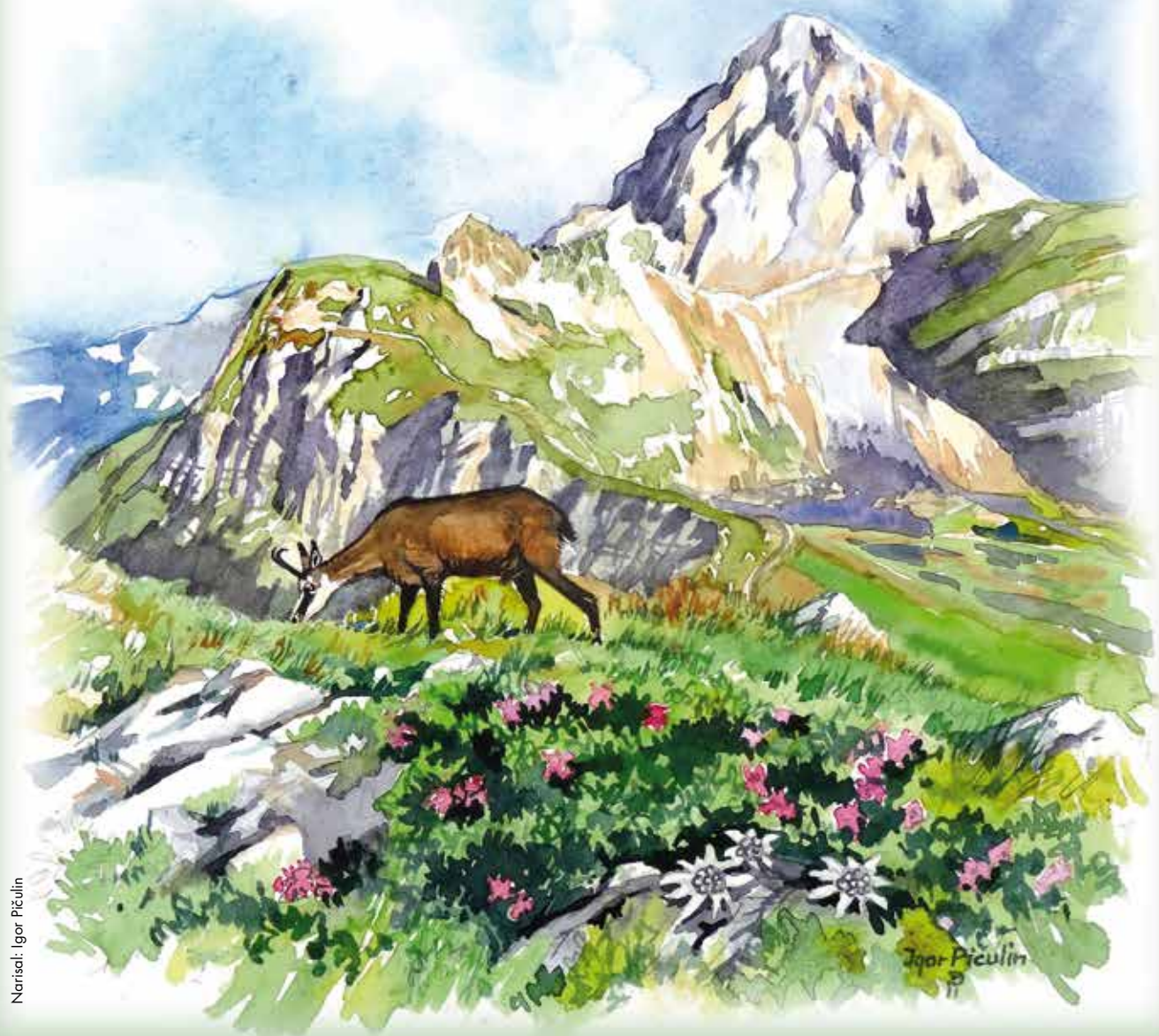
Res si mi, gora, rožic mnogo podarila,
a vedno si v dolino me varno spet vrnila.
Letos spet si me zvabila nase,
da podariš mi cvet, ki se najbliže soncu pase.
Res si cvet mi lep ti podarila,

obenem si me v past zvabila.
Hotela si me samo zase
v prepadu, kjer še roža več ne rase.

A usoda moja hotela je drugače;
čeprav potolčen in krvav prilezel sem nazaj iz ledene drče.
Krik strahu in bolečina tebi, gora mila,
saj si življenje spet mi novo podarila.

Prihaja čas, ko rožic tvojih trgal več ne bom,
ti si, gora, njihov pravi dom.
Iz doline štel jih bom tja gor pod skalo
v spomin, o, gora, večno ti zahvalo ...

*Pesem je bila posvečena lovskemu tovarišu Martinu
Laknerju ob 60. rojstnem dnevu.*

Narisał: Igor Pićulin

Igor Pićulin
11

Foto: Milan Cerar

Delovni sestanek strokovnih tajnikov usposobljenih članic

Leto je naokrog in strokovni tajniki usposobljenih članic so ponovno dobili vabilo na sestanek z vodstvom in sodelavci Strokovne službe **Lovske zveze Slovenije** (LZS). Udeležba je za strokovne tajnike obvezna. Na letošnjem sestanku, ki je bil v torek, 12. novembra 2019, v Gostilni Verdenik v Preboldu, je manjkal samo en strokovni tajnik.

Sestanka se nista mogla udeležiti tudi mag. **Lado Bradač**, predsednik LZS, in mag. **Aleš Klemenc**, podpredsednik LZS, odgovoren za delo organov in komisij. Vse zbrane je v imenu vodstva LZS pozdravil podpredsednik LZS **Ivan Malešič**. Dejal je, da je sestanek namenjen izmenjavi informacij, mnenj in pobud med tajniki in vodstvom LZS. Povedal je, da smo pred volitvami člani **Upravnega odbora LZS** so izvoljeni, medtem ko bodo preostali organi izvoljeni na decembrskem volilnem obnem zboru. Pojasnil je, da letos ni hude živčnosti pred volitvami, ker je kandidat za predsednika samo eden, to je aktualni predsednik LZS, in dodal, da se njemu samemu izteka drugi podpredsedniški mandat, v katerem je bil zadolžen

za Strokovno službo LZS in uredništvo *Lovca*. Povedal je, da sta se kolektivu v Strokovni službi LZS v tem letu pridružili dve novi sodelavki – svetovalka za projektno delo **Tadeja Smolej** in svetovalka za pravne zadeve mag. **Nataša Oven**. Ocenjuje, da je na LZS z zaposlitvami v zadnjem obdobju zapihal bolj svež in močnejši veter. »*Strokovna služba je pripravljena na izzive, ki so pred nami. Časi pa niso lepi,*« je še dejal. Ker se poslavlja od podpredsedniške funkcije,

je priložnost izkoristil, da se je zahvalil za sodelovanje v minulih osmih letih.

Direktor Strokovne službe **Srečko Žerjav** je navedel nekaj glavnih projektov v letošnjem letu, pri čemer je največ pozornosti namenil velikim zverem, ki so bile letos glavna tema številnih sestankov in novinarskih vprašanj. Povedal je, da so velike zveri prisotne v vedno večjem delu Slovenije. Preletel je dogajanje na tem področju v tem letu, omenil zahteve kmetov in različnih in-

teresnih skupin ter nekaj besed namenil tudi interventnemu zakonu o odstrelu volka in medveda. Opisal je, kako je LZS sodelovala v celotni situaciji in posebej poudaril ničelno toleranco LZS do krivolova, ob čemer je navedel tudi zabeležene primere tega dejanja. Ocenjuje, da se bo številčnost volkov in medvedov še naprej večala. Še ena pomembna velika zver je bila v letu 2019 deležna precejšnje pozornosti javnosti – ris. Pojasnil je, da je LZS eden od slovenskih partnerjev v mednarodnem projektu petih evropskih držav (Italije, Slovenije, Hrvaške, Slovaške in Romunije) **LIFE Lynx**, katerega glavni cilj je reševanje risa v Dinaridih in jugovzhodnih Alpah pred izumrtjem. V maju so sodelavci projekta iz Romunije pripeljali dva risa – enega so spustili v Slovenijo, drugega pa na Hrvaškem, oba pa imata sedaj svoj teritorij v Sloveniji. Kmalu bodo sledili ponovni odlovi v Romuniji in na Slovaškem. Cilj je v Slovenijo pripeljati skupno deset risov. Genetske analize so pokazale, da so v Slovenijo leta 1973 pripeljali rise, ki so bili v sorodu: brata in sestro ter mamo in sina, s čimer je bila populacija ob poznejšem razmnoževanju podvržena številnim genetskim napakam. LZS je pripravila še izobraževanje za pripadnike Policije o ukrepanju v primeru suma neza-

Foto: Jasna Kovarčič Suka

Na sestanku je bila udeležba zelo velika, besedo so dobili vsi strokovni tajniki. Tovrstni sestanki so koristni za izmenjavo mnenj med strokovnimi tajniki in vodstvom LZS. Svoje delo so na kratko predstavili tudi sodelavci Strokovne službe LZS.

konitega odvzema prostoživečih živali. Izobraževanje je bilo zelo odmevno in policisti so pokazali veliko zanimanje, zato bo organizirano še eno izobraževanje, v pripravi pa je tudi knjižica z zapisanimi navodili, kaj storiti v takem primeru. Pomembne so tudi spremembe na področju upravljanja s šakalom – prihodnje leto ga bo mogoče loviti (lovna doba bo od 1. julija do 15. marca), saj bo s 1. majem 2020 končan postopek umika s seznama zavarovanih vrst in vpisa med divjad. Poudaril je, da je zato treba šakala uvrstiti v lovskoupravljalni načrt že za leto 2020.

Udeležence sestanka je seznanil tudi z nekaterimi kadrovskimi spremembami na **Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (MKGP)**, **Ministrstvu za okolje in prostor** ter **Zavodu za gozdove Slovenije**. Nekaj besed je namenil tudi afriški prašičji kugi. »Bolezen bo prišla, ne misliti, da ne,« je povedal in razložil, da so letos primere našli tudi v Srbiji in na Madžarskem blizu Budimpešte. Spomnil je, da lahko na območju, kjer je ta bolezen prisotna, lovec prenese virus na svoji opremi in celo z avtom, zato so potrebni temeljiti varnostni ukrepi. Žerjav je strokovne tajnike seznanil tudi z novim *Pravilnikom o merilih za finančno ovrednotenje nalog lovskih organizacij*, po katerem bo MKGP prispevalo do 50.000 evrov na leto za nekatere naloge, ki jih v javnem interesu opravljajo lovske organizacije. Poudaril je, da bo treba prilagoditi izvajanje lovskih in lovsko-čuvajskih izpitov, kar v praksi pomeni, da bo predavateljem in izpitni komisiji avtorske honorarje izplačala LZS, ne pa območne zveze, kot je bilo v praksi doslej. Spremembe, ki bodo usklajene s pravilnikom,

Foto: Jasna Kovačič Siuka

Podpredsedniku LZS Ivanu Malešiču se izteka drugi podpredsedniški mandat, v katerem je bil zadolžen za Strokovno službo LZS in uredništvo Lovca. Ker se poslavlja od podpredsedniške funkcije, je priložnost izkoristil, da se je zahvalil za sodelovanje v minulih osmih letih.

so še v pripravi. Slušatelji bodo tako razbremenjeni plačila dela stroškov organizacije tečaja.

Sodelavci Strokovne službe so pozdravili zbrane tajnike in zelo na kratko predstavili aktivnosti na svojem področju dela: **Gregor Bolčina** na področju ekologije divjadi, **Urša Kmetec** na področju odnosov z javnostmi, mag. Oven na področju pravnih zadev, **Barbara Ložar** o delu glavne pisarne LZS in **Jasna Kovačič Siuka** o delu uredništva. Nato so dobili besedo še tajniki, ki so na kratko povedali, kako poteka njihovo delo, kako so potekale volitve na njihovi območni lovski zvezi in kako vidijo sodelovanje z LZS. Slišati je bilo veliko pohval Strokovne službe, češ da je sodelovanje zelo dobro, zaposleni so odzivni, tako da je mogoče marsikaj rešiti hitro in

sproti bodisi po telefonu bodisi po elektronski pošti. Opozorili pa so na primanjkljaj mladih v lovskih družinah in na premalo zanimanja med mlajšo generacijo za funkcionarska mesta. Nekateri med njimi so dejali, da se v volilnem letu vse leto ukvarjajo z volitvami in menijo, da je postopek predolg. Strokovni tajnik Zveze lovskih družin (ZLD) Ljubljana **Milan Velkovrh** je povedal, da bo z 20. decembrom končal svoje delo strokovnega tajnika te območne zveze, strokovni tajnik ZLD Novo mesto **Stane Gabrijel** pa je napovedal, da bo prihodnje leto tudi on končal s svojimi tajniškimi deli.

Podpredsednik Malešič je iz-

bodo posavske lovske družine za dobrodelno dražbo prispevale zelo veliko odstrelov divjadi v svojih lovskih družinah. Po njegovi oceni odstreli divjadi kot »dražbeni predmeti« zelo poživijo dogajanje na plesu, zato je strokovne tajnike prosil, naj vprašajo v lovskih družinah, ali bi bile pripravljene sodelovati na tak način. Gotovo bodo na koncu člani lovskih družin zadovoljni, saj tako v okviru svojih zmožnosti pomagajo tistim, ki pomoč potrebujejo. Dejal je še, da je udeležba na dobrodelnem plesu vsako leto večja, a je še dovolj prostora za vse, ki bi jih ta dogodek zanimal.

Po sestanku je sledil skupni

Foto: Barbara Ložar

Po sestanku je sledil skupni lov, ki ga je ves čas spremljal dež. Sreča se je nasmehnila dvema članoma LD Prebold, ki je lov tudi organizirala: Marko Rehar je uplenil 70 kg težkega divjega prašiča lanščaka, Marko Hribernik pa lisjaka.

koristil priložnost in strokovne tajnike seznanil z aktivnostmi, ki potekajo glede šestega *Dobrodelnega plesa LZS*, ki bo 7. februarja 2020 v Čateških Toplicah. Strokovne tajnike je pozval, naj to informacijo delijo s članstvom. Povedal je, da

lov, ki ga je ves čas spremljal dež. Sreča se je nasmehnila dvema članoma **Lovske družine Prebold**, ki je lov tudi organizirala: **Marko Rehar** je uplenil 70 kg težkega divjega prašiča lanščaka, **Marko Hribernik** pa lisjaka.

Jasna Kovačič Siuka

Na razstavi Med čopičem in naravo se je predstavilo več kot 50 ustvarjalcev

V Zlatorogovi galeriji **Lovske zveze Slovenije (LZS)** je bila od oktobra do konca novembra na ogled razstava *Med čopičem in naravo*. S svojimi deli se je predstavilo več kot 50 udeležencev likovnih kolonij **Zveze lovskih družin (ZLD) Novo mesto** in **ZLD Kočevje**.

»Z zanimanjem sem si ogledal slike in izraziti moram prizna-

nje umetnikom, ki zmorete ujeti trenutke narave, njeno energijo in tišino,« je na slovesnem odprtju razstave 9. oktobra v Zlatorogovi galeriji ustvarjalce in obiskovalce nagovoril predsednik LZS mag. **Lado Bradač** ter se zahvalil vsem, ki bodo svoja dela prispevali za dobrodelno dražbo *Zelenega sklada*, preko katerega je LZS zbrala tudi sredstva za pomoč družini pokojnega lovskega tovariša **Dava Karničarja**.

ZLD Novo mesto je na svojo drugo likovno kolonijo poleg lovcev slikarjev povabila tudi dolenj-

ske slikarje, ki se povezujejo v več slikarskih društvih. Na likovni koloniji so sodelovali **Zdenka Bukovec, Anastazija Dežman Žager, Marinka Fabijan, Irena Artač, Stane Rahne, Franci Urbančič, Roman Kovačič, Brane Praznik, Boža Jambreč, Jelka Jantol, Cvrčo Potokar, Binca Lamovšek, Branka Hauptman, Bernarda Neli Menec, Smiljan Zajc, Majda Drnovšek, Marjana Rošelj Hvala, Franci Hvala, Emil Škrbec, Dragica Benčič, Vital Žitnik, Vera Lukšič, Stanislav Gabrijel, Anton Perko, Tomaž**

Prašnikar, Emil Šinček, Boris Zajc, Anže Šmajc, Marjeta Škrbec in Janja Potokar.

Povezovalna nit letošnjega ustvarjanja v likovni koloniji ZLD Novo mesto so bile ptice Slovenije. »Ptice in sokolarjenje so bili osrednja točka lovskega tabora mladih, zato ni naključje, da so tudi izpod sposobnih rok naših ustvarjalcev nastale izvrstne slike ptic,« je povedal predsednik ZLD Novo mesto **Franc Jarc** in se za pomoč pri izvedbi kolonije še posebej zahvalil predsedniku Društva likovnikov Trebnje **Branetu Prazniku** in strokov-

nemu tajniku ZLD Novo mesto Stanetu Gabrijelu.

Društvo likovnega ustvarjanja Ribnica je v sodelovanju z ZLD Kočevje in Lovsko družino (LD) Ribnica pripravilo likovno kolonijo *Zeleni most – Ribnica 2019*. Likovne kolonije so se udeležili **Milica Koštrun, Majda Janša, Peter Polončič Rupačič, Marija Klančar-Bonca, Marta Tekavec, Francka Dejak, Edith Kopač, Željko Vertelj, Branko Žunič, Neva Vranešič Virant, Kostja Virant, Lojze Kalinšek, Lilijana Čuček, Tanja Križ, Marjan Križ, Slavko Čečura, Nataša Fir Čečura, Martina Starc, Maja Čemažar, Romana Kajdiž, Vladimira Klun Žerjav, Alenka Klemenčič, Irena Gayatri Horvat, Ludvik Kos in Janez Ovsec.**

Foto: Štefan Vesel

Obiskovalci razstave Med čopičem in naravo so si lahko ogledali dela več kot 50 udeležencev likovnih kolonij ZLD Novo mesto in ZLD Kočevje.

Projekt *Zeleni most* je letos potekal tretjič, in sicer v Ribnici. Tema njihove kolonije je bila

narava in sobivanje z zvermi. »*Zeleni most ni zgolj likovna kolonija; cilji Zelenega mostu*

so druženje, ustvarjanje, izobraževanje in strokovno predavanje ter nenazadnje humanitarno poslanstvo, ki bo izpolnjeno s podaritvijo dela slik Zelenemu skladu,« je pojasnil predsednik ZLD Kočevje **Branko Zlobko**. Ob tej priložnosti je LZS predlagal, da bi v prihodnje prevzela patronat nad kolonijami in poskusila združiti čim več umetnikov na enem mestu ter poleg lokalnih in regionalnih medijev pritegnila tudi nacionalne medije.

Za kulturno popestritev dogodka v polni Zlatorogovi galeriji so poskrbeli vsestranski ustvarjalec **Brane Praznik**, ki se je predstavil z verzi **Andreja Rozmana - Roze**, in **Rogisti LD Trdinov vrh**, ki praznujejo 25-letnico svojega delovanja.

Urša Kmetec

Deset let sodelovanja dravograjskih častnikov, veteranov in koroških lovcev

Dolgoletni prijatelji in soborci iz vrst **Zveze slovenskih častnikov (ZSČ)**, **Območnega združenja Zveze veteranov vojne za Slovenijo (ZVVS) Dravograd**, in **Lovske družine (LD) Slovenj Gradec**, ki so leta 1991 z ramo ob rami sodelovali pri obrambi in osvoboditvi koroške dežele, so svoje prvo družabno srečanje organizirali leta 2009 na slovenjgraškem lovskem strelišču v Znančanih. Malo pred 20. obletnico osamosvojitvene vojne za Slovenijo pa so leta 2010 svoje zgledno sodelovanje kronali s podpisom listine o sodelovanju. V Dravogradu so jo tedaj v prisotnosti polkovnika dr. **Bojana Potočnika**, takratnega predsednika ZSČ, podpisali predsednik Območnega združenja ZSČ Dravograd in aktivni častnik Slovenske vojske **Zdravko Kac**, predsednik Območnega združenja ZVVS Dravograd **Herman Jeseničnik** ter takratni in sedanjí starešina LD Slovenj Gradec **Dušan Leskovec**.

Dravograjski častniki – veterani, ki se sploh radi družijo z lovci, zlasti radi na svoja vsakoletna tradicionalna srečanja in usposabljanja praporščakov in zastavonoš vabijo tudi koroške lovske praporščake. Častniki in veterani, na čelu slednjih je sedaj **Srečko Kranjc**, so v sodelovanju z LD Slovenj Gradec in Koroško LZ, ki ji predseduje **Janez Švab**, za desetletni jubilej

pripravili pester program srečanja. V soboto, 14. septembra, so na strelišču v Znančanih pripravili tekmo v streljanju z malokalibrsko puško in s pištolo ter tekmovanje v kuhanju bograča. Med 65 strelci, ki so tekmovali v streljanju s piš-

katerimi so imeli najbolj mirno roko **Maks Proje, Mladen Juteršek** in **Jože Temnikar**. V kombinaciji so prva tri mesta zasedli Močilnik, Juteršek in Ahačič. Pri ženskah pa so bile najboljše strelke **Anita Šprenger, Jožica**

ekipa LD Slovenj Gradec in tretjega Območnega združenja ZVVS Dravograd.

V Znančanih se le redkokdaj zbere tako pisana prešerna družčina, kot se je tisto sončno septembrsko soboto. Jubilejnega srečanja se

Foto: Zdenko Kopčič

Na slovenjgraškem lovskem strelišču v Znančanih je septembra potekalo srečanje ob 10. obletnici sodelovanja med dravograjskimi častniki, veterani in koroškimi lovci.

tolo, so največ strelskega znanja pokazali **Otokar Praper, Iztok Ahačič** in **Vinko Močilnik**. V streljanju z malokalibrsko puško je tekmovalo 62 strelcev, med

Tanšek in **Cilka Pirjevec**. V kuhanju bograča so tekmovala tri mešane ekipe: najokusnejšega je skuhal ekipa Območnega združenja ZSČ Dravograd, drugega

je udeležilo precej častnih gostov in okrog sto obiskovalcev iz Slovenije in tujine.

Franc Rotar

20. srečanje lovskih strelskih ekip LZS in HLS

Strelska reprezentanca **Lovske zveze Slovenije (LZS)** je 25. in 26. oktobra 2019 gostovala na 20. srečanju s strelci **Hrvaške lovske zveze** (Hrvatski lovački savez – HLS). Hrvaška krovna lovska organizacija je srečanje organizirala na strelišču Rozolija v Bujah.

V ekipi LZS so bili: **Mitja Kersnik, Boštjan Sadek, Matjaž Hlebš, Miha Finkšt, Marijan Sadek in Nejc Hlebš**. Tudi hrvaška strelska ekipa je bila zelo kakovostna, a je pokal kljub temu že dvajsetič pristal v rokah strelcev LZS. Letos jeseni sem slišal na nekem drugem dogodku pohvalo na, ne boste verjeli, svoj račun. Najbolj všeč mi je bila naslednja izjava, ki si jo bom za vedno zapomnil: »Selektor je kriv za vse slabe rezultate tekmovalcev, ko pa

Foto: Matija Janc

Pokal je že dvajsetič pristal v rokah strelcev LZS.

dosežejo dober uspeh, je pa tako normalno, da se o selektorju in njegovem delu ne govori.« No ja, mogoče bi bilo dobro kdaj povedati kaj tudi ob dobrem rezultatu ...

Gostiteljem se zahvaljujem za dobro organizacijo srečanja in strelcem za odlično streljanje.

Matija Janc,
predsednik Komisije za lovsko strelstvo in lovsko orožje ter selektor ekipe LZS

Šesti Memorial Braneta Kurnika

V soboto, 17. avgusta, je bilo na strelišču **Lovske družine (LD) Škale** na Lubeli strelsko tekmovanje **Savinjsko-Kozjanske zveze lovskih druženj (ZLD) Celje, Lovske zveze (LZ) Maribor in Koroške LZ** za šesti **Memorial Braneta Kurnika**.

Tekmovanje treh zvez je že tradicionalno, saj se je pred mnogimi leti začelo na pobudo sedaj že pokojnega **Vlada Kebra**, ki je bil takrat predsednik Strelske komisije na Savinjsko-Kozjanski ZLD Celje. Prvotno je bil troboj zvez, kot ga je Keber poimenoval, namenjen veteranom in superveteranom. Troboju je bil od vsega

začetka naklonjen tudi **Branko Kurnik**, tudi sam odličen strellec, ki ga je vseskozi podpiral. Po njegovi prerani smrti se je porodila ideja, da bi troboj, ki je že postal tradicionalen, preimenovali v **Memorial Braneta Kurnika**. Leta 2014 so takratni predsedniki območnih zvez **Vinko Blažinčič** (Savinjsko-Kozjanska ZLD Celje), **Marjan Gselman** (LZ Maribor) in **Dušan Leskovec** (Koroška LZ) sklenili dogovor o izvedbi troboja za **Memorial Braneta Kurnika**. S podpisom dogovora so se v tekmovalni del poleg veteranov in superveteranov vključili še člani. Tekmovanje je vsako leto v avgustu. Zmagovalni ekipi poleg pokala za osvojeno mesto podelijo prehodni pokal,

ki nikoli ne preide v trajno last, temveč ostane vseskozi prehodnega značaja.

V letu 2019 sta bili organizacija in izvedba memoriala zapupani Savinjsko-Kozjanski ZLD Celje. Vse prisotne tekmovalce in druge udeležence so najprej pozdravili predstavniki vseh treh zvez: **Blažinčič** v imenu Savinjsko-Kozjanske ZLD Celje in gostitelja LD Škale, **Jože Meh** v imenu Koroške LZ in **Ivan Žižek** v imenu LZ Maribor. Predsednik Strelske komisije pri Savinjsko-Kozjanski ZLD Celje **Miran Freitag** je razložil potek tekmovanja in vsem tekmovalcem zaželel dobre rezultate. Ekipno je zmagala Savinjsko-Kozjanska ZLD Celje,

ki je tako že drugič zapovrstjo osvojila prehodni pokal Braneta Kurnika. Drugo mesto je pripadlo ekipi LZ Maribor in tretje ekipi Koroške LZ. Po podelitvi pokalov in medalj je sledilo tovariško druženje z obljubo, da se bomo naslednje leto srečali na sedmem memorialu, ki ga bo organizirala Koroška LZ.

Zdravko Mastnak

Rezultati, ki so jih dosegli posamezniki v kombinaciji: člani – kombinacija:

- 1 **Boštjan Sadek** (LZ Maribor)
- 2 **Miha Finkšt** (Savinjsko-Kozjanska ZLD Celje)
- 3 **Nejc Garmut** (LZ Maribor)

veterani – kombinacija:

- 1 **Rafko Novak** (Savinjsko-Kozjanska ZLD Celje)
- 2 **Tomaž Hain** (Koroška LZ)
- 3 **Milan Zajamšek** (Koroška LZ)

superveterani – kombinacija:

- 1 **Anton Zupan** (Savinjsko-Kozjanska ZLD Celje)
- 2 **Karol Cizej** (Savinjsko-Kozjanska ZLD Celje)
- 3 **Jože Podgoršek** (Savinjsko-Kozjanska ZLD Celje)

Foto: Stane Ivaneček

Šesti Memorial Braneta Kurnika je organizirala Savinjsko-Kozjanska ZLD Celje, sedmega pa bo Koroška LZ.

Razstava lovskih trofej Primorskega LUO

Letošnja razstava lovskih trofej **Primorskega lovskoupravljavskega (LUO) območja** je bila junija v Gračišču v Slovenski Istri v večnamenski vaški dvorani. Na njej so bila razstavljeni rogovja jelenov, damjakov, srnjakov, čekanov, večletnih merjascev in roglji gamsa, divjadi, ki je na omenjenem območju zelo redka.

Naselje Gračišče je osrednja vas vzhodnega Šavrinskega gričevja. Gračišče je leta 1615 v boju proti Benečanom požgala avstrijska vojska, leta 1943 pa so enako storili nemški okupatorji, ko so požgali še druga okoliška naselja. V Gračišču prevladujejo hiše iz belega istrskega kamna. V novem delu so novejša hiša, kjer je tudi Osnovna šola Istrskega odreda – Gračišče

skega kamna. V novem delu so novejša hiša, kjer je tudi Osnovna šola Istrskega odreda – Gračišče

Gozd iz jelenjih rogovij

Foto: Franc Černigoi

in spomenik žrtvam NOB. Cerkev iz leta 1784 je posvečena svetemu Miklavžu. V zvonik, katerega urni mehanizem še vedno obstaja, je vžidana plošča z napisom v glagolici in cirilici, ki ga je postavila takratna gračiška občina ob pomoči župana in starešin. To potrjuje, da je bilo Gračišče občina že leta 1876.

Letošnjo razstavo lovskih trofej Primorskega LUO so ob pomoči območnega združenja upravljavcev lovišč (OZUL) in območne enote **Zavoda za gozdove Slovenije (ZGS)** pripravili požrtvovalni lovci iz **Lovske družine Istra Gračišče**. Prijetno vzdušje so popestrili osnovnošolci s hudomušno igro z lovsko tematiko pod vodstvom učiteljice **Danijele Škergat Toškan**. Prireditev je s petjem dopolnil

Lovski pevski zbor Dekani pod vodstvom profesorja **Antona Baloha**. Izšla je tudi brošura s podatki o odvzemu divjadi v minulem letu, ki jo vsako leto pripravi požrtvovalni strokovni tajnik **Andrej Sila**.

Za vzorno pripravljeno razstavo veljata pohvala in zahvala članom domače lovske družine in njihovu starešini, članoma kategorizacijske komisije **Goranu Turku in Iztoku Kavrečiču**, tajnici OZUL-a **Magdi Sluga** ... Seveda tudi soorganizatorju razstave – ZGS, Območna enota Sežana, za tehnično podporo, in **Krajevni skupnosti Gračišče**, ki nam je velikodušno odstopila dvorano.

M. P.

Dvodnevni lovski tabor mladih na Remšniku

Na željo **Osnovne šole Remšnik**, ki je podružnica **Osnovne šole Radlje ob Dravi**, je **Lovska družina (LD) Remšnik** v sodelovanju z **Lovsko zvezo (LZ) Maribor** za učence od prvega do petega razreda te šole organizirala dvodnevni lovski tabor. Izvedli smo ga 21. in 22. junija.

Učenci, vodja podružnične šole **Valerija Tertinek** in učiteljice so se prvi dan tabora v popoldanskih urah zbrali pri lovski koči na Remšniku. Tam jih je pozdravil in sprejel starešina LD Remšnik **Ivan Golob**. Prav tako jih je pozdravil podpredsednik LZ Maribor **Borut Mithans**, ki jih je med drugim seznanil s kratko zgodovino lova in poudaril, da so lovci varuhi narave in gojitelji divjadi. V nadaljevanju je starešina Golob navedel najpomembnejše podatke o LD Remšnik, nato pa je na nazoren in poučen način s pomočjo dermoplastičnih preparatov

in slikovnega materiala predstavil prostoživeče živali. Za otroke je bil zanimiv preparirani bober, ki je bil žrtev prometa. Posebej je poudaril pomembno vlogo in naloge lovcev pri upravljanju z divjadjo ter ohranjanju njenega življenjskega prostora. Učenci so z zanimanjem spremljali predstavitev in postavljali številna vprašanja. Da jih je vsebina predstavitev navdušila, potrjuje tudi večkrat postavljeno vprašanje, kdaj in kako lahko postanejo lovci. Morda so med učenci že bodoči remšniški lovci?

Po končani predstavitvi so se učenci razdelili v skupine in pod vodstvom lovcev - mentorjev odšli v različne predele lovišča. Tam so nadaljevali razgovore o divjadi in njenem življenjskem prostoru ter si ogledali krmno njivo, solnice in druge lovske naprave. Po vrnitvi sta sledili večerja in nepozabna nočitev v lovski koči.

Naslednji dan po zajtrku je gozdar **Janez Škerlovnik** učence popeljal v gozd in jim predstavil gozd kot življenjski prostor živa-

li. Po vrnitvi so se večji učenci in učenke pomerili v streljanju z zračno puško. Vsi učenci na taboru so prejeli igralne karte **Črni Peter** s podobami prostoživečih živali.

Na koncu dvodnevnega tabora se je Tertinekova kot vodja podružnične šole med drugim zahva-

lila lovcem LD Remšnik za vse vzorno in strokovno pripravljene in izvedene aktivnosti, s čimer smo, kot je dejala, lovci pripomogli, da so učenci strnili minulo šolsko leto še z enim nepozabnim doživetjem.

Mag. Jože Marhl

Foto: Jože Marhl

Starešina Ivan Golob je učencem predstavil prostoživeče živali.

Šesti tabor mladih v Savinjsko-Kozjanski ZLD Celje

V času od 8. do 10. avgusta 2019 je **Savinjsko-Kozjanska zveza lovskih družin (ZLD) Celje** skupaj z **Lovsko družino (LD) Rečica pri Laškem** organizirala že šesti lovski tabor v naši območni zvezi. Tabora se je udeležilo 21 otrok iz različnih krajev celjske regije, ki so bili tako kot prejšnja leta nastanjeni v planinskem domu na Šmohorju.

Dopoldan prvega dne je bil namenjen predstavitvi lovstva kot dejavnosti, zgodovini lova, lovskega orožja, šeg in navad ter uporabi lovskega roga, popoldanski čas pa predstavitvi lova s sokoli, ko so se otroci seznanili z vrstami ujed, s katerimi je pri nas dovoljeno loviti. Sam lov s sokoli je predstavila predsednica Slovenske zveze za sokolarstvo in zaščito ptic ujed **Vilma Alina Šoba**. Na koncu sklopa predavanj prvega dne so otroci slišali še nekaj zanimivosti o divjadi, ki živi na območju Slovenije, in

načinah lova. Zvečer je bil z lovci organiziran izhod v lovišče, kjer so z visokih prež opazovali izstop divjadi na pašo.

Drugi dan je bil namenjen spoznavanju lovsko-tehničnih objektov in njihove uporabe. Postavili smo tudi visoko prežo. Prizadevni člani lovske družine so že prejšnji dan pripravili potreben material, zato so lahko takoj začeli z delom. Pri tem so po svojih močeh aktivno sodelovali vsi. Preže nam sicer ni uspelo povsem dokončati, kljub temu pa je bilo veliko narejenega. Po kosilu je revirni

gozdar **Rok Golob** mlade peljal še v gozd, kjer jih je seznanil z drevesnimi vrstami na območju Šmohorja in tamkajšnjim gozdnim ekosistemom. Po popoldanskem počitku in prostih aktivnostih je ob spremstvu lovcev sledil še večerni izhod v lovišče.

Zadnji dan je bil namenjen lovski kinologiji in streljanju z malokalibrsko puško na tarčo srnjaka. Po zajtrku smo se odpravili v lovski dom LD Rečica pri Laškem, kjer so nas pričakovali vodniki lovskih psov. Predsednik Lovsko-kinološkega društva Celje

Janez Šumak je najprej predstavil vrste lovskih psov in njihovo delo, nato so vodniki s svojimi štiri-nožci predstavili vaje iz poslušnosti in ubogljivosti. Na koncu so udeleženci tabora lahko spoznali še delo lovskega psa po umetni krvni sledi. Po končanem kinološkem delu je sledilo streljanje z malokalibrsko puško, ki je pod budnim očesom lovcev potekalo brez zapletov.

Po končanem streljanju smo se vrnili v planinski dom, kjer so otroke že čakali starši in sledil je zaključek tabora. Vse prisotne je najprej pozdravil podpredsednik Savinjsko-Kozjanske ZLD Celje **Vinko Blažinčič**. Nato jih je v imenu LD Rečica pri Laškem pozdravil starešina **Gregor Horjak**,

Foto: Stane Ivanšek

Šestega tabora mladih v Savinjsko-Kozjanski ZLD Celje se je udeležilo 21 otrok iz različnih krajev celjske regije.

ki je vse udeležence tabora pohvalil za disciplino, posebno še njihove strelske sposobnosti.

Strokovni tajnik **Zdravko Mastnak**, ki je bil ves čas z njimi in skrbel, da je bilo vse tako, kot

mora biti, se jim je zahvalil za poslušnost in disciplino. Na koncu so vsi dobili spominsko priznanje za udeležbo na taboru, najboljši trije v streljanju pa so prejeli pokal za prvo, drugo in tretje mesto. Sledilo je skupno kosilo s starši in slovo z obljubo, da se bomo naslednje leto v avgustu zopet srečali na sedmem taboru.

Da smo lahko tudi letos uspešno izvedli tabor, se moramo zahvaliti vsem predavateljem in prizadevnim članom LD Rečica pri Laškem, ki so otroke oba večera varno peljali na visoke preže, od koder so lahko opazovali divjad.

Zdravko Mastnak,
strokovni tajnik
Savinjsko-Kozjanske ZLD Celje

Tabor mladih 2019 v organizaciji ZLD Novo mesto

Letos je **Zveza lovskih družin (ZLD) Novo mesto** organizirala že sedmi tabor mladih, ki je potekal od 23. do 25. avgusta 2019 v Globodolu pri lovskem domu **Lovske družine (LD) Mirna Peč**.

ZLD Novo mesto kljub skoraj pol manjšim finančnim sredstvom, ki so bila obljubljena z razpisom **Lovske zveze Slovenije (LZS)**, ni razočarala otrok. Manjkajoča sredstva smo zagotovili s prerazporeditvijo drugih virov financiranja in, da ne bo dvomov, ne iz članarin. Tabor smo v neokrnjenem programu, ki je bil tako kot prejšnja leta projektno naravnani, izpeljali s podporo starešine LD Mirna Peč **Karlom Zagorcem** in pomočjo njihovih lovcev, predavatelji različnih tematik in ljudmi dobre volje. **Božidar Jerčič** nam je brezplačno posodil velik vojaški šotor, kjer so otroci spali. Prijatelj **Polde Slak** je prinesel 50 jajc, kot je sam dejal lupin, za priboljšek, nekateri starši otrok pa sladke in slane priboljške.

Udeleženihih je bilo 25 otrok, starih od 8 do 14 let. Približno pol je bilo deklic in pol fantov iz osnovnih šol širše Dolenjske. Nekaj otrok je bilo na taboru že večkrat, dobra polovica pa je bila prvič. Ni kaj, dober glas seže v deveto vas, kar razveseljuje nas organizatorje. Zelo neumestne pripombe nekaterih »pomembnih« članov v lovskih družinah glede organizacije taborov in sploh delovanja naše zveze lahko označimo za zlonamerne in predvsem nakazujejo na plitkost nekaterih lovcev, za katere bi bilo bolje, da jih ne

bi bilo v naših vrstah. V sedmih letih je naše taborne obiskalo več kot 200 otrok. Mnogim od njih je bila udeležba na taboru edino veselje med počitnicami.

V letu 2019 je skupino dečkov na taboru vodil **Tim Jarc**, skupino deklic pa **Maša Dular**. Zahvaliti se moramo celotni ekipi, ki je svoje delo opravila brezplačno tako kot vsa prejšnja leta. Vodja tabora je bil strokovni tajnik ZLD Novo mesto **Stane Gabrijel**, pomočnika pa sta bila **Lambert Pate** in **Anton Perko**, oba člana LD Mirna Peč.

Izdatno vsestransko pomoč so nam nudili lovci iste družine: **Leopold Slak**, **Martin Starič**, **Jan Žagar**, **Stanko Skube**, **Blaž Režek**, **Srečko Lužar**, **Milan Hrstar** in **Žiga Gros** iz Velikega Gabra, ki so vodili gradnjo lovske preže in hodili z otroki opazovat divjad.

V kuhinji nam je prvi dan priskočil na pomoč **Alojz Dragan** in vse tri dni gospodar lovskega doma **Janez Rajar**, ki je bil tudi sicer pripravljen pomagati kjerkoli in zato izbran za skrbnika lovske preže, ki smo jo izdelali in bo krasila okolico lovskega doma. Za varnost ponoči sta skrbela varnostnik **Peter Lavrič** in upokojeni policist **Rado Radović**.

Mag. **Darja Gros** je sodelovala s predavatelji; predavali so: **Miloš Kecman**, uni. dipl. gozd. inž., mojster strelec **France Gačnik**, lovski mojster **Lambert Pate**, učitelj **Anton Perko**, reševalec **Alojz Dragan**, vodnik krvosledca **Peter Lavrič**. Vsi predavatelji so odlično opravili svojo nalogo. Otroci so se naučili pripraviti več vrst ognja, pomerili pa so se tudi v streljanju z zračno puško. Pri deklicah je bila najboljša **Natalija Škrbe** z 32 krogi, pri fantih pa

Martin Kužnar s 43 krogi od 50 mogočih.

Na taboru je največ pozornosti pritegnil obisk sokolarjev, kar je organiziral lovec **Robert Nedanovski** iz Šentjerneja, ki se s to dejavnostjo ukvarja že vrsto let. Zvečer, po končanem opazovanju divjadi, smo si ogledali še video-posnetke volkov in srnjadi. Dijak **Žan Gros** je poskrbel za sne-

nekaj strokovne literature, kar nam je pripravila LZS. Na zaključni slovesnosti so spregovorili poleg vodje tabora **Gabrijela**, ki je podal analizo prireditve, tudi starešina LD Mirna Peč **Zagorc** in predsednik ZLD Novo mesto **Franč Jarc**. Vse otroke, starše in sivoce ter organizatorje in druge sodelujoče na taboru smo postregli z lovskim golažem. Starši so poskrbeli za

Foto: Žan Gros

Na taboru je največ pozornosti pritegnil obisk sokolarjev.

manje in fotodokumentiranje tabora.

Na koncu so vsi otroci in aktivni udeleženci dobili spominske majice z našim logotipom, udeleženci tabora pa potrdila o udeležbi ter

posladek in, ne boste verjeli, nikomur se ni nikamor mudilo. Srečni in zadovoljni smo bili vsi skupaj, še najbolj otroci. In tako je prav.

Stane Gabrijel

Narisol: Milan Samar

Vinko Mazej, član Lovske družine (LD) Porezen Cerkno, je praznoval svojo 70-letnico. Vinko se je rodil 4. julija 1949 v Šoštanju, kjer je preživel tudi svoja otro-

ška in najstniška leta. Življenjska pot ga je kot inženirja kemije zanesla v Cerkno, kjer se je zaposlil v podjetju Eta. V tem podjetju je delal do svoje upokojitve. Bil je eden vodilnih mož, ki so podjetje vodili v njegovem razvoju in uspehih.

Leta 2003 se je včlanil v LD Porezen Cerkno in že v naslednjem letu opravil lovski izpit. Zaradi svoje predanosti lovstvu in lovski družini je kmalu začel opravljati pomembne funkcije. Že po nekaj letih aktivnega članstva v lovski družini je sprejel naloge blagajnika in to funkcijo opravlja še vedno. Od leta 2009 je tudi član izvršnega odbora. Vinko pa ni aktiven samo v matični lovski družini, temveč opravlja tudi funkcijo blagajnika v Kinološki zvezi Idrija, je pa tudi predsednik Izvršnega odbora Triglavskega lovskopravljavskega območja.

Zaradi želje po izobraževanju se je udeležil vseh izobraževanj, ki jih je od leta 2009 do 2019 organizirala Zveza lovskih družin Idrija v sodelovanju z Lovsko zvezo Slovenije (LZS). Opravil je tudi lovskočuvarjski izpit, izpit za osnovni pregled uplenjene divjadi (preglednik divjačine), strelskega sodnika in še bi lahko naštevali. Vinko je bil tudi vodilna sila pri gradnji novega lovskega doma, ki ga je naša lovska družina odprla 29. junija 2019.

Za njegovo požrtvovalno in vestno delo ga je LZS odlikovala z znakom za lovske zasluge in zlatim znakom za lovske zasluge. Pri gradnji lovskega doma je Vinko opravil več kot tisoč prostovoljnih delovnih ur, zato ga

je lovska družina nagradila z zlato plaketo LD Porezen Cerkno.

Spoštovani Vinko, v upanju na nadaljevanje uspešnega sodelovanja v naši lovski družini ti kličemo: Še na mnoga, zdrava in uspešna leta! Obenem se ti iskreno zahvaljujemo za ves trud in delo, ki si ju namenil za našo lovsko družino.

Izvršni odbor LD Porezen Cerkno

V začetku letošnjega poletja je praznoval 70-letnico **Janez Mehle**, dolgoletni član Lovske družine (LD) Šmarna gora.

Rodil se je 16. junija 1949 v Ljubljani očetu Ivanu in mami Mariji. Bil je radoživ otrok, ki je starejšima sestrama Cveti in Majdi marsikdaj popestril dan. Tako je šel tudi enkrat z njima v osnovno šolo, saj mu ni bilo mogoče dopovedati, da on še ne hodi v šolo.

V svoji mladosti je zelo rad hodil na počitnice v Belo krajino in Ravnace k stari mami. Že od malega je govoril, da bo kmet, saj je imel veliko opraviti z živalmi, kot so voli, krave, koze, prašiči in kokoši. Neizmerno je užival tudi v poslušanju zgodb, ki so jih pripovedovali starejši ljudje o svojih prigodah in doživetjih.

Želel je postati pilot, a zaradi zdravstvenih razlogov ni naredil sprejemnih izpitov na vojaški akademiji v takratni Jugoslaviji. Tako se je zaposlil v podjetju Birotehnik v Ljubljani, kjer je popravil različne računske in pisalne stroje. Po stečaju podjetja se je zaposlil v podjetju Birotehnik, svojo upokojitev leta 2009 pa je dočkal v podjetju Biring v Trzinu, kjer je opravljal dela s področja biroopreme in bil tehnični direktor.

Janez je bil že od rane mladosti

neizmerno povezan z naravo: rad je smučal, plaval in hodil v gore, tako je bil kar petdesetkrat na Triglavu. Z očetom Ivanom, lovci naše lovske družine smo ga poznali pod imenom Janko, se je udeleževal lovskih brakad. Vedno se je pridružil gonjačem in tako spoznaval lovišče. Pritegnile so ga tudi šege in navade lovcev, njihove dolžnosti in pravila, zato je leta 1983 postal član LD Šmarna gora in leta 1985 uspešno opravil lovski izpit. Pozneje se je priključil še k LD Suhor.

V lovski organizaciji je leta 2000 opravil izpit za mentorja in bil mentor številnim mladim lovcem. Svoje znanje nesebično prenaša na mlajše generacije in jih spodbuja k zavedanju, kako pomembno je spoštovati naravo in vse živali v njej ter si prizadevati za spoštovanje med lovskimi tovariši. Leta 2009 je postal strelski sodnik in ocenjevalec lovske škode, leta 2015 pa je opravil tečaj za lovovodjo. Od leta 1988 do 1997 in od 1999 do 2011

je bil knjigovodja in član upravnega odbora LD Šmarna gora, od leta 1997 do 1999 pa je bil tajnik lovske družine. Bil je tudi gospodar koč (2011–2015), vse od leta 2009 do letos, ko je naloge prepustil mlajšim članom, pa je bil revirni vodja.

Za svoje aktivno in požrtvovalno delo je prejel dve odlikovanji Lovske zveze Slovenije, in sicer znak za lovske zasluge (1996) in red za lovske zasluge III. stopnje (2005). LD Šmarna gora pa mu je ob okroglih obletnicah lovske družine podelila družinska priznanja.

Sam pravi, da si ne zna predstavljati, kakšno bi bilo njegovo življenje, če ne bi počel, kar počne, predvsem pa če ne bi bil aktiven član lovske družine. Želimo mu še veliko lovskih dogodivščin v naši zeleni bratovščini, predvsem pa naj bo še naprej tako povezan z naravo in življenjem v njej, saj nas bogati, pomirja in ohranja aktivne.

LD Šmarna gora – B. F.

V TEM MESECU PRAZNUJEJO SVOJ ŽIVLJENJSKI JUBILEJ*

90 let

Janez Gonc, LD Markovci
Evarist Kocijančič, LD Dobrovo
Franc Šabec, LD Planina
Franc Žnidaršič, LD Lož - Stari trg

85 let

Francišek Filipič, LD Šentjošt
Tomaž Golob, LD Libeliče
Vladimir Kobal, LD Zabukovje
Maksimiljan Kupnik, LD Libeliče
Kristjan Mežnarc, LD Remšnik
Branimir Molan, LD Videm ob Savi
Stanislav Rojko, LD Negova
Silvester Vincencij Žitnik, LD Boris Kidrič

80 let

Viktor Peter Auer, LD Osilnica
Franc Drvarič, LD Dolina
Štefan Fekonja, LD Pečarovci
Stanislav Florjančič, LD Sorica
Branko Galjot, LD Šenčur
Anton Galun, LD Stoperce
Tomaž Končan, LD Slovenske Konjice
Ivan Kos, LD Podbrdo
Vladimir Kveder, LD Lukovica
Janez Mate, LD Velike Poljane
Silvo Obrez, LD Laško
Alojz Pavlovič, LD Senovo
Anton Polajžar, LD Žetale
Niko Praprotnik, LD Jesenice
Anton Primec, LD Grosuplje
Vincenc Rožanc, LD Slovenska Bistrica
Robert Sila, LD Timav Vreme
Ivan Simonič, LD Jelenk
Ivan Vidmar, LD Hrastrnik
Ivan Vrčon, LD Vipava
Janez Zemljak, LD Ormož
Silvester Žvanut, LD Vojkovo

75 let

Anton Brek, LD Podvelka
Jožef Čadež, LD Križna gora
Ivan Glušič, LD Velenje
Milan Gorenc, LD Studenec – Veliki Trn
Slavko Jeršin, LD Taborska jama
Ivan Laharnar, LD Planota
Mihael Meglič, LD Tržič

Herman Mlinarič, LD Sveta Ana
Franc Nadižar, LD Udenboršt
Ivan Okrajšek, LD Banja Loka - Kostel
Izidor Rolih, LD Kozlek
Leopold Rozina, LD Čemšenik
Jožef Rupnik, LD Javornik
Viktor Saksida, LD Brje - Erzelj
Marjan Slapšak, LD Šentjanž
Vladimir Smodej, LD Loka pri Zidanem Mostu
Janez Širec, LD Voličina
Boris Šurbek, LD Moravče
Silvester Učakar, LD Motnik - Špitalič
Ivan Vodovnik, LD Dolič

70 let

Anton Bizjak, LD Nanos
Marjan Blazina, LD Rogaška Slatina
Milan Cankar, LD Škofja Loka
Edvard Ceglar, LD Zemon
Janez Čeplak, LD Benedikt
Franc Črešnar, LD Zreče
Vojko Damjan, LD Tržič
Jože Filipič, LD Ljutomer
Ivan Frank, LD Bukovje
Franc Frumen, LD Radovci
Branko Horvat, LD Radenci
Ivan Hotko, LD Kapele
Jože Hrastar, LD Padež
Anton Jelenc, LD Dobrča
Martin Jerin, LD Gorjanci
Aleksander Kodrič, LD Podbočje
Silvester Kolar, LD Cirkovce
Štefan Kovačič, LD Petišovci
Ernest Kular, LD Grad - Kuzma
Miloš Lesica, LD Dobrovo
Franc Lokar, LD Mirna
Hinko Mohorič, LD Banja Loka - Kostel
Miloš Pečoler, LD Orlica
Vladimir Plavec, LD Vinski vrhovi
Branimir Podbevšek, LD Vače
Jakob Rojč, LD Plešivica - Žužemberk
Branko Seršen, LD Križevci pri Ljutomeru
Milan Stanič, LD Brkini
Ivan Stele, LD Domžale
Janez Strelec, LD Markovci
Silvester Stropnik, LD Velunja Šoštanj
Štefan Šteharik, LD Jamnica
Anton Zafošnik, LD Boris Kidrič

Vsem jubilantom iskrene čestitke!

*Po podatkih iz lovskega informacijskega sistema Lisjak

Foto: Iztok Trček

V LD Mlajtinci, ki je v Prekmurju, na skrajnem severovzhodu države, nas je 24. julija obiskalo 30 otrok, starih 4–13 let, iz društva ŠTRK – Mlajtinci. Zapisati velja, da smo bili prav vsi navdušeni, če je to pravi izraz za občutke, ki smo jih doživljali skupaj.

Otroci na obisku v LD Mlajtinci

V poletnih dneh je Prekmurje praznovalo. Minilo je namreč sto let priključitve Prekmurja k matični domovini. Bodimo enotni, spoštujmo se in pomagajmo si. Tako naj bo tudi v zeleni bratovščini. Da pa tako bo, moramo veliko pozornosti nameniti mlajšim generacijam, ki bodo nadaljevale naše delo ter naše dosedanje pridobitve ohranjale in nadgrajevale.

V LD Mlajtinci, ki je v Prekmurju, na skrajnem severovzhodu države, nas je 24. julija obiskalo 30 otrok, starih 4–13 let, iz društva ŠTRK – Mlajtinci. Kratica ŠTRK označuje društvene dejavnosti: šport, turizem, rekreacijo in kulturo. Omenjeno društvo obstaja dobro leto in je izredno dejavno. Otroci so se udeležili dvodnevne kampa *Aktivno poletje s Š-T-R-K-om*, ki je bil 23. in 24. julija. V okviru tega kampa so obiskali tudi našo lovsko družino. Zapisati velja, da smo bili prav vsi navdušeni, če je to pravi izraz za občutke, ki smo jih doživljali skupaj. Skupino otrok in njihove mentorice je sprejel naš novoizvoljeni starešina **Miran Horvat**, ki jim je zaželel prijetno počutje v LD Mlajtinci. Otrokom in mentoricam je predstavil tudi pomen,

namen in samo bistvo delovanja lovске družine kot osnovne celice na področju slovenskega lovstva.

Nato so si otroci v prisotnosti lovcev ogledali lovsko kočo, dermoplastične preparate prostoživečih živali in lovске trofeje. Za otroke je bila posebno zanimiva predstavitev lovsko uporabnih psov, ki so jo izvedli naslednji vodniki: **Anja Lepoša** z nemško lovsko terierko, **Jože Kočar** z bavarskim barvarjem in **Jože Dravec** z nemškim kratkodlakim ptičarjem. Posamezni otroci so poskušali prisotne lovске pse voditi samostojno na kratkih povodcih, kar jim je kar lepo uspelo. Vodniki so prisotnim lepo in slikovito predstavili vsak svojo pasmo in uporabnost pri lovu. Otroci so postavili veliko zanimivih in tudi nekoliko nepričakovanih vprašanj s področja lovstva, tako da smo se lovci morali kar potruditi za pravilne in smiselne odgovore.

S tem kratkim sestavkom želimo poudariti, kako pomembno je na primeren način predstaviti pomembno vlogo lovcev pri ohranjanju narave in prostoživečih živali mlajšim generacijam, ki prihajajo in bodo nadaljevale naše lovsko poslanstvo v lovstvu. Bili smo jih izredno veseli in si jih želimo tudi v prihodnje.

Iztok Trček

Narisal: Vito Šuligoj

LOV NA ČRKE IN ŠTEVILKE

							VEDA O RAVNATEŽJU SIL		ZDRAVNIK ZA ZDRAV- LJENJE GIBAL	DRŽAVA V JUŽNI AMERIKI	GRENAK APERITIV	RONALD (KRAJŠE)	TRETJI PROGRAM RADIA LJUBLJANA
							NEPRIJETNA POLETNA VROČINA						
							TRESENJE GLASU						
							ANTIČNO NASELJE NA TROJANAH						
							KOLESARSKA DIRKA PO FRANCIJI					PISALO	VELIKA NEMŠKA REKA
							IVAN PRIJATELJ			RIMSKA BOGINJA PLODNOSTI MAŠČEVALCI			
							PODREDNI VEZNIK				EMIL ADAMIČ		
							MOUNT				NEIZBRANEC		
UMETNA SNOV (NPR. PVC)		UREDNIK	GLAVNO MESTO JUŽNE AVSTRALIE	EDEN OD NAKLONOV V SLOVNICI	HRVAŠKA NAFTNA DRUŽBA	KATERI	PORTU- GASLI OTOK ORGAN VIDA						
GEOME- TRISKI IZRAZ									ZORANA ZEMLJA	IDEAL ČRN TROPSKI LES			
VELIKA DRSEČA GMOTA LEDU V GORAH								ŠPORTNI KLUB IZ MADRIDA KROJAŠKO ORODJE				ANTIČNA KRALJICA JUDEJE	MOČVIRSKO RASTLINJE
IME PREVAJALKE ŽGUR						NADUTOST, NAPIH- NJENOST							
LUKA IN LETALIŠČE V MAROKU					LEVI PRITOK TIBERE V ITALIJI	IRSKA RE- PUBLIKAN- SKA ARMADA	HROŠČ ROGAČ ŠPANSKI BAROČNI SLIKAR						
OBRAT TEKSTILNE INDUSTRIJE									IME FIZIKA BOHRA				
PODROBEN NAČRT POTOVANJA									NEMŠKO: ON	SLOVENSKI PISATELJ IN PESNIK (JOŽE)			
SPREMINJA- NJE PODATKOV V KODE										DEL GLAVE			
VRSTA TROPSKE PALME						STOTINKA NORDU- SKE KRONE				ŠTAJERSKI IZRAZ ZA TELICO			SESTAVIL JOŽE PETELIN

Sudoku (japonsko 数独: sūdoku) je logična ugananka, katere cilj je zapolniti kvadratno mrežo, po navadi velikosti 9×9 , s števíli od 1 do 9. Vsako število se lahko pojavi točno enkrat v vsakem stolpcu, vsaki vrstici in vsakem manjšem kvadratu, velikosti 3×3 . V mreži so nekatere številke že vpisane. Za rešitev uganke je potreben logičen razmislek in malo potrpežljivosti, pri težjih pa tudi nekoliko kombinatorike oziroma poskušanja in vračanja.

21648957

784512689

589673217

9617852

32951876

857246193

198367425

473125968

625897431

			7	6		5		
8	9						4	
	2			9			6	
3					2			8
	4		1	5		2	7	
		5					9	
		2	3		9			5
6	8			1				4
					7	9		

Rešitev križanke:

VCIREROVKARE

MELEENVRIDOK

JONSVARINILTI

STEINVCATINTKAT

RSOCTKLETSAT

TSNBSOAVETA

TAVALRKINDELT

RORVOTKOTPRAVL

AVIRADMA

AEKKE

PSOPI

ROUR

SNSATV

RMORTR

APARSO

Naše ptice, povezovalna nit Likovne kolonije 2019 v ZLD Novo mesto

V Zvezi lovskih družin (ZLD) Novo mesto smo že drugič organizirali likovno kolonijo, na katero smo poleg lovcev slikarjev povabili tudi dolenske slikarje, ki se povezujejo v več slikarskih društvih. Pri organizaciji nam je izdatno pomoč nudil **Brane Praznik**, član Lovske družine (LD) Velika Loka, ki tudi sicer vodi društvo likovnikov v Trebnjem. Na razpis, ki smo ga pripravili skupaj, se je prijavilo kar 30 slikarjev. Žal so nekateri lovci, ki se z risanjem ukvarjajo že veliko let, razpis spregledali. Kljub temu smo bili zelo zadovoljni z udeležbo.

Zbrali smo se 7. septembra 2019. Slikarjem smo priskrbeli platna z okvirji in čudovit prostor pri lovskem domu **LD Velika Loka** na Primskovem. Po uvodnem pozdravu tajnika ZLD Novo mesto **Staneta Gabrijela** in soorganizatorja Praznika smo slikarjem predstavili ekipo, ki naj bi skrbela za njihovo nemoteno delo in dobro počutje. Praznik je udeležencem kolonije povedal tudi nekaj o pogojih dela na likovni koloniji. Slikarje je prišel pozdravit tudi starešina omenjene lovske družine **Sandi Bregar**,

Udeleženci Likovne kolonije 2019 v ZLD Novo mesto

Umetniška dela, ki so nastala v času likovne kolonije.

gospodar lovskega doma **Franci Lavriha** pa nam je velikodušno odprl vrata doma.

Povezovalna nit slikarske kolonije so bile ptice Slovenije, za kar smo umetnikom pripravili tudi kakovostne predloge. Nekateri so ustvarjali po spominu. Kako čudoviti izdelki so bili na ogled! Ob koncu smo vse slike razstavili pred panojem z napisom 2. Likovna kolonija ZLD Novo mesto. Ko smo likovnikom povedali o namenu kolonije in naši lovski dobrotelnosti, kjer zbiramo de-

nar za pomoči potrebne, so z veseljem podarili svoje slike v ta namen.

Udeležence smo pogostili s pravim lovskim golažem. Zaključek s prijetnim druženjem je sklenil »kralj živali« s cvičkom, kot je

pri nas na Dolenjskem že skoraj tradicija. Slikarji so bili navdušeni, prav tako tudi mi. V prihodnje bomo kolonijo še organizirali, slikarji pa so potrdili udeležbo že vnaprej.

Umetniška dela so bila in še

bodo na ogled na več lokacijah (prostori ZLD Novo mesto, **Lovska zveza Slovenije in Zdravstveni dom Trebnje**). Počlašeni smo, da lahko tudi lovci pokažemo širši javnosti, s čim se ukvarjamo, kadar ne opravljamo našega glav-

nega poslanstva. Na kulturnem področju je lovstvo na Dolenjskem v zadnjih dveh desetletjih naredilo izjemno velik korak. Ponosni smo na naše delo.

Stane Gabrijel

Zeleni most – Ribnica 2019

Društvo likovnega ustvarjanja (DLU) Ribnica je letos v sodelovanju z **Zvezo lovskih družin Kočevje in Lovsko družino (LD) Ribnica** pripravilo likovno kolonijo **Zeleni most – Ribnica 2019**. Projekt Zeleni most je bil prvič leta 2017 v Novem Kotu v **Občini Loški Potok**, lani smo ga organizirali v Sodražici, letos pa v Ribnici.

Udeleženci so se zbrali v petek, 26. julija, v Ribnici, kjer sta prisotne pozdravila predsednik DLU Ribnica **Branko Žunič** in predsednik ZLD Kočevje **Branko Zlobko**. Zatem je bil ogled razstavljen keramike, ki je nastala na keramični delavnici v Grčaricah. Nato pa je sledilo odkritje kipa evropskega losa, ki je simbol oziroma predstavlja absurdnost ponovnega naseljevanja živali, ki so nekoč živele na tem območju.

Rdeča nit **Zelenega mostu** je likovna kolonija, ki je letos potekala v Otavicih in okolici Ribnice. Udeležilo se je je 23 likovnih ustvarjalcev iz Ribnice, Kočevja, Ljubljane, Kranja in drugih krajev Slovenije, ki so od 26. do 28. julija ustvarjali na temo narave in zelenih mostov. Poleg že omenjene Gayatri Horvatove so ustvarjali še **Peter Polončič**

V okviru projekta Zeleni most so odkrili kipev evropskega losa, ki je simbol oziroma predstavlja absurdnost ponovnega naseljevanja živali, ki so nekoč živele na tem območju.

Ruparčič, Marija Klančar – Bonca, Milica Koštrun, Amalija Janša, Željko Vertelj, Francka Dejak, Marta Tekavec, Edith Kopač, Breda Žunič, Martina Starc, Vladimira Klun Žerjav, Janez Ovsec, Ludvik Kos, Neva Vranešič Virant, Lilijana Čuček, Kostja Virant, Alenka Klemenčič, Lojze Kalinšek, Maja Čemažar, Slavko Čučura, Nataša Fir Čučura in Branko Žunič.

Sobota, 27., in nedelja, 28. julija, sta bila dneva, namenjena ustvarjanju. Likovniki so ustvarjali v različnih tehnikah – olje,

akvarel, akril – na slikah pa smo lahko opazovali naravo, živali, cvetje, skratka različna in raznolika dela. Ena od udeleženk se je lotila celo šivanja, druga pa se je posvetila klekljanju. V soboto so se likovnikom pridružili še otroci, sedem se jih je zbralo na delavnici, kjer so risali in slikali, izdelovali nakit iz različnih materialov, skratka imeli so se lepo, tako da so nekateri vztrajali ves dan. Likovno dogajanje se je končalo v nedeljo popoldan s priložnostno razstavo. Predsednik DLU Ribnica Žunič se je ustvarjalcem zahvalil za udeležbo, predsednik

ZLD Kočevje Zlobko pa je podelil Koštrunovi, Vranešič Virantovi in Ovscu zahvalo Lovske zveze Slovenije (LZS) za pomemben prispevek pri razvoju kulture in ohranjanju narave.

V sklopu letošnjega projekta **Zeleni most** je bila 27. julija v Ribnici tudi okrogla miza na temo sobivanja z zvermi. Poleg predsednika DLU Ribnica Žuniča in predsednika ZLD Kočevje Zlobka so se je udeležili še župan Občine Ribnica **Samo Pogorelec**, podžupan Občine Sodražica **Andrej Pogorelec**, predstavnik Turistične zveze Slovenije **Jože Prah**, predsednik LZS mag. **Lado Bradač**, predstavnik LD Ribnica **Miran Bartol** in dr. **Ivica Križ** iz hrvaškega Lovskega društva Tetrijeb Čabar. V uvodu je predsednik LZS mag. Bradač predstavil organiziranost lovstva v Sloveniji, Prah pa je spregovoril o turizmu v naravnem okolju. Po zaključku okrogle mize so si udeleženci pred **Rokodelskim centrom Ribnica** ogledali razstavo **Irene Gayatri Horvat** z naslovom *V gozdu spominov*. V okviru projekta **Zeleni most** je bila v cerkvi sv. Štefana v Ribnici Hubertova maša, ki jo je organizirala ZLD Kočevje in je bila čudovito vpletena v dogajanje ter prijetna izkušnja za udeležence.

Branko Žunič

LD Bogojina obeležila 20 let Hubertovih maš

Lovska družina (LD) Bogojina je skupaj z Župnijo Bogojina v nedeljo, 18. avgusta, v idiličnem naravnem okolju pri lovskem domu pripravila 20. jubilejno Hubertovo mašo za žive in pokojne lovce. Maše in lovskega dogodka se je udeležilo veliko lovcev iz LD Bogojina in sosednjih lovskih družin (**LD Prosenjakovci, LD Mlajtinci, LD Moravci, LD Dobrovniki**), **Lovišča s posebnim namenom Fazan Beltinci** ter obiskovalci od blizu in daleč. Maše so se udeležili tudi lovci iz precej oddaljene **LD Moravče**. Prišla sta tudi podžupan Občine Moravske Toplice **Andrej Baligač** in predsednik Zveze lovskih družin Prekmurje **Ludvik Rituper**.

Jubilejno, 20. Hubertovo mašo je daroval župnik Stanislav Zver (levo) ob somaševanju duhovnika Alojza Benkoviča.

Pred začetkom svete maše je vse zbrane pozdravil novi starešina LD Bogojina **Ambrož Pušnik**. Dejal je, da je 33 članov zelene bratovščine – lovcev in ena lovka ponosnih, da že toliko let pripravljajo Hubertove lovske maše. Tako se lovci LD Bogojina in drugi sodelujoči lovci zberejo vsako leto v čudoviti »katedrali« pri lovskem domu, da se zavetniku lovcev, **sv. Hubertu**, zahvalijo, ker vseskozi bdi nad njimi in jih varuje pri lovu. Hkrati se spominijo preminulih lovcev, ki so orali ledino pri postavitvi temeljev lovske družine in Hubertovih maš.

Hubertovo mašo je daroval župnik Župnije Bogojina **Stanislav Zver** ob somaševanju duhovnika **Alojza Benkoviča**, ki je član lovske družine. Domači župnik se je zahvalil članom zelene bratovščine, jim čestital za jubilejno

Hubertovo mašo in jim zaželel, da bi še naprej znali spoštovati naravo in dihati z njo. Lovci so ob tem jubileju daritveni oltar okrasili z zelenjem in lovskimi trofejami. Mašno daritev so obogatili **cerkveni mešani pevski zbor Župnije Bogojina** in člani **Kulturno-umetniškega društva (KUD) Prekmurški rogisti**.

Podelili so tudi nekaj odlikovanj in zahval. LD Bogojina je

zahvalne listine podelila Župniji Bogojina, **Občini Moravske Toplice**, **Prostovoljnemu gasilskemu društvu Bogojina**, ZLD Prekmurje in KUD Prekmurški rogisti. Jubilejni znak za 40 let članstva v lovski organizaciji je dobil **Jožef Črni**. Zlati znak za lovske zasluge je šel v roke **Jožefa Maučeca**, **Franca Gjereka**, **Vladimirja Kolmana**, **Josipa Lutharja** in **Jožefa Horvata**. Znak

za lovske zasluge pa so prejeli **Marjan Rituper**, **Alojz Benkovič**, **Martin Cipot**, **Jožek Horvat**, **Luka Kosaber**, **Milan Ošljaj ml.**, **Branko Medved**, **Jože Petric**, **Ambrož Pušnik**, **Jože Bovha**, **Domen Slavič**, **Jožefa Sakovič** in **Tadej Pušnik**.

Ob tej priložnosti je Baligač, podžupan Občine Moravske Toplice, čestital lovski družini za 20 let prehojene poti pri orga-

nizaciji Hubertovih maš. V imenu ZLD Prekmurje se je predsednik Rituper lovcem zahvalil za vsakoletno kulturno lovsko prireditev in poudaril, da imajo slovenski lovci bogato lovsko kulturo ter da ohranjajo lovske šege in običaje. Na kulturni lovski prireditvi so lovci vse pogostili z lovskimi specialitetami, manjkala ni niti domača glasba.

Bojan Žerdin

Hubertovi maši v Mežiški dolini

Na Slovenskem so bile prve Hubertove maše in srečanja s kmeti že kmalu po vojni za Slovenijo, v kateri smo svoj pečat pustili tudi mnogi slovenski lovci. Lovske maše ter razna srečanja in druženja so zagotovo še bolj povezali lovce in utrdili prijateljske vezi s kmeti in drugimi ljubitelji zelene bratovščine ter lovske kulture. Tudi v Mežiški dolini, kjer je leta 2004 prvo lovsko mašo pripravila **Lovska družina (LD) Peca - Mežica**. V

Foto: Franc Rotar

Lovskogojitveni bazen Črna je za vse udeležence črnjanske lovske maše, bilo jih je največ doslej, pripravil obilno lovsko malico.

vijo kaj za pod zob in kozarček dobrega vina. Menijo namreč, da je treba »koteljsko jagarsko« gostoljubno tradicijo negovati, kot že devet let negujejo lovsko mašo! Še več lovcev in kmetov se je udeležilo piknika pri lovskem domu na Kogovskem, ki je vedno privlačen tudi zaradi bogatega srečelova, strelskih tekem in drugih iger. Udeležila sta se ga tudi podpredsednik KPL Celovec **Franc Hirm** in njegova žena Štefka. Da na pikniku ni bil nihče lačen in ne žejen, je s svojo kuharsko in strežno ekipo poskrbel gospodar lovskega doma **Dušan Merkač**.

Črnjanski lovskogojitveni bazen je svojo prvo lovsko mašo pripravil leta 2015. Takrat jo je daroval lovcem zelo naklonjeni domači župnik mag. **Anton Vrisk**, ki je žal že pokojni. Tako je letošnjo Hubertovo mašo, ki je bila v nedeljo, 15. septembra, v cerkvi sv. Ožbolta v centru Črne, daroval novi domači župnik **Robert Sekavčnik**, sicer rojen Prevaljčan; posvečena je bila pokojnim in živim lovcem iz **LD Bistra**, **LD Koprivna - Topla** in **LD Pogorevc**. Tamkajšnji »jagri« se dobro zavedajo, da so tudi lovske maše ob vznožju Matjaževe Pece postale tradicionalne in del njihove kulture. Letošnja je bila sploh pestra in zanimiva. Lepo petje črnjanskega cerkvenega zbora, melodije lovskih rogistov **LD Muta**, lovske pesmi **Stanka Grla**, oponašanje jelenjega rukanja, ki so ga iz narave v cerkveni hram prenesli »rukači« domačega društva za ohranjanje lovske kulture, izbrane besede predsednika Švaba in črnjanske županje mag. **Romane Lesjak** so še polepšali mašo. Tudi letos so bili vsi udeleženci črnjanske lovske maše deležni obilne lovske malice. Divjačinski golaž so skuhali na **kmetiji Šumah** v Podpeci, kjer sta doma mežiška lovca **Anzi in Rok Praper**. Za dobrote za žar in peko pa je poskrbel koroški zamejski slovenski lovec, kmet, mesar in črnjanski »rukač« Hirm.

Franc Rotar

Foto: Franc Rotar

Udeleženci koteljske lovske maše se tradicionalno radi postavijo pred objektiv pod mogočno lipo na Šartneku.

cerkvi sv. Lenarta na Platu se je je udeležilo več kot 150 krajanov in domačih lovcev. Tam zaradi objektivnih razlogov letos maše ne bodo organizirali.

V Prežihovih Kotljah je leta 2010 prvo lovsko mašo organizirala **LD Prežihovo - Kotlje**. Takrat marsikateri tamkajšnji lovec ni bil najbolj navdušen nad mašo, za katero je dal pobudo in jo tudi lepo organiziral takratni starešina **Milan Košeljn**. Dandanes lahko brez zadrege napišemo, da tudi tamkajšnje maše povezujejo

lovce in kmete ter da so postale del lovskega življenja in kulture v tistih krajih. To je bilo opaziti zadnje junijsko nedeljo, ko je lovska družina v okviru letošnjega srečanja s kmeti in krajanji lepo pripravila tudi lovsko mašo. V podeželski cerkvi sv. Mohorja in Fortunata na Šartneku nad Kotljami (z letnico 1100) je mašo daroval ravenški župnik **Alojz Bek**, ki je v svoji pridigi poudaril, kako veliko vlogo imajo lovci pri varovanju narave, divjadi in skrbi za bližnjega. Z lovskimi pesmimi

so jo popestrili pevci domačega lovskega okteta. Zbrane krajanje, kmete in lovce, med katerimi smo opazili tudi novega predsednika Kluba prijateljev lova (KPL) iz Celovca **Janeza Kaiserja** z družino, je s pozitivnimi in zahvalnimi besedami nagovoril tudi **Anton Navodnik**, starešina LD Prežihovo - Kotlje. Ob podeželski cerkvi nad Kotljami stoji druga največja koroška lipa. Pod njeno mogočno zeleno krošnjo se lovci radi družijo s svojimi podporniki. Gostoljubni kot so, vsakič pripra-

Lovska ekskurzija lovcev LD Starše

V soboto, 7. septembra 2019, so se člani **Lovske družine (LD) Starše** v zgodnjih urah s svojimi partnerkami odpravili na lovsko ekskurzijo po Sloveniji. Z avtobusom so najprej odpotovali v Bistvo pri Vrhniki, kjer so si ogledali **Tehniški muzej Slovenije**, v katerem sta med drugim tudi lovski muzej in muzej starih vozil.

Po malici iz nahrbtnika so se odpravili v **Park vojaške zgodovine Pivka**, kjer so si prav tako ob dobrem vodniku ogledali vojaški muzej. Mlajši so spoznali vojaško orožje, najbolj zadovoljni pa so bili starejši obiskovalci, ki so obudili spomin na čas, ko so sami služili vojaški rok v nekdanji **Jugoslovanski ljudski armadi** ali ob prehodu v našo samostojno državo.

Nato so se štajerski lovci odpe-

Foto: Irena Štanič Malek

Med lovci in njihovimi partnerkami je še vedno pogost pogovor o zelo dobro pripravljenem izletu, ogledu muzejev in tovariškem srečanju s prijatelji iz LD Zemon.

ljali do lovske kočice **LD Zemon** v Dolenje pri Jelšanah. Sprejem za člane LD Starše je organiziral starešina **Danijel Saftič** s člani LD Zemon. Skupaj so se družili pri kosilu, med katerim so potekali živahni pogovori. Gostitelji so

se res zelo potrudili, naš starešina pa je v zahvalo izdelal darilo z lovskim motivom in se zahvalil za prijeten popoldan, preživet v njihovi lovski koči.

Sledila je vrnitev v Starše, brez postanka na Trojanah pa ni šlo.

Pozno zvečer so se starški lovci zadovoljni vrnili pred lovski dom z mislijo in željo, da bodo prihodnje leto ponovno odpotovali na izlet.

Marjan Malek

Lovkina kolumna:

Na novega leta dan mora biti lovka prva v lovišču

skke družine, Lovska zveza Slovenije, javni zavodi ter območno združenje upravljavcev lovišč in lovišč s posebnim namenom, združenih v lovskoup-ravljavskem območju). Moj lovski tovariš Dušo pravi, da smo ženske preveč čustvene. Preveč jezne. Preveč vesele. Preveč cmerave. Mogoče.

Ampak tudi to rabimo v lovskih vrstah. To široko paleto čustev. No, mene je nekoč en kinološki sodnik, ki je prišel na lovsko-kinološko prireditev, zamenjal za čistilko. Pač sem čistila lovsko kočico. Fajn. Ta čistilka pa tudi lovi. Po lovu pa tudi čisti. Orožje. Puška negovana, z lovskim blagrom okovana.

Ženske v lovskih vrstah kot odraz naše emancipacije? Ne bi se spuščala tako daleč. Odgovor na to vprašanje je podoben kot odgovor na vprašanje: »Je boljše imeti psa ali psico?« No, odgovor je: »Ovisno, kaj rabiš/odvisno, kako dela/odvisno, kakšen ima

značaj in nenazadnje odvisno, na kaj naletiš.« ☺

Je pa znano, da ženske marsikaj vemo in smo tudi lovsko razgledane! No, tako ... Naj vam lovka zdaj pove, da je bil nekoč uplenjen tudi jelen šestinšestdeseterak. 66. Ne, ni napaka. Šest-inšest-deset-erak. Jup. Zbirka lovskega dvorca Moritzburg pri Dresnu v Nemčiji – tam imajo razstavljenega jelena šestinšestdeseteraka. Aha. Lovska? Kakorkoli, sami se prepričajte – pogledite v knjigo Jelenjad, biologija in gojitev iz leta 1992 in odprite na strani 180. Tam je opisan kot način lova lansiranje – pritisk jelena s pomočjo oprčnega psa – barvarja. Naj Vam lovka še zadnjič postavi provokativno vprašanje, saj je žal to moja zadnja kolumna. No, tako: Lovci mora biti čuvaj narave, slediti mora lovski pravičnosti. Pa ji res? Nam starokopitnost na nek način tudi onemogoča lovsko pravičnost? Lov na divjega prašiča v mesečini. Lovci, puška,

prašiči, mesečina. Pok! Uplen. Kaj si uplenil? Si dobro ocenil? Je to lovsko pravično? Ali bi bilo bolj pravično, če bi uplenil z nočno optiko? Pogledaš, oceniš, upleniš. Brezsvinčni časi. Monolitne krogle. Ja? Ne? Le čevlje sodi naj kopitar. V novem letu čim več debatirajte na to temo. Enega glasu ni slišati, več glasov pa je že zbor.

Novo leto. Čas za razmislek. Zamislite si, da se ukine dosedanja način lova ... Ni šans, da še loviš. Bi pozabili na prastare zamere? Bi lahko naredili korak naprej? No, pa ga naredimo! V slogi je moč. Pazite, kaj boste počeli na silvestrovo. Stara vraža pravi, da moramo na silvestrovo jesti prašiča, ker rije z rilcem naprej. Ta ista vraža odsvetuje perutnino. Zato, ker simbolično to predstavlja, da sreča odleti. Ok, to je prva različica. Druga je ta, da kokoši praskajo po zemlji nazaj in se vračajo nazaj. Ženska sita, nikdar ni srdita. ☺ Če na novega leta dan prva v hišo vstopi ženska, to prinaša nesrečo. Samo pri lovcih je ravno obratno. Če novega leta dan v lovišče prva vstopi lovka, bo boginja Diana to leto še posebej hvaležna lovci. Drage lovke, bodite prve v lovišču na novega leta dan! ☺ Jaz bom šla s sestro Nastjo ter terierjema Sittijem in Šmajšom en krog po lovišču. Dober pogled!

Maja B.

P. S.: Hvala vsem lovskim tovarišem in pasjim prijateljem za neprecenljive lovске dogodivščine. Vsem bralcem pa srečno in zdravo 2020! ☺

LOVSKE OSEBNOSTI

IVAN HRIBAR

*Politik, ljubljanski župan, bančnik, diplomat
Kraljevine SHS in prvi predsednik slovenske
lovske organizacije*

Ivan Hribar (1851–1941) sodi med pomembne slovenske osebnosti novejšje zgodovine. Vse življenje je bil bančnik in je dolga leta služboval v banki Slavija, s katero je upravljal češki kapital. Kot uslužbenec v eni izmed največjih bank v habsburški monarhiji je služboval v bančni centrali v Pragi in v podružnicah v Ljubljani, Brnu, Trstu in na Dunaju. Leta 1876 se je ustalil v Ljubljani, kjer je kmalu postal vodja oziroma direktor podružnice, kar je bil vse do leta 1919, torej dobra štiri desetletja. Kot direktor banke je postal tudi predsednik upravnega odbora narodne tiskarne in je lahko vplival na uredniško politiko *Slovenskega naroda* in tednika *Slovenec*, ki ga je sam pomagal ustanoviti. V obeh primerih je bil Hribar nosilec liberalnih in panslovanskih idej ter je pogosto prihajal v konflikt z drugo katoliško (klerikalno) stranjo, na primer tedaj, ko je dal pobudo za ustanovitev slovenske univerze.

Med letoma 1896 in 1910 je bil ljubljanski župan in je zaslužen za popotresno obnovo Ljubljane. Njegove zadnje izvolitve cesar **Franc Jožef I.** ni potrdil. Med letoma 1907 in 1911 je bil tudi poslanec avstrijskega državnega zbora. Pred prvo svetovno vojno je bil med vodilnimi predstavniki neoslavizma. V Jugoslaviji je bil najprej od leta 1919 do leta 1921 veleposlanik v Pragi, nato od leta 1921 do leta 1923 pokrajinski namestnik za Slovenijo in nazadnje od leta 1932 do leta 1938 jugoslovanski senator. Iskren slovenski domoljub je ostal vse do smrti 18. aprila 1941. Tistega dne je zavrnil okupatorjev predlog, da bi ponovno prevzel ljubljansko županstvo in se je ovit v jugoslovansko zastavo raje vrgel v Ljubljano.

Portret Ivana Hribarja slikarke Ivane Kobilca, ki ga hrani Mestni muzej Ljubljana.

Hribar je kot velika javna in politična avtoriteta odločno podprl ustanovitev **Slovenskega lovskega kluba** in na prigovarjanje dr. **Ivana Lovrenčiča** tudi prevzel njegovo vodenje, kar je v politično nasprotnem klerikalnem taboru povzročilo ostro negotovanje in celo javno posmehovanje na Hribarjev račun. Časopis *Slovenec* je poročal o ustanovitvi Slovenskega lovskega kluba v članku z naslovom *Klub ali Slovenska gospodarska stranka za zajce*. Med drugim je poročevalc zapisal, da se »razume, da oseba Hribarjeva vsakemu našemu somišljeniku zapira pot v ta klub. Ti politični lovci niso imeli sreče, pa jo tudi v bodoče ne bodo imeli. Slovenski gospodarski stranki pa ostane slava, da je svoje gospodarsko delo in rešitev kmata pričela z – obrambo zajca«¹.

Hribarjevo predsedovanje slovenski lovski organizaciji je pripomoglo k njeni prepoznavnosti v javnosti in predvsem k njenemu ugledu in veljavi, ko je bilo to najbolj potrebno. Sam te vloge nikoli ni javno posebej izpostavljaj. V lovskih krogih je bil izredno spoštovan zaradi javnega ugleda in narodne pokončne drže. Ob njegovi 70-letnici mu je vodstvo **Slovenskega lovskega društva** v posebni javni čestitki v *Slovenskem narodu* izreklo priznanje za podporo pri nastajanju slovenske lovske organizacije. »Vpletamo te v zeleno smrekovo vejico, ki ne zbada in ne ovne, kakor ne ovne naš spomin na one lovske lepe čase, ko si kot prvi naš predsednik leta 1907 popeljal naše društvo v slovensko javnost. Tebe, pravo lovsko korenino sedem križev ni upognilo; krepka ti je hoja in ne trese se ti roka, v naših prednjih vrstah še stoji.«² Hribarjeva vloga pri nastajanju slovenske lovske organizacije je vredna tehtnejše zgodovinske obdelave. A eno je na dlani – brez njega bi se lovske melodije na Slovenskem igrale na »druge strune«.

Pripravi: dr. Marjan Toš

¹ *Slovenec*, XXXV., št. 240, Ljubljana 17. oktober 1907, str. 3

² *Lovec*, VIII., Ljubljana 1921, 310.

OKUSI NARAVE

Dušena jed
iz polhov
s polento

Za tri do štiri osebe potrebujemo:

- ☑ 850 g očiščenih polhov
- ☑ sol
- ☑ poper
- ☑ 5 žlic olja
- ☑ večje čebulo
- ☑ lovorov list
- ☑ žličko timijana
- ☑ nekaj nageljnovih žbic
- ☑ limonino lupino
- ☑ 100 g rdečega korenja, 100 g rumenega korenja, 50 g gomolja zelene, malo pora
- ☑ 2 žlici moke
- ☑ žlico paradižnikove mezge
- ☑ žlico paprike v prahu (lahko tudi polostro ☺)
- ☑ 20 ml jabolčnega kisa
- ☑ 3 dl rdečega vina
- ☑ ½ žličke ostre gorčice
- ☑ žličko gob v prahu
- ☑ 30 ml konjaka
- ☑ polento

Očiščene in oprane polhe razrežemo na koščke. Pripravimo marinado iz decilitra vina, v katero dodamo še lovorov list, timijan, limonino lupino in nageljnovke žbice. Dodamo meso, posodo pokrijemo in pustimo v hladilniku dve uri.

V posodi na olju popražimo zrezano čebulo in dodamo meso, ki ga večkrat obrnemo, da se malo opeče. Poprašimo z moko, premešamo, dodamo papriko in paradižnikovo mezgo, prilijemo kis in zalijemo s preostalim vinom ter prevremo. Zelenjavo, ki smo jo predhodno narezali na tanke kolobarje, dodamo mesu. Jed se v pokriti posodi na manjši temperaturi duši 25 minut. Če je pregosta, jo lahko zalijemo z juho, dodamo gorčico in žličko gob v prahu, premešamo, prilijemo konjak in pokuhamo še nekaj minut.

Zraven se odlično poda polenta.

O koruzi: Izvira iz divje koruze, ki je rasla v višavju Andov. V Evropo jo je pripeljal Kristof Kolumb, počasi se je razširila po vsem svetu, v 19. stoletju so jo gojili tudi na območju Slovenije. Koruza vsebuje vitamine in minerale, pomaga pri prebavi in rednem odvajanju. Je tudi dobra izbira za ljudi, ki se izogibajo glutenu, velika količina folne kisline pa je dobrodošla v prehrani nosečnic.

Ponudimo z veliko žlico ljubezni in spoštovanja do hrane in živali!

Žan in Eva

28. junija 2019 smo se na kranjskogorskem pokopališču poslovili od častnega občana Kranjske Gore in častnega člana LD Kranjska Gora **Vida Černeta**, ki je umrl 24. junija 2019.

Vid Černe se je rodil 5. marca 1926 in je vse življenje preživel v rojstni Kranjski Gori. Po izobrazbi strojni tehnik je sam zase dejal, da je zrasel v kmečki družini, kjer so mu bili zgled delavni starši, zato se je počutil predvsem kmeta, pa tudi žičničarja, saj je svojo delovno dobo preživel na kranjskogorskih žičnicah.

V domačem kraju je pustil velik pečat na mnogih področjih: v turizmu, pri izgradnji žičnic na Vitranc, v kmetijski in agrarni skupnosti, lokalni samoupravi, v civilni zaščiti ... Od leta 1945 je bil član gasilskih vrst, kjer je prejel vrsto odlikovanj.

Veliko je tudi pisal; lahko bi naštel več kot 70 objavljenih člankov. Izdal je nekaj knjig o domačem kraju, lovstvu, turizmu idr. Naše jmo nekaj naslovov: Borovška vas (monografija o Kranjski Gori), Divji lovci (raubišči) in Borovška vas, Cvet arnike v šopku domačih zgodb, Naš sosed Vitranc, Kapljice (pesniška zbirka) ... Kot odličan fotograf je pripravil dve fotografski razstavi: Tu smo doma in ob 90-letnici Turističnega društva Kranjska Gora.

V LD Kranjska Gora je vstopil pred 66 leti, 19. marca 1953. Leto pozneje je opravil lovski izpit. Od leta 2006 je bil častni član naše lovske družine. V dolgem obdobju je v lovski družini opravljal praktično vse funkcije od tajnika do starešine; sedem let je bil starešina lovske družine Kranjska Gora, devet let v upravnem odboru Zveze lovskih družin Gorenjske in član Odbora za založniško dejavnost Lovske zveze Slovenije.

Poleg številnih priznanj, ki jih je prejel za svoje kulturno udejstvovanje in javno delo, je prejel tudi lovska odlikovanja: znak za lovske zasluge, dve priznanji območne lovske zveze, red za lovske zasluge II. in III. stopnje, več družinskih priznanj, vključno s srebrno in zlato plaketo.

Otožni zvoki lovskih rogov bohinj-skih rogistov so na njegovem pogrebu 28. junija naznanili, da Vida ni več. Ostal je samo hvalažen spomin nanj in zahvala za vse, kar je naredil dobrega za naše lovstvo.

LD Kranjska Gora – M. J.

»Kaj znanec že zasula je lopata! Odprta noč in dan so groba vrata.« Vedno znova nas Prešernovi verzi spominjajo na minljivost našega gostovanja na tem svetu.

LD Dobrnič je 14. julija izgubila svojega dolgoletnega člana **Staneta Kovačiča** iz Železnega pri Dobrniču.

Rodil se je 25. maja 1936 doma v Železnem, kjer je tudi vse življenje prebival. Za lovstvo se je navdušil že kot mlad fantič. Njegov sosed je bil namreč legendarni lovec, ki so ga po domače klicali Zlečen, pa tudi žena Danica, s katero je ustvaril čudovito družinico s hčerjo

in dvema sinovima, je izhajala iz lovske družine.

V zeleno bratovščino se je vključil 21. marca 1963 in takoj poprijel za delo, ki ga takrat ni manjkalo. Kot zidar samouk je sezidal lovski dom in vse objekte okoli njega. Izvoljen je bil v upravni odbor in leta 1967 prevzel funkcijo gospodarja, ki jo je opravljal vse do leta 1980, ko je bil izvoljen v disciplinsko razsodišče. Leta 2004 je začel delovati v nadzornem odboru, v katerem je bil član do svoje smrti. Od leta 1978 do 1982 je bil član disciplinske komisije pri Zvezi lovskih družin Novo mesto. Vsa leta od razvija prapora naprej je bil družinski praporščak, zadnja leta, ko je dobil pomoč mlajših, pa je bil častni praporščak.

Za veliko delo, ki ga je opravil v lovstvu, je bil odlikovan leta 1977 z znakom za lovske zasluge, leta 1986 z redom za lovske zasluge III. stopnje, leta 1996 z redom za lovske zasluge II. stopnje in leta 2006 z redom za lovske zasluge I. stopnje. Jubilejni znak za 50 let članstva v lovski organizaciji je dobil leta 2014. Prejel je tudi številna priznanja in plakete lovske družine in sosednjih društev.

Lovci smo ga poznali po pridnosti, predvsem pa po njegovi skromnosti in prijaznosti. Človeku je pomagal, če je le mogel in če bi bili vsi ljudje na svetu taki, kot je bil on, ne bi bilo vojn in preprirov.

Zbor pred Stanetovo hišo, kadar smo nameravali loviti v Liscu, kjer je imel tudi sam vinograd in zidanico, je bil posebne vrste praznik. Zjutraj kava, čaj, svež zavitek in še kaj, po lovu pa malica pred zidanico – nepozaben spomin nanj. Ko je bil Stane lovovodja, je bil lov v Liscu večinoma zelo uspešen.

Zadnjič so mu strelili iz pušk in lovski rogovi Podgurskih rogistov oznanjali slovo na dobrniškem pokopališču, kjer smo se poslovili od njega. Lovski tovariš Tone Perpar mu je ob lepo opravljenem pogrebnem obredu izrekel besede slovesa, besede, ki so sporočale bolečino ob izgubi dragega tovariša. Če bi zago-rele lučke v vseh hišah in poslopjih, kjer je Stane zidal in pomagal ljudem, bi žarela vsa dolina, pa ne samo njegova, tudi druge.

Ženi Danici, hčeri Danici, sinovima Petru in Stanku z družinami, vnukom in pravnikom ter drugim sorodnikom izrekamo globoko sožalje in naj vsi vedo: Stane Kovačič je bil samo eden in edini, slava in hvala mu.

LD Dobrnič – S. G.

Narisal: Milen Samar

Lovce Lovske družine (LD) Vinski vrhovi Miklavž je 9. oktobra 2019 presenetila slaba novica, da nas je zapustil dolgoletni član **Anton Novak st.**, rojen 20.

julija 1952. Bolezen, s katero se je boril zadnja leta, je bila močnejša od njegove volje do življenja. Bil je lovec, velik ljubitelj narave in kmetovalec, ki mu je uspelo vzgojiti sina v vzornega člana zelene bratovščine.

Slovo je grenka bolečina, s katero se v svojem življenju srečujemo, ne da bi zanj vedeli vnaprej. Slovo od človeka, ki se preseli drugam ali odide v drugi kraj, je povsem drugačno kot tisto slovo, s katerim se od svojega prijatelja, znanca, tovariša, zakonca, poslovimo za zmeraj. Slovo na pokopališču pomeni slovo od nekoga, ki se poslavlja od tuzemeljskega bivanja. Ali se bomo z njim še kdaj srečali, je vprašanje z odgovorom osebne narave. V večini upamo, da se bomo še srečali tam nekje, za mavrico.

Anton je dopolnil 67 let in še ne tri mesece. Zmeraj zdrav, vesel in krepak. Krepkost in zdravje pa sta očitno minljivi stvari, pri enih z daljšo, pri drugih s krajšo dobo. Naš Tunč, kot smo ga klicali, je v kraju opravljal veliko del in stvari. Mi smo ga poznali bolj s tiste lovske strani. Med lovce je stopil leta 1978 v Miklavžu. Leto

pozneje je opravil tudi lovski izpit. Dodatna izobraževanja v lovstvu mu niso bila tuja, zadnje je opravil leta 2016. Bil je strelski sodnik, mentor, preglednik divjačine. Pa ne samo to, bil je strasten strelec na glinaste golobe in brez njega ni bilo strelske tekme. Ni šlo samo za prisotnost, šlo je za druženje in velikokrat je odnašal nagrade. Svoje veselje do lovstva in strelstva je prenesel na svojega sina, ki je uspešen lovec v naši lovski družini in nadaljuje očetovo tradicijo.

Tonček je bil tudi revirni vodja, strelski referent, član disciplinske komisije, član upravnega odbora, predsednik komisije za škodo. V več kot 40-letnem članstvu v lovski družini je funkcije večkrat opravljal zaporedoma.

Bil je prejemnik številnih družinskih priznanj. Lovska zveza Slovenije ga je odlikovala z znakom za lovske zasluge, zlatim znakom za lovske zasluge, redom za lovske zasluge III. stopnje in jubilejnim znakom za 40 let članstva v lovski organizaciji.

V zadnjih letih mu je zdravje začelo pešati. In tako kot zahaja dan, je pešalo njegovo zdravje, vse dokler ni padla noč. Na pogrebu je v imenu zbranih lovcev domače, pobratene in sosednjih lovskih družin govornik izrekel svojcem iskreno sožalje.

Naj mu boginja Diana v večnih loviščih nameni primerno stojišče.

Lovci LD Vinski vrhovi

Iz lovskih vrst so za vedno odšli:

Rado Sirk, LD Sabotin,
* 11. 5. 1950, † 5. 10. 2019.

Peter Špehar, LD Dragatuš,
* 2. 9. 1959, † 29. 9. 2019.

Franc Kidrič, LD Rogaška Slatina,
* 26. 2. 1943, † 7. 10. 2019.

Jože Gorjup,
LD Struge na Dolenjskem,
* 6. 7. 1936, † 12. 8. 2019.

Lino Comuzzi,
LD Tabor Dornberk - Branik,
* 7. 8. 1931, † 3. 10. 2019.

Ivan Bajc, LD Senožeče,
* 14. 3. 1953, † 18. 10. 2019.

Engelbert Završnik, LD Podkum,
* 21. 4. 1931, † 11. 7. 2019.

Jože Erlih, LD Gorjanci,
* 26. 2. 1955, † 27. 9. 2019.

Franc Mikulan, LD Gorjanci,
* 18. 8. 1960, † 18. 10. 2019.

Franc Medvešek, LD Izlake,
* 18. 3. 1939, † 4. 10. 2019.

Franc Kraner, LD Puščava,
* 25. 5. 1941, † 24. 10. 2019.

Ermin Galun, LD Slovenska Bistrica,
* 20. 4. 1955, † 16. 3. 2019.

Alojz Fišinger, LD Slovenska Bistrica,
* 21. 6. 1931, † 21. 5. 2019.

Ivan Kašman, LD Kapla,
* 6. 9. 1932, † 15. 10. 2019.

Alojz Avbar, LD Otočec,
* 28. 8. 1949, † 14. 10. 2019.

Marjan Grišin, LD Kočevje,
* 1. 8. 1951, † 25. 10. 2019.

Henrik Sahornik, LD Kungota,
* 15. 12. 1940, † 29. 9. 2019.

Umrlim časten spomin!

40 let LKD Gorenjske

Ob okrogli 40-letnici delovanja **Lovsko-kinološkega društva (LKD) Gorenjske** smo 31. avgusta 2019 v Športnem centru v Naklem organizirali proslavo z naslovom *Lovsko-kinološki dan*.

V uradnem delu programa so bili govorniki župan Občine Naklo **Ivan Meglič**, predstavnik Kinološke zveze Slovenije dr. **Maja Sušec** in predsednik LKD Gorenjske **Janez Nahtigal**, za kulturni program pa so poskrbeli operni pevec **Tomaž Štular**, **Rogisti Lovske družine Selca** in **Škofjeloški lovski pevski zbor**.

Aktualni predsednik društva Nahtigal je v svojem govoru predstavil delovanje društva v 40-letnem obdobju in posebej pozdravil ustanovne člane društva. Društvo je 20. januarja 1979 ustanovilo 52 članov, vodnikov psov, nekateri so bili tudi lastniki psarn. Trenutno je v društvu še 16 ustanovnih članov. V minulih 40 letih se je marsikaj spremenilo, predvsem pa bode v oči dejstvo, da si dandanes le redki mladi lovci nabavijo tudi lovskega psa, medtem ko se je *včasih veliko mladih lovcev* odločilo, da si bodo po opravljenem lovskem izpitu nabavili lovskega psa, je še poudaril Nahtigal in citiral prvega predsednika LKD Gorenjske: »V času ustanovitve društva je veljal slogan **Miloša Keliha**, *lovec brez psa je kakor jezdec brez konja*«.«

V štirih desetletjih delovanja društva so psi, katerih vodniki so bili kinologi, člani LKD Gorenjske, dosegli na razstavah, preizkušnjah in tekmovanjih mno-

Foto: Daniel Kirbus

Nov prapor LKD Gorenjske je razvil boter prapora Robert Markič.

LKD Gorenjske so doslej vodili naslednji predsedniki:

Miloš Kelih (1979–1983)
Jože Vester (1983–1987)
Jože Hauptman (1987–1991)
Alojz Mlakar (1991–2012)
Janez Nahtigal (2012–)

ga državna, mednarodna in tudi svetovna prvaštva doma in v tujini. V društvu se lahko pohvalijo tudi, da so psi njihovih članov postali državni, mednarodni oziroma evropski prvaki v delu. »Za vse te uspehe seveda ni zaslužno le društvo; največ zaslug pri tem imajo naši požrtvovalni vodniki, ki so s svojim delom pse vzredili, izšolali in kakovostno pripravili za te prireditve,« je še dodal.

Nahtigal se je v svojem premišljenem in resnem govoru, v katerem je poskušal čim bolj opisati stanje kinologije na Gorenjskem, tudi nekoliko pošalil: »40 let delovanja je kar dolga doba. Po zdajšnjem zakonu bi s tako dolgo

Foto: Daniel Kirbus

Številčna udeležba je dala proslavi gorenjskih lovskih kinologov še poseben pečat. Uradni in neuradni del proslave sta potekala v sproščenem vzdušju.

delovno dobo pridobili že pogoj za upokožitev. Upam, da bomo ob oceni našega dela imeli še naprej podporo članstva lovskih družin Zveze lovskih družin Gorenjske, darovalcev sredstev in sponzorjev.« Zahvalil se je za vso podporo v preteklosti in povedal, da je bodo v društvu veseli tudi v prihodnosti. Ob 40-letnici je društvo

šnega že skoraj pozabljenega dogodka iz bližnje in tudi daljne preteklosti. Take kinološke proslave in druženja so redka, so pa zato res toliko pristnejša in bolj doživetna. Prav pristnosti, spontanosti in doživetosti pa si želimo predvsem vsi lovski kinologi, in sicer tako v družbi kot v loviščih.

Vili Rakovec

Delo po strelu za nemške lovske terierje s podelitvijo CACT v LD Kapla

Pred več leti so bili lovci s Koroške znani kot uspešni vzreditelji in vodniki nemških lovskih terierjev. Udeleževali so se različnih tekmovanj za terierje in dosegali dobre rezultate v slovenskem in tudi takratnem jugoslovanskem merilu. Po osamosvojitvi Slovenije in ustanovitvi **Lovsko-kinološkega društva (LKD) Koroške** leta 2001 je leta 2003 LKD Koroške kot prvo državno preizkušnjo organiziral vsestransko uporabnostno preizkušnjo za terierje. Potem pa je med vodniki terierjev počasi začelo ugašati zanimanje za udeležbo na preizkušnjah po zahtevnosti višje stopnje, zato

tudi nismo kandidirali za takšne državne uporabnostne preizkušnje. Lani je na vzrejno preizkušnjo za pse jamarje v Krškem privedlo nemške lovske terierje več mlajših vodnikov s Koroške, ki so tudi izrazili željo za udeležbo na

uporabnostni preizkušnji v delu po strelu za nemške lovske terierje. **Tomaž Burazer**, predsednik Državne vzrejne komisije (DVK) za jamarje, je LKD Koroške seznanil z zanimanjem vodnikov in izrazil željo, naj bi uporabnost-

no preizkušnjo organizirali na Koroškem. V **LKD Koroške** so proučili vsa primerna lovišča. Kot najprimernejše se je izkazalo tisto v **Lovski družini (LD) Kapla**, ob njihovem lovskem domu, kjer je manj kot sto metrov od lovskega doma tudi večje Odamovo jezero, tako da je mogoče vse zahtevane discipline opravljati v bližnji okolici. Po nekaj usklajevanjih med DVK za jamarje, LKD Koroške in LD Kapla so se dogovorili, da bo uporabnostna preizkušnja 31. avgusta 2019 v lovišču LD Kapla.

Priloge nanjo so se začele že nekaj tednov pred preizkušnjo, vodil pa jih je predsednik organizacijskega odbora in starešina LD Kapla **Jožef Pušnik**. Člani organizacijskega odbora so bili poleg že omenjenega predsednika DVK za jamarje Burazerja še **Jožef Verčko**, predsednik LKD Koroške, **Bojan Deberšek**, predsednik Stokovnega

Foto: Jožef Verčko

Zbor vodnikov

sveta LKD Koroške ter **Marjan Buher** in **Zdravko Garmut** iz LD Kapla. Vodstvo lovske družine je pripravilo umeten rov v bližini lovskega doma, izbralo terene za vse discipline in določilo pomočnike sodnikom: **Mirka Krajnc**, **Boruta Murka**, **Maksimiljana Verčka**, **Maksimiljana Volmaja**, **Jožefa Ribiča**, **Inga Ribiča**, **Jožeta Ribiča**, **Primoža Krajnc** in **Gašperja Turnerja** ter zagotovilo prenočišča za sodnike in pogostitev za udeležence.

Foto: Gašper Turner

16-letna Nina Turner s svojim psom Tajem

DVK za jamarje je zagotovila malo divjad, kri, kataloge, pokale in se dogovorila za sojenje s kinološkimi sodniki **Tomažem Burazerjem**, **Milanom Krajcem** in **Bojanom Deberškom**; slednji je bil določen tudi za strokovnega vodjo prireditve. LKD Koroške je zagotovil trupe uplenjene srnjadi in nagrade za tekmovalce, sodnike in pomočnike. **Kinološka zveza Slovenije (KZS)** je za svojega delegata na preizkušnji določila kinološkega sodnika **Andreja Emiha**.

Vodja prireditve Pušnik je 30. avgusta ob 15. uri, ko so se pri lovskega doma zbrali člani organizacijskega odbora, kinološki sodniki, pomočniki sodnikom in delegat KZS, ugotovil, da je vse pripravljeno za uporabnostno preizkušnjo. Vsem je predstavil predvideni potek prireditve, terene ter zaželel uspešno delo in dobro počutje. Nato so kinološki sodniki in pomočniki položili krvne sledi v gozdu v bližini naselja Kapla.

Zbor vseh tekmovalcev in drugih udeležencev je bil 31. avgusta 2019 ob 8. uri pred lovskim domom LD Kapla. Začetek je z melodijo naznanil rogist **Martin Volmajer** iz LD Kapla, takoj zatem je zadonela himna. Rogist je zaigral še eno pesem, nato so sledili pozdravi organizatorjev, predsednika Lovske zveze Maribor **Marjana Gselmana** in podžu-

pana Občine Podvelka **Mirana Pušnika**. Strokovni vodja prireditve Deberšek je predstavil določila pravilnika in pravila sojenja, izžrebali so še vrstni red tekmovalnih parov. Organizatorji so sporočili, da je bilo na uporabnostno preizkušnjo prijavljenih osem vodnikov, udeležilo pa se je sedem vodnikov (manjkajoči vodnik se je opravičil). Prisotne je na koncu pozdravil delegat KZS Emih, ki je vodnikom zaželel dobro uvrstitev in uradno odprl preizkušnjo.

Večino disciplin (predmetov preizkušnje) so sodniki ocenjevali v gozdu in na travnikih v okolici naselja Kapla; zadnji disciplini, *prosto iskanje v globoki vodi z ločjem* in *izvlačenje mrtve lisice iz rova*, pa pri lovskega domu. Preizkušnje sta se udeležili tudi mladi vodniki iz LKD Koroške, in sicer **Nina Turner** s psom **Tajem** in **Lara Garmut** s psičko **Koro**. Obe sta mladi in navdušeni vodnici, ki imata veliko veselja do vodenja nemškega lovskega terierja, poleg tega veliko svojega prostega časa vložita v delo s svojima psoma. Žal nobeni ni uspelo uspešno končati preizkušnje, kar je bilo za obe veliko razočaranje. Med čakanjem na končne rezultate me je zanimalo, zakaj sta se odločili za

Foto: Nina Turner

18-letna Lara Garmut s psičko Koro

terierja; 16-letna Turnerjeva mi je takole odgovorila: »*Od nekdaj so mi pri srcu terierji zaradi svojega poguma, neizčrpane energije, trme, vztrajnosti in predvsem zvestobe do vodnika. Velikokrat slišim pomisleke, da sem si kot mlada vodnica za prvega psa izbrala terierja. Taj me spremlja že dve leti. Nikoli ne bom pozabila priprav na tekmo. Bilo je veliko smeha, jeze, ampak predvsem tudi veliko novih izkušenj. Z izidom tekme sem kljub vsemu zadovoljna in ponosna na najin napredek.*« Dve leti starejša Garmutova pa je svojo izbiro za terierja utemeljila z naslednjimi

besedami: »*Za delo s terierji sem se odločila, ker jih imamo doma že, odkar se spomnim in mi delo z njimi pomeni posebno zadovoljstvo. Tekma, ki sem se udeležila, je bila dobro organizirana in je res prava preizkušnja za pse in vodnike. To vsekakor ni bilo moje zadnje tekmovanje, saj se bova s psičko naslednjič še boljše pripravili.*«

Pogovor je nanesel tudi na anekdote, ki so se zgodile mladima vodnicama. Ena je dejala, da je imela težave z dovoljenjem staršev

de« je takoj padla: še istega dne je rezervirala psa in že v naslednjih dneh je bil terierček doma.

Preizkušnja je bila končana okrog 16. ure. Sodniki so hitro seštelili in zbrali rezultate, vodja prireditve pa je sklical zbor in razglasil rezultate. Prvo mesto sta zasedla **Mark Sojer** iz LD Brezovica s psičko **Rusi**, ki je zbrala 136 točk (I. nagradni razred) ter ji je bil podeljen CACT. Drugo mesto je pripadlo **Toniju Kosu z Borom** (93 točk in III. nagradni razred), tretjeuvrščeni

Foto: Mark Sojer

Prvo mesto je pripadlo Marku Sojerju iz LD Brezovica s psičko Rusi, ki je zbrala 136 točk in ji je bil podeljen CACT.

glede nakupa psa. Pred nakupom je najprej očetu lovcu zaupala, da si želi nemškega lovskega terierja in da ve za primerno leglo. Zagotavljala mu je, da bo sama skrbela za psa, da ga bo zraven njega vodila na lov itn. Oče je želel odgovornost prenesti na mamo, zato jo je za končno dovoljenje napotil k njej, ki pa je bila odločno proti. Ker mladenka ni vedela, kako bi si izprosila dovoljenje, psička pa je že imela »izbranega«, je zvečer, ko so bili vsi v hiši, zopet začela temo o nakupu psa. Ker je bila mama nepopustljiva, oče pa neodločen in tiho, mu je mladenka rekla: »*Vseskozi govoriš, da si glavni v hiši, zdaj pa si še psa ne smeva kupiti, ker to prepoveduje mama!*« In končna odločitev »gaz-

je bil **Martin Kraševac z Reksom Martinovim** (92,5 točke in III. nagradni razred), četrto mesto pa je pripadlo **Stanku Lihtevalnerju z Enzem vom Kohlgrabnom** (92 točk in III. nagradni razred). Trije tekmovalni pari preizkušnje niso opravili. Omeniti je treba še, da je nastala napaka pri seštevanju vseh točk pri vodniku Kosu, kar so sodniki ugotovili po razglasitvi rezultatov; tako da se je Kos s prvotno razglašenega četrtega mesta uvrstil na drugo. Vsi vodniki so bili z napako seznanjeni in pokali so bili pravilno podeljeni. Prvi trije najuspešnejši vodniki so dobili pokale, vsi uspešni udeleženci preizkušnje pa diplome. LKD Koroške je vsem sodelujočim podelilo majice s svojim emblemom.

Po uradni razglasitvi rezultatov je sledila pogostitev, ki jo je organizirala LD Kapla. V imenu LKD Koroške in v imenu DVK za jamarje se lovcom LD Kapla, starešini Pušniku, vsem pomočnikom, kuharicama **Dragici Pušnik** in **Korneliji Garmut** ter vsem drugim, ki so kakorkoli pripomogli

k uspešni izvedbi preizkušnje, najlepše zahvaljujemo.

Na koncu še mnenje zmagovalca Sojerja: »Tekma je bila odlično organizirana. Tako zahtevne in težavne tekme sem se udeležil prvič. Tudi okoliška narava in mesto prireditve sta zelo lepa. Gostoljubje in tovarštvo je enkratno in lahko

rečem, da sem se imel zelo lepo. Kar zadeva preizkušnjo – tekmo, je bila zame in za psa dolga in naporna, ker sem moral neprestano vzdrževati koncentracijo in mirnost svoje psičke. Moj zastavljeni cilj pa je bil dosežen – osvojila sva največje mogoče število točk. Pogrešal sem edino še večjo konkurenco (več tek-

mujočih psov) in želim si, da bi se v prihodnje odločilo za takšno preizkušnjo več vodnikov nemških lovskih terierjev.« Gotovo se Sojerjevi želijo pridružujejo tudi organizatorji, ki si želijo, da bi se naslednje leto na istem mestu zbralo še več vodnikov nemških lovskih terierjev.

Jožef Verčko

PNZ in UP za šarivce, PNZ za prinašalce ter mladinska in vzrejna preizkušnja za prepeličarje

V organizaciji Lovsko-kinološkega društva (LKD) Postojna so 28. septembra 2019 potekale: preizkušnja naravnih zasnov (PNZ) in uporabnostna preizkušnja (UP) za pse šarivce, PNZ za prinašalce ter mladinska in vzrejna preizkušnja za prepeličarje. Izvedbo je prevzela in s pomočjo vodje prireditve **Jožeta Radovana** odlično izpeljala **Lovska družina (LD) Javornik Postojna**.

Na zboru v gostilni *Pod kolodvorom* je prireditev odprl predsednik LKD **Jože Pangerc**, kinološki sodnik **Jože Velikonja** pa je vsem prisotnim pojasnil potek same preizkušnje. Sledil je odhod v predel lovišča, ki je bil predviden za poljsko delo. Upanje, da nam bo vreme naklonjeno, se je razblinilo, saj je še pred začetkom poljskega dela v predelu lovišča pod Grmačo začelo deževati. Deževne plohe so bile občasno tudi močnejše, tako da so bili tisti z vremenu neprimerno opremo (obutev, oblačila)

Foto: Branko Peternelj

Večino dneva je zelo deževalo. K sreči se nas je vreme nekoliko usmili, tako da smo lahko zadnjo nalogo – prinos race iz vode – opravljali brez dežja.

mokri »do kože«. Bojazen, da psi v dežju in mokri podraščajo, se je že na začetku izkazala za pretirano. Vsem trem (od štirih prijavljenih) psom je uspelo zajca izslediti in ga glasno tudi slediti. Prva naloga je bila zanje tako uspešno opravljena. Nato je vsak od devetih prisotnih pripravnikov pod skrbnim vodstvom kinološkega sodnika Velikonje povlekel po eno vlečko. Najprej so morali psi izdelati vlečko za prinos fazana. Žal en pes kljub izdelani sledi fazana ni prinesel, tako da pri tej nalogi ni prejel nič točk. Sledila

je priprava vlečk za iskanje in prinos zajca. Tudi pri tem so vsi trije psi samo sled dobro opravili, ponovno pa eden ni opravil prinašanja zajca vodniku. Vreme se nas je nekoliko usmili, tako da smo zadnjo nalogo – prinos race iz vode – opravljali brez dežja. Ta del preizkusa so psi opravili v reki **Pivki**, ki je imela zelo nizek vodostaj in je bila popolnoma prekrita z zelenimi algami. Vodja prireditve se je zelo potrudil, da je izbral lokacijo na predelu reke brez alg in s primernim bregom, tako da so psi lahko neovirano prinesli raco iz vode.

Po opravljeni zadnji preizkušnji smo se vrnili na zborna mesto, kjer je sodnik po ureditvi zapisov s terena in izračunu točk za posameznega psa razglasil rezultate. Nemški prepeličar **As Apostolski** vodnika **Boštjana Luzarja** bo moral nalogo prinos fazana opraviti pozneje, saj zaradi tega preizkušnje ni opravil. Nemški prepeličar **Aris** vodnika **Andreja Vičiča** je dosegel 111 točk, s čimer je dosegel II. nagradni razred in opravil mladinsko preizkušnjo. Angleška špringer španjelka **Bella Haznburka** vodnika dr. **Branka Peternelja** je dosegla 162 točk in se uvrstila v I. nagradni razred. Sodnik je vsem vodnikom zaželel čim več uspeha pri delu s štiri-nožnimi prijatelji in priporočil še nadaljnje izpopolnjevanje, saj je za uspešnost pomembna predvsem vztrajnost pri delu. Nobeden od prisotnih vodnikov ni imel ugovora na vestno sodnikovo delo.

Prireditve se je končala s toplo malico, ki jo je pripravil referent za kinologijo in strelstvo LD Javornik Postojna **Staš Vasle**. Vsem prisotnim iskrena hvala za vse, kar so postorili, da je bila prireditve zelo uspešno izpeljana.

Dr. Branko Peternelj

Ocenjevanje psov barvarjev v Slovenski Bistrici

Konec septembra so bili lepi sončni dnevi in 21. september je bil kot naročen za kinološko prireditev. Pred lovskim domom v Slovenski Bistrici so se tisto soboto zbirali vodniki mladih bavarskih in hanovskih barvarjev iz vse Slovenije. Zbrane vodnike in gledalce je pozdravil predstavnik gostiteljske **Lovske družine (LD) Slovenska Bistrica** in kinološki sodnik **Vojteh Kikl**.

Vzrejna komisija Kinološke zveze Slovenije za barvarje to pot ni imela težkega dela. Vodniki so pred komisijo pripeljali le malo psov omenjenih specialističnih pasem krvosledcev, kar je bila posledica manj legel v letu 2018. **Bojan Deberšek**, **Zdravko Brezovšek**,

Radoš Burnik in **Jožef Verčko** so najprej telesno ocenili tri pse oziroma psice. Z vzrejno preizkušnjo pa so nadaljevali štirje bavarski barvarji in štirje hanovski barvarji.

Na koncu je dogodek in ugotovljeno stanje opisal predsednik vzrejne komisije **Deberšek**, ki je povedal, da se v Sloveniji opazno izboljšujeta delovna zasnova psov in tudi telesna zunanost ter da so zato tudi vsi privedeni psi uspešno opravili preskus oziroma ocenjevanje značaja za to pasmo. Pohvalil je organizacijo prireditve in se zahvalil gostiteljici – LD Slovenska Bistrica, ki bo tudi v prihodnje organizatorica omenjene prireditve. Komisija je iz vsake pasemske skupine izbrala najlepša psa. Tokrat sta zmagali psički **Ajda** in **Sana**.

Ladislav Steinbacher

Foto: Ladislav Steinbacher

Od leve: Radoš Burnik, Stanislav Gril z bavarsko barvarjo Ajda iz LD Peca - Mežica, Bojan Deberšek, Jožef Verčko, Zdravko Brezovšek, Andrej Emih s hanovsko barvarjo Sano iz LD Poljskava in Vojteh Kikl

Predvidena legla lovskih psov

Westfalski brak jazbečar
(SLRWBJ):
O: 5/I, m: 4/I, 28. 11. 2019.
Aleš Nerat,

Za Ljubnico 26, 3333 Ljubno.
Tel.: 041/793-507.

Kinološka zveza Slovenije

MALI OGLASI

Orožje in lovška optika

Prodaj Pulsar F135, premovlečno repetirno risanico Titan 16, kal. 8 x 57 IS, in **plastično kopito** (komplet) za Suhlovo repetirko Helix. Tel.: 031/857-332.

Prodaj polavtomatsko pištolo Luger MMX 139; **češko bokarico**, kal. 12/5,6 x 50 R Mag., s strelnim daljnogledom; **rusko šibrenico** – petelinko, kal. 16-16. Cena po dogovoru. Tel.: 041/631-000 (Tone).

Prodaj rabljeno orožje: tricevko Suhl, 12-12/7 x 65 R; **repetirno risanico** CZ, kal. 7 x 64, z montiranim strelnim daljnogledom Meopta – Artemis 2000, 6 x 42; **bok šibrenico** TOZ IJ 12, kal. 12/12; **MK-repetirko** Brno 2. Tel.: 031/687-718.

Prodaj šibrenico Monte Carlo, kal. 16-16, je odlično ohranjena, pred nedavnim na novo brunirana in s kromirano glavo, sprožilca sta položena, in ima tudi novo kopito. Tel.: 031/814-665.

Prodaj repetirno risanico Sava, kal. 8 x 57 IS, s strelnim daljnogledom Bushnell; **repetirno risanico** Sava, kal. 30-06 Spr., s strelnim daljnogledom Kahles, 6 x 42, **repetirno risanico** Orbis – Sava, kal. 8 x 68 S, s strelnim daljnogledom Tasco; češko **MK-zbrojevko** Brno avtomatik, kal. 22 LR, in **šibrenico**, 12-12. Tel.: 040/868-442.

Prodaj rabljene strelne daljnogleda različnih povečav in mer. Tel.: 041/396-710.

Prodaj polavtomatsko risanico Benelli Argo special, kal. 300 WM, s str. daljnogledom Bushnell, 1,5–6 x 42. Puška je odlično ohranjena. Cena po dogovoru. Tel.: 051/693-524.

Prodaj tricevko Suhl, kal. 16-16/7 x 65 R, s strelnim daljnogledom Carl Zeiss, 6 x 42, in **šibrenico** Suhl, 12-12. Puški sta bili zelo malo uporabljeni in sta v odličnem stanju. Ugodno. Tel.: 031/330-598.

Prodaj bok kombinirko, izdelek puškarne Kranj, kal. 16 x 7 x 57 R. Cena po dogovoru. Tel.: 031/660-766.

Prodaj repetirno risanico za levičarje, kal. 6,5 x 57, novo kopito in nova cev Lothar Walther ter **enoceve-**

no risanico – prelamačo Bergara BA13, kal. 308 Win. (cev 50 cm), s str. daljnogledom Delta Titanium, 2,5–10 x 50. Tel.: 040/348-829.

Prodaj risanico Blaser R93 Professional, kal. 8 x 68 S (2.000 €), in **repetirno risanico** CZ, kal. 223 Rem., z optiko Bushnell Trophy, 3–9 x 40 (500 €). Tel.: 040/204-230.

Prodaj dve boroveljki z dolgima stranskima ploščama; klasično **bok dvocevko** in **bok tricevko**, kal. 16/7 x 65 R / 22 WMR. Montirana sta brezhibna daljnogleda (Suhlova montaža). Tel.: 041/687-404.

Zelo ugodno prodaj nov vrhunski **strelni daljnogled** Docter, 3–12 x 56, z osvetlitvijo (799 €) in ruski daljnogled, 7 x 50 (100 €). Tel.: 031/014-448.

Prodaj risanici: Mannlicher-Schönauer, kal. 7 x 57, s str. daljnogledom Swarovski Habicht, 3–9 x 36 A, Noris, 4 x 32, in **risanico** Baikal IZH18MH, kal. 308 Win., s str. daljnogledom Zrak, 6 x 42; **kombinirko** - zbrojevka Brno, ZH 304, kal. 12/7 x 57 R, s str. daljnogledom Meopta – Artemis, 4 x 3,2, ter **šibrenico**: Falco Gardone, kal. 12/12; petelinka, kal. 12/12 (letnik 1930), in USSR IZ18 EM, kal. 12. Za vse puške imam naboje. Tel.: 05/734-56-06 (po 19. uri).

Prodaj odlično ohranjeno kombinirko Merkel Suhl – Special, mod. 211 E, kal. 12/7 x 65 R (globoka gravura, z menjalnimi cevmi kal. 12/12 – Special). Cena kompleta 2.100 €. Tel.: 031/681-621.

Prodaj odlično ohranjeno kratko repetirko s polnim olesjem (štuc), izdelano v Puškarni Kranj, kal. 30-06 Spr., s strelnim daljnogledom Tasco, 3–9 x 42 (Suhlova montaža), in **tricevko** Merkel Suhl, kal. 16-16/7 x 57 R (Suhlova montaža), s svetlo baskilo in bogato gravuro ter dvema strelnima daljnogledoma. Cena po dogovoru. Tel.: 051/307-208.

Kupim dobro ohranjen uporabljen strelni daljnogled s spremenljivo povečavo (3–12 x 56), primeren za montažo na repetirno risanico. Ponudbe sprejemam na tel. številko 041/373-930.

Prodaj dva strelna daljnogleda Zeiss Jena, 6 x 42, križ 1, z montažno

šino. Popolnoma novega za 265 € in uporabljanega za 115 € ter s kompletnimi Suhlovimi montažnimi deli za češko kombinirko ZH. Tel.: 041/513-960.

Prodaj repetirno risanico CZ, mod. 557, kal. 308 Win. s str. daljnogledom Meopta-Meostar, 1,5–6 x 42 RD (1.350 €). Ohranjenost – kot nova. Nov komplet je stal 1.900 €. Lahko prodam tudi samo strelni daljnogled ali pa samo puško. Tel.: 041/513-960.

Prodaj rusko šibrenico, kal. 12/12. Kupcu podarim vse knjige Zlatorogove knjižnice in številke revije Lovec (od leta 2010 do 2019). Tel.: 041/635-092.

Zaradi bolezní prodaj lepo ohranjeno **lovsko orožje** z vso opremo: **repetirno risanico** CZ, izvedba Mauser, kal. 30-06 Spr., z novim Zeiss daljnogledom Conquest DL, 3–12 x 50, z rdečo piko – prosta paralaksa, z kopitom Blaser (2.450 €); Suhlovo kombinirko, kal. 16/7 x 65 R, gravirana, s Kahlesovim strelnim daljnogledom, 8 x 40 (1.250 €); **omaro za orožje** Siemens (380 €), nov daljnogled Steiner (360 €); **puško prednjačo**, kal. 45, z dioptrijem in vso dodatno opremo (580 €). Za vse puške imam tudi etuije za prenašanje. Tel.: 031/284-165.

Zaradi opuščanja lovške dejavnosti prodaj neuporabljen močan lovski revolver, kal. 454 Casull (620 €). Tel.: 031/296-046.

Prodaj strelni daljnogled Steiner 2–8 x 42 4A, s piko. Tel.: 031/243-811.

Prodaj repetirko Norinco, kal. 22 Mag., s strelnim daljnogledom Bushnell, 3–9 x 42 (cena 300 €), rusko **bok šibrenico** Baikal, kal. 12/12 (180 €), **polavtomatsko šibrenico** Hatsan, kal. 12/76 (cena 450 €). Tel.: 031/768-822.

Prodaj repetirno risanico Crvena Zastava, kal. 7 x 64, s strelnim daljnogledom Kahles, 6 x 42 (Suhlova montaža); **MK-puško** Brno 2, s strelnim daljnogledom Vega; češko **kombinirko** Uherski Brod, kal. 12/7 x 65 R (risana cev je spodaj), s strelnim daljnogledom Swarovski (Suhlova montaža) in **bok šibrenico** Super Brno, kal. 12/12. Tel.: 041/676-825.

Prodaj kombinirko Antonio Zoli, kal. 12/7 x 65 R, **MK-puško** Super Brno 2 Luxus. Obe puški sta novi in opremljeni z optiko Meopta. Tel.: 041/873-844 (Toni).

Lovski psi

Ugodno prodaj rodovniška **mladička**, samčka pasme **parson rusek terier**. Imata izdan rodovnik, sta čipirani, prosta zajedavcev, preventivno cepljena in s potnim listom/

DECEMBER

Datum	Luna	Sonce	zora/mrak (navt.)
			vzide zaide vzide zaide začet.konec
1. Ne	11:38	20:53	7:23 16:18 6:12 17:30
2. Po	12:12	21:56	7:24 16:18 6:13 17:30
3. To	12:40	22:59	7:26 16:17 6:14 17:29
4. Sr	13:05	—	7:27 16:17 6:15 17:29
5. Če	13:27	0:01	7:28 16:17 6:16 17:29
6. Pe	13:48	1:03	7:29 16:17 6:16 17:29
7. So	14:09	2:05	7:30 16:16 6:17 17:29
8. Ne	14:31	3:08	7:31 16:16 6:18 17:29
9. Po	14:55	4:12	7:32 16:16 6:19 17:29
10. To	15:24	5:19	7:33 16:16 6:20 17:29
11. Sr	15:58	6:26	7:34 16:16 6:21 17:29
12. Če	16:39	7:35	7:35 16:16 6:22 17:29
13. Pe	17:31	8:39	7:36 16:16 6:23 17:29
14. So	18:32	9:37	7:36 16:16 6:23 17:29
15. Ne	19:41	10:27	7:37 16:17 6:24 17:30
16. Po	20:55	11:09	7:38 16:17 6:25 17:30
17. To	22:10	11:44	7:39 16:17 6:25 17:30
18. Sr	23:26	12:13	7:39 16:17 6:26 17:31
19. Če	—	12:40	7:40 16:18 6:27 17:31
20. Pe	0:40	13:06	7:40 16:18 6:27 17:31
21. So	1:55	13:31	7:41 16:19 6:28 17:32
22. Ne	3:10	13:59	7:42 16:19 6:28 17:32
23. Po	4:24	14:29	7:42 16:20 6:29 17:33
24. To	5:38	15:06	7:42 16:20 6:29 17:34
25. Sr	6:47	15:49	7:43 16:21 6:30 17:34
26. Če	7:51	16:38	7:43 16:22 6:30 17:35
27. Pe	8:46	17:36	7:43 16:22 6:30 17:35
28. So	9:33	18:37	7:44 16:23 6:31 17:36
29. Ne	10:10	19:41	7:44 16:24 6:31 17:37
30. Po	10:41	20:44	7:44 16:25 6:31 17:38
31. To	11:08	21:47	7:44 16:25 6:31 17:38

zdravstveno knjižico. Tel.: 041/869-452.

Drugo

Broške, gumbi, prstani in uhani iz rogovja – izdelki umetnostne obrti. Franc Barbič, Verje 53, Medvode. Tel.: (01) 362-12-30; 031/770-675.

Kupim ali zamenjam lovsko literaturo od leta 1910 do 1946 in vse lovske knjige, ki so izšle do tega leta. Tel.: 051/611-377.

Prodaj navadnega jelena (šestindvajseteraka), starega 9+ let. Cena po dogovoru. Tel.: 051/666-916.

Prodaj lovski krog, št. 52. Tel.: 031/648-381.

Za zbirko kupim stare vojaške predmete, npr. čelade, maske, bajonete, sablje, opremo, dokumente, medalje ... Tel.: 040/422-023.

Prodaj odrasle fazane za izpust v lovišče in race mlakarice. Tel.: 041/717-464.

Prodaj kakovostno navadno jelenjad iz obore za nadaljnjo rejo. Možnost dostave. Tel.: 051/652-682.

Prodaj kompletno zbirko knjig Zlatorogove knjižnice in vse letnike Lovca od leta 1976 do danes. Kupcu podarim še približno 20 posamičnih števil Lovca iz 50-ih let. Cena 270 €. Tel.: 041/513-960.

LOVSKO-KINOLOŠKO DRUŠTVO GORICA NOVA GORICA
organizira
TEČAJ OSNOVNEGA ŠOLANJA LOVSKIH PSOV VP-1

Tečaj je namenjen šolanju mladih psov. Potekal bo po dogovoru s tečajniki dvakrat na teden v večernem času. Glede na število in bivališče prijavljenih tečajnikov bo tečaj v Volčah pri Tolminu in v Lokavcu pri Ajdovščini.

Za člane lovskih družin, ki sofinancirajo delovanje LKD Gorica - Nova Gorica, bo tečaj brezplačen, za druge udeležence bo cena tečaja 120 €. Tečaj se bo začel s teoretičnim delom konec januarja 2020. O datumu in kraju bodo tečajniki obveščeni.

Na tečaj se prijavite tako, da izpolnite prijavnico na spletni strani LKD Gorica (<https://www.lkd-gorica.si/sl/content/lkd-gorica/prireditve.html>).

Za dodatne informacije o tečaju pokličite 041/695-660 (Ivo Leban) ali 041/478-388 (Angel Vidmar).

TERMO ŠKORNJI

Izredno topli, lahki in povsem nepremočljivi škornji, ki segajo do kolien. Podplat je čvrst, preprečuje zdrse in nudi dober oprijem na spolzkih tleh, pa tudi na gladki skali in ledu. Škorenj je udoben in omogoča dolgotrajno hojo po različnem terenu, tudi po snegu in ledu.

Sestava škornja:
OVČJA VOLNA
FILC
TOPLJENLO IZOLACIJSKA POLJA

58,50 €
Velikosti od 41 do 48

INFORMACIJE IN NAROČILA:
info@beluga.si, www.beluga.si

TAKO TOPLI IN LAHKI ŠKORNJEVI SE NISTE IMELI

34,90 €
MOTIV JELENA

35,90 €
MOTIV DIVJEGA PRAŠIČA

Usnjene denarnice
z lovskimi motivi

AVANTURA

www.avantura.info
Avantura Trade d.o.o., Notranjska 4, 6230 Postojna | 05 726 40 70 | info@avantura.info

TEHNOOPTIKA

SMOLNIKAR d.o.o.
Smolnikova ulica 13,
1231 Ljubljana-Črnuče
tel./fax: 01/426 32 72
e-mail: tehnooptika@siol.net
www.tehnooptika-smolnikar.si

NIKON Prostaff5 8x42
Akcijska cena: **199,00 €**

NIKON Monarch5 8x42
Akcijska cena: **319,00 €**

Nikon

Servis dvogledov in strelnih daljnogledov!

Do -30°C
Narejeno v EU

Termo čevlji
Trpežni, izredno topli in lahki ter povsem nepremočljivi čevlji so udobni in nudijo dober oprijem na različnih podlagah. Združujejo prednost klasičnega gojzarja in škornja. Tako toplih in lahkih čevljev verjetno še niste imeli.

Velikosti od 39 do 47.
Cena: 63,50€

INFORMACIJE IN NAROČILA
BELUGA, d.o.o., LJUBLJANA; Tel.: 01/25 10 880 ali 041/726 011

KROJASTVO

ROŽMAN

Slavnostne lovske kroje, srajce (tudi z dolgimi rokavi), telovnike, plašče hubertus in pelerine izdelujemo po meri.

Branko Rožman, s.p.
Erjavčeva 5, Brežice
GSM: 031/544 808

Lov s pogonom na divje prašiče (Hrvaška) za pavšalno ceno 80 €.

Divji petelin, ruševac, kljunač (180 km od Moskve): 5 dni lova v aprilu za 1.990 €. Ob prijavi do 15. 12. je cena le 1.790 €. Dodan je **brezplačen odstrel 1 ruševca in 5 kljunačev**.

Lov male divjadi (Romunija): odstrel zajca 44 €, fazana 17 €.

5 dni lova v **Argentini**, vključno z odstrelom jelena brez omejitve trofejne vrednosti za 3.990 €. Cena za dodatne odstrel: vodni bivol 2.900 €, jelenja antilopa (black buck) 1.500 €, jelen aksis 2.500 €. Lov je v času jelenjega ruka (marec).

Južna Afrika: 10-dnevni safari z vključenim odstrelom 7 vrst divjadi in vsemi prevozi, tudi letalskim, za 3.990 €. Odhod skupine v našem spremstvu bo 24. aprila. Vsak lovec, ki se prijavi do 15. 12., prejme še **brezplačen odstrel trofejnega oriksa ali zebre**.

Turčija: lov na merjasce z nočnim zalazom. 4 noči lova za 1.100 €. Odstrel prvega merjasca je le 200 €. Lov naše skupine: 5.–10. februar.

Pasat, d.o.o., Dolenjska cesta 11, 1000 Ljubljana
www.pasat.si > info@pasat.si > tel.: 01 428 37 40 > GSM: 041 728 143

DOG TRACE

ELEKTRONSKE ovratnice za učenje psa
ovratnice proti lajanju
nevidne ograje

PROFESIONALNA KVALITETA
DOSTOPNE CENE
EVROPSKI IZDELEK
3 LETA GARANCIJE

akcija -20%

M-NET, d.o.o., TEL.: 040 760 760

www.dogtrace.si
e-mail: info@dogtrace.si

Povsem vodotesen **LOVSKI DALINOGLLED**
Dobra vidljivost v mraku
Polnjen z nitrogenom
Gumirano ohišje
10-letna garancija
Ugodna cena: 210,00 €

SANJU 8x42 WPR

INFORMACIJE IN NAROČILA
BELUGA, d.o.o., LJUBLJANA; Tel.: 01/25 10 880 ali 041/72 60 11

55,40 €
Z MOTIVOM
DIVJEGA
PRAŠIČA,
SRNJAKA
ALI JELENA

Prevleke za avto sedeže
z različnimi lovskimi motivi

V kompletu sta prevleki za prednja sedeža

AVANTURA

www.avantura.info
Avantura Trade d.o.o., Notranjska 4, 6230 Postojna
05 726 40 70 | info@avantura.info

SlovArms

Lovska trgovina SlovArms d.o.o.

www.slovarms.si

DIVAČA, Kraška cesta 67, Pon.-Pet.: 14:00 - 19:00

Tel.: 05 620 22 08 Sobota: 09:00 - 13:00

E-naslov: info@slovarms.si

J.P. SAUER & SOHN

ESTABLISHED 1751

Verney-Carron

STEINER
GERMANY

Aimpoint

Blaser

SWAROVSKI
OPTIK

ShooterKing®

Vixen®

GunCoating®

REX zero 1

TITAN

PROFESIONALEN · ZANESLJIV · NATANČEN

TITAN^α TITAN⁶ TITAN¹⁶

Röwa
Rohrer AUSTRIA

MOŽNOST PLACILA NA OBROKE BREZ OBRESTI! HITRO IN ENOSTAVNO!